

PLAN RAZVOJA OPĆINE MLJET ZA
RAZDOBLJE 2021.-2027. GODINE

Naručitelj: Općina Mljet

Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine izrađen je u suradnji s dužnosnicima i službenicima Općine Mljet.

Partnerski pristup osiguran je kroz dijalog i postizanje konsenzusa između svih dionika, kao i kontinuiranim savjetovanjem s Općinskim načelnikom, pročelnikom i službenicima Općine Mljet, bez čije bi predanosti, izrada *Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine* bila otežana. Na taj način ostvarena je konkretna i učinkovita suradnja između Općine Mljet i izrađivača Plana tvrtke KRUTAK d.o.o.

Mljet, lipanj 2021. godine

Sadržaj

1. UVOD	1
2. POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA I PRIPREMA ZA POVLAČENJE SREDSTAVA IZ EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA U FINANCIJSKOM RAZDOBLJU 2021.-2027.	4
2.1. Politika regionalnog razvoja	4
2.2. Povlačenje sredstava iz EU fondova u financijskom razdoblju 2021.-2027.	6
3. USKLAĐENOST PLANA RAZVOJA SA STRATEŠKIM I SEKTORSKIM DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA I HORIZONTALNIM NAČELIMA	11
3.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima na europskoj razini i na razini Republike Hrvatske	11
3.1.1. Usklađenost s Europskim zelenim planom	11
3.1.2. Nacionalna razvojna strategija Hrvatska 2030	12
3.1.3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.	13
3.2. Usklađenost s regionalnim strateškim i planskim dokumentima	14
3.3. Horizontalna načela razvoja	15
4. ANALIZA STANJA I POTENCIJALA	20
4.1. Osnovna obilježja prostora	20
4.1.1. Geografska obilježja i geoprometni položaj	21
4.1.2. Prirodno-geografska obilježja i zaštita okoliša	22
4.1.2.1. Nacionalni park Mljet	24
4.1.3. Kratak povijesni pregled	26
4.1.4. Kulturna baština	26
4.2. Demografska obilježja	28
4.2.1. Razmještaj stanovnika	29
4.2.2. Kretanje broja stanovnika	30
4.2.3. Migracijska obilježja	34
4.2.4. Dnevne i tjedne migracije	35
4.2.5. Dobno-spolna struktura stanovništva	36
4.2.6. Narodnosna i vjerska struktura Općine Mljet	37
4.2.7. Broj i veličina kućanstava	38
4.3. Socio-ekonomska obilježja	38
4.3.1. Obrazovna struktura stanovništva	38
4.3.2. Društvene djelatnosti i infrastruktura	40
4.3.2.1. Obrazovni sustav	40
4.3.2.2. Zdravstveni sustav i socijalna skrb	41

4.3.2.1. Javne službe i uprava	41
4.3.2.2. Civilno društvo, kultura, sport i rekreacija	42
4.3.2.3. Lokalna akcijska grupa	43
4.3.4. Gospodarska obilježja	43
4.3.4.1. Indeks razvijenosti	43
4.3.4.2. Bruto domaći proizvod	44
4.3.4.3. Glavni izvori sredstava za život	47
4.3.4.4. Poljoprivreda	47
4.3.4.5. Turizam	48
4.3.5. Financiranje lokalne samouprave	48
4.3.5.1. Izvoz i uvoz	50
4.4. Analiza stanja prometne i komunalne infrastrukture	50
4.4.1. Kategorije korištenja zemljišta i namjene površine	50
4.4.2. Prometna infrastruktura	51
4.4.2.1. Cestovni promet	51
4.4.2.2. Pomorski promet	52
4.4.3. Pošta i telekomunikacije	53
4.4.4. Energetski sustavi	53
4.4.5. Vodnogospodarski sustav	53
4.4.6. Groblja	54
4.4.7. Komunalne djelatnosti i način njihovog obavljanja	54
4.4.7.1. Gospodarenje otpadom	55
4.5. Institucionalni i politički aspekti	56
4.5.1. Djelatnosti i ovlasti lokalne samouprave	56
4.5.1.1. Dosadašnje iskustvo Općine Mljet u provedbi projekata	57
4.5.2. Politički aspekti	59
4.6. Međunarodna suradnja i suradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave	60
4.7. Analiza provođenja strateških i planskih dokumenata	61
4.7.1. Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine	61
4.7.2. Prostorni plan uređenja Općine Mljet	61
4.7.3. Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet	62
4.7.4. Turistička zajednica Općine Mljet	62
5. SWOT ANALIZA	64

6. DEFINIRANJE VIZIJE I STRATEŠKIH CILJEVA	67
6.1. Vizija Općine Mljet	67
6.2. Strateški ciljevi	68
7. RAZVOJNI PRIORITETI, MJERE I AKTIVNOSTI	69
7.1. Razvojni prioriteti i mjere	69
7.1.1. Prioriteti i mjere strateškog cilja 1	69
7.1.2. Popis projekata	73
8. INDIKATORI UČINKA PLANA RAZVOJA	74
9. IMPLEMENTACIJA PLANA RAZVOJA	79
9.1. Struktura odgovornosti i praćenja provedbe Plana razvoja	79
9.2. Financijski okvir i izvori financiranja	83
10. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE PLANA RAZVOJA	84
11. ZAKLJUČAK	104
12. DODACI	105
13. LITERATURA	117

Popis tablica

Tab. 1. Dionici u izradi i provedbi Plana razvoja Općine Mljet	2
Tab. 2. Usklađenost s direktivama horizontalnog načela jednakih mogućnosti	15
Tab. 3. Usklađenost s direktivama i aktima Europske unije vezanih za zaštitu okoliša i prirode	17
Tab. 4. Zaštićeni dijelovi prirode na području Općine Mljet	25
Tab. 5. Kulturna dobra na prostoru Općine Mljet	27
Tab. 6. Broj stanovnika po naseljima Općine Mljet 2011. godine	29
Tab. 7. Dnevni i tjedni migranti prema popisu 2011. godine na prostoru Općine Mljet	36
Tab. 8. Kontingenti stanovništva prema popisu 2011. godine	36
Tab. 9. Broj djece koja pohađaju osnovnu školu po školskim godinama u Općini Mljet	40
Tab. 10. Zaposleni i nezaposleni u Hrvatskoj, Dubrovačko-neretvanskoj Županiji i Općini Mljet	46
Tab. 11. Ukupno zaposleni prema vrstama mirovinskog osiguranja u Općini Mljet, stanje na dan 30. travnja 2021. godine	47
Tab. 12. Stanovništvo prema izvorima sredstava za život prema popisu 2011. godine u Općini Mljet	47
Tab. 13. Broj ostvarenih dolazaka i noćenja 2019. i 2020. godine u Općini Mljet	48
Tab. 14. Prihodi i rashodi Općine Mljet za 2021. godinu	49
Tab. 15. Korištenje zemljišta i površine u Općini Mljet	50
Tab. 16. Projekt „Ruralno poučna, kulturno-etnografska turistička atrakcija (Austrijski put i smeđa signalizacija)	58
Tab. 17. Projekt nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	58
Tab. 18. Projekt „Izrada projektne dokumentacije za uređenje obale u naselju Prožurska Luka“	58
Tab. 19. Projekt „Izgradnja kapelice s mrtvačnicom na groblju Sladin Gradac, I., II., III. faza“	58
Tab. 20. Projekt „Rekonstrukcija javne rasvjete na području Nacionalnog parka Mljet“	58
Tab. 21. Projekt „Rekonstrukcija, sanacija i uređenje NC Uvala Sutmiholjska“#	59
Tab. 22. Projekt „Uređenje zgrade Doma kulture Zabrežje u Babinom Polju“	59
Tab. 23. Projekt „WiFi4EU“	59
Tab. 24. Rezultati izbora 2021. godine i članovi Općinskog vijeća	60
Tab. 25. SWOT analiza stanja u prostoru i okolišu	64
Tab. 26. SWOT analiza ljudskih resursa i društvenih djelatnosti	65
Tab. 27. SWOT analiza gospodarstva	66
Tab. 28. Strateški ciljevi razvoja Općine Mljet	68
Tab. 29. Prioriteti i mjere strateškog cilja 1.	70
Tab. 30. Prioriteti i mjere strateškog cilja 2.	71
Tab. 31. Prioriteti i mjere strateškog cilja 3.	72
Tab. 32. Indikatori socio-ekonomskog razvoja Općine Mljet	75
Tab. 33. Indikatori učinka Plana razvoja	75
Tab. 34. Dionici provedbe Plana razvoja	81
Tab. 35. Elementi Akcijskog plana	84
Tab. 36. Akcijski plan Strateškog cilja 1. Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva	86
Tab. 37. Akcijski plan Strateškog cilja 2. Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu i društvenu infrastrukturu	94
Tab. 38. Akcijski plan za strateški cilj 3. Unaprjeđenje zaštite okoliša	102

Popis slika

Slika 1. Podjela RH na NUTS 2 regije	5
Slika 2. Operativni programi Kohezijske politike	7
Slika 3. Glavni programi i fondovi unutar višegodišnjeg financijskog okvira	10
Slika 4. Ciljevi Europskog zelenog plana	12
Slika 5. Geografski položaj Općine Mljet	21
Slika 6. Nacionalni park Mljet	25
Slika 7. Gustoća naseljenosti Općine Mljet	30
Slika 8. Kretanje broja stanovnika na otoku Mljetu u razdoblju od 1900. do 2011. godine	31
Slika 9. Indeks popisne promjene 2011./2001.	32
Slika 10. Procijenjeno kretanje broja stanovnika na otoku Mljetu od 2012. do 2019. godine	33
Slika 11. Kretanje broja stanovnika od 1900. do 2011. godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji	33
Slika 12. Prirodno kretanje broja stanovnika u Općini Mljet od 2011. do 2019. godine	34
Slika 13 Broj doseljenih i odseljenih s područja Općine Mljet od 2011. do 2019. godine	35
Slika 14. Dobno-spolna struktura stanovništva 2011. godine u Općini Mljet	37
Slika 15. Vjerska struktura stanovnika Općine Mljet 2011. godine	38
Slika 16. Obrazovna struktura stanovništva u Općini Mljet prema popisu 2011. godine	39
Slika 17. Informatička pismenost stanovništva Općine Mljet prema popisu 2011. godine	40
Slika 18. Zaposleno stanovništvo po sektorima djelatnosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, 2011. godine	45
Slika 19. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u Općini Mljet i Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2011. godine	46
Slika 20. Prioriteti strateškog cilja 1.	69
Slika 21. Prioriteti strateškog cilja 2.	70
Slika 22. Prioriteti strateškog cilja 3.	72
Slika 23. Ključni dionici provedbe Plana razvoja Općine Mljet	80

Popis korištenih kratica

Kratica	Značenje
BDP	Bruto domaći proizvod
CAP/ZPP	eng. <i>Common Agriculture Policy</i> , Zajednička poljoprivredna politika
CARDS	eng. <i>Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization</i> , Pomoć zajednice u obnovi, razvoju i stabilizaciji
CF/KF	eng. <i>Cohesion Fund</i> , Kohezijski fond
CLLD	eng. <i>Community-led Local Development</i> , Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
DZS	<i>Državni zavod za statistiku</i>
EPFRR	eng. <i>European Agriculture Fund for Rural Development</i> , Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
EIP	Europsko partnerstvo za inovacije
EK	Europska komisija
EMFF	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
ERDF/EFRR	eng. <i>European Regional Development Fund</i> , Europski fond za regionalni razvoj
ESF	eng. <i>European Social Fund</i> , Europski socijalni fond
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
EU	Europska unija
HEP	Hrvatska elektroprivreda
ICT/IKT	eng. <i>Information and Communications Technology</i> , Informacijska i komunikacijska tehnologija
LAG	Lokalna akcijska grupa
LEADER	fr. <i>Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale</i> , Veza među aktivnostima razvoja ruralnog gospodarstva
LRS	Lokalna razvojna strategija
MSP	Mala i srednja poduzeća
NUTS	fr. <i>Nomenclature des unités territoriales statistiques</i> , Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
OIE	Obnovljivi izvori energije
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OPKK	Operativni program Konkurentnost i kohezija
OPULJP	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali
PRR	Program ruralnog razvoja
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA OPĆINE

Jedan od ključnih pokretača daljnjeg razvoja Općine Mljet je pametno planiranje i održivo upravljanje cjelokupnim razvojem te je stoga izrađen Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje od 2021. do 2027. godine koji se nadovezuje na prethodni dokument Strategiju Općine Mljet do 2020. godine, čiji su neostvareni projekti preneseni u ovaj Plan razvoja.

U Planu razvoja analizirano je postojeće stanje Općine te su prepoznate mjere, prioriteti i ciljevi koji se žele ostvariti u predstojećem razdoblju kako bi se Općina razvila u skladu s ciljevima razvoja Republike Hrvatske i Europske unije.

U idućih sedam godina želja nam je razviti i modernizirati infrastrukturu potrebnu za normalno funkcioniranje svakodnevnog života na otoku čime bi se zaustavilo iseljavanje mladih. Također, želimo razvijati lokalno gospodarstvo čime bi otok ostvario samodostatnost te bi se otvorila nova radna mjesta.

Na kraju, koristim priliku da se zahvalim Radnoj skupini, stručnim službama Općine, izrađivaču i svima ostalima koji su pomogli u izradi ovog Plana razvoja. Pred nama je novo razdoblje u koje idemo bogatiji za iskustvo provođenja projekata i spremni smo suočiti se sa svim problemima koji će se naći na našem razvojnom putu. Bez naših stanovnika i stručnjaka ostvarenje projekata navedenih u ovom Planu razvoja bila bi nemoguća.

Načelnik

Đivo Market, dipl. ing.

1. UVOD

Razvoj današnjeg društva potreba je koja se planira unaprijed sa zadanim ciljevima koji bi se trebali ostvariti kako bi se postigao cjelokupni razvoj. Stoga je ovaj Plan razvoja Općine Mljet operativni dokument koji služi kao sredstvo za učinkovitije upravljanje cjelokupnim razvojem Općine. Cilj izrade Plana razvoja je postizanje integralnog, višesektorskog i održivog razvoja ruralnog područja koji bi integrirao ostvarivanje gospodarskih ciljeva, društvenih načela i ekoloških zahtjeva u jedan cilj. Ruralna područja obuhvaćaju oko 90% teritorija Republike Hrvatske, a u zadnjih nekoliko godina obilježena su negativnim demografskim i socio-ekonomskim trendovima uslijed napuštanja poljoprivrede, smanjenja gospodarske proizvodnje i visokih stopa nezaposlenosti. Kako bi smanjila negativne demografske i socio-ekonomske trendove, Republika Hrvatska primorana je planirati razvoj svih segmenata. Planiranje i ostvarivanje razvoja olakšano je ulaskom Republike u Europsku uniju, čime su postala dostupna sredstva Europskih strukturnih i investicijskih fondova pomoću kojih bi se razvoj ruralnih područja trebao odvijati olakšano.

Izrada Plana razvoja potreba je Općine Mljet kako bi planirala svoj razvoj u skladu s prepoznatim potencijalima.

Općina Mljet povjerila je izradu strateškog dokumenta tvrtki KRUTAK d.o.o., a svrha izrade Plana razvoja je pridonijeti uspješnom i učinkovitom upravljanju razvojem Općine Mljet, odnosno pružanje smjernica lokalnoj samoupravi i drugim nositeljima razvoja za bolje korištenje sredstava Europskih fondova. Glavni cilj Plana razvoja je pružiti strateški okvir i program s utvrđenom vizijom, strateškim ciljevima, prioritetima te mjerama za konkretne razvojne projekte i aktivnosti te mehanizmima provedbe i načinima praćenja provedbe strateških dokumenata. Definirana vizija i strateški ciljevi usklađeni su s europskim, nacionalnim i regionalnim strateškim i sektorskim dokumentima poput Europskog zelenog plana i Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. te Nacionalnim planom oporavka i otpornosti te Županijskom razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske Županije do 2020. godine čime je Općina zadovoljila načela izrade strateških dokumenata, načelo sukladnosti, smislenosti i održivosti.

Izrada Plana razvoja predstavlja jedinstveni proces koji obuhvaća niz logičkih koraka pri čemu svaki korak uvodi ili određuje elemente ključne za poduzimanje sljedećeg koraka. Izrada se temeljila na metodologiji koja se koristi u izradi strateških razvojnih dokumenata na lokalnoj razini. Analiza stanja i potencijala predstavlja bazu izrade strateškog dokumenta, a uključivala je pristup svim sektorima društvenih, gospodarskih i ekoloških obilježja na području Općine Mljet. Nakon provedene analize stanja uslijedila je izrada SWOT analize tri najznačajnija sektora te utvrđivanje razvojnih potreba i potencijala koje glavni dionici razvoja Općine Mljet trebaju iskoristiti. Analiza stanja, SWOT analiza i prepoznate razvojne potrebe i potencijali

rezultirali su elementima potrebnim za strukturiranje strateških ciljeva te niz konkretnih mjera za njihovu realizaciju. Uključivanjem i povezivanjem svih ključnih dionika s područja Općine, odnosno partnerskim pristupom, sukladno preporukama Europske unije, osigurana je transparentnost i učinkovita izrada dokumenta.

Dokument predstavlja izvor informacija za potencijalne dionike u socio-ekonomskom razvoju te određuje ulogu pojedinih dionika u pripremi, provedbi i evaluaciji strateškog dokumenta. Dionici strateškog planiranja i odgovornog političkog upravljanja u Općini Mljet shvatili su i prihvatili činjenicu kako su za razvoj područja iznimno važna sredstva iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova koja su im postala dostupna ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Tab. 1. Dionici u izradi i provedbi Plana razvoja Općine Mljet

Dionici	Uloga u izradi	Uloga u provedbi	Uloga u evaluaciji i praćenju provedbe
Načelnik Općine	<ul style="list-style-type: none"> Ugovara i aktivno sudjeluje u izradi i nadzoru procesa izrade strateškog dokumenta Predlaže ciljeve i viziju razvoja Općine Mljet Predlaže razvojne projekte i aktivnosti koji čine Akcijski plan provedbe strateškog dokumenta 	<ul style="list-style-type: none"> Inicira provedbu razvojnih projekata i aktivnosti Utvrđuje prijedlog Proračuna i izvršenje proračuna Upravlja prihodima i rashodima općine Donosi odluke vezane za javnu nabavu 	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuirano i sustavno prati ispunjavanje zadanih ciljeva Predlaže dodatne mjere, projekte i aktivnosti
Općinsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> Donosi Odluku o donošenju strateškog dokumenta 	<ul style="list-style-type: none"> Donosi proračun i odluku o izvršenju proračuna Donosi odluke o potpisivanju sporazuma o suradnji Predlaže projekte i aktivnosti i daje suglasnost za njihovu provedbu 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrolira provedbu strateškog dokumenta Prima i usvaja izvješća o provedbi strateškog dokumenta
Jedinstveni upravni odjel Općine Mljet	<ul style="list-style-type: none"> Organizira i aktivno sudjeluje na radnim sastancima Prikuplja potrebne podatke za izradu strateškog dokumenta Komunicira s lokalnim dionicima i izvršiteljima usluge 	<ul style="list-style-type: none"> Neposredno izvršava i nadzire provođenje općih i pojedinačnih akata Nadzire provođenje mjera razvoja Predlaže projekte i aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Podnosi izvješća o napretku provedbe strateškog dokumenta Prikuplja i ustupa podatke Ocjenjuje provedbu strateškog dokumenta
Lokalni koordinator	<ul style="list-style-type: none"> Koordinira i nadzire izradu strateškog dokumenta Provjerava usklađenost strateškog akta s aktima više razine 	<ul style="list-style-type: none"> Nadzire i prati provedbu strateškog dokumenta Koordinira poslove na razini Općine vezane uz planiranje i provedbu projekata 	<ul style="list-style-type: none"> Izveštava načelnika Općine, regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o

			provedbi strateškog dokumenta <ul style="list-style-type: none"> ● Obavlja upis razvojnih projekata u registar projekata
Gospodarski sektor	<ul style="list-style-type: none"> ● Sudjeluje u izradi SWOT analize ispunjavanjem anketnih upitnika ● Predlaže projekte iz svog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> ● Provode projekte i aktivnosti koji doprinose ostvarenju strateških ciljeva 	<ul style="list-style-type: none"> ● Prati rezultate i učinke provedenih projekata ● Ustupa podatke o provedenim projektima i aktivnostima
Civilni sektor			
Javni sektor			
Konzultanti	<ul style="list-style-type: none"> ● Ugovara i vodi radne sastanke, priprema radne materijale ● Savjetuje i informira sve lokalne dionike ● Objektivno analizira situaciju i daje savjete za daljnji razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ● Daje savjetodavne usluge lokalnim dionicima ● Vodi i upravlja projektima na području Općine Mljet 	<ul style="list-style-type: none"> ● Evaluira i prati provedbu postojećih projekata ● Provode edukacije i savjetovanja

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) imenovan je lokalni koordinator za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini Općine te njegovog zamjenika. Lokalni koordinator za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini Općine Mljet imenovan je pročelnik Jedinostvenog upravnog odjela Općine Mljet Dragec Levak, a za zamjenicu koordinatora imenovana je Antonia Nusskern Lazo, viša referentica za komunalne poslove u Jedinostvenom upravnom odjelu Općine Mljet. Oni su tijekom izrade sudjelovali u koordinaciji i nadzoru izrade strateškog dokumenta te je s njima ostvarena redovna komunikacija.

Proces izrade uključivao je i konzultacije s ključnim dionicima razvoja koji su u izradi Plana razvoja Općine Mljet sudjelovali ispunjavanjem anketnih upitnika i obrazaca za prikupljanje projektnih prijedloga. Održani su radni sastanci u ožujku i svibnju na kojima su dogovorene smjernice za izradu Plana razvoja.

Anketni upitnici bili su podijeljeni prema tri sektora djelatnosti, stanju infrastrukture i zaštite okoliša, gospodarstva te društvenih djelatnosti, a osim što su prosljeđeni lokalnim dionicima, bili su dostupni i na mrežnim stranicama Općine Mljet te su ih mogli ispuniti svi zainteresirani.

2. POLITIKA REGIONALNOG RAZVOJA I PRIPREMA ZA POVLAČENJE SREDSTAVA IZ EUROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA U FINANCIJSKOM RAZDOBLJU 2021.-2027.

2.1. Politika regionalnog razvoja

Regionalni razvoj definira se kao dugoročni proces unaprjeđenja održivog gospodarskog i društvenog razvoja nekog područja koji se ostvaruje kroz prepoznavanje, poticanje i upravljanje razvojnim potencijalom tog područja, dok se pod pojmom regionalne politike podrazumijeva cjelovit i usklađen skup ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti usmjerenih na poticanje dugoročnog gospodarskog rasta i ukupno povećanje kvalitete života, a što je definirano Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18). Regionalnim razvojem nastoji se osigurati povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine te ciljevima kohezijske politike Europske unije. Pruža se potpora slabije razvijenim područjima za optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala otklanjanjem uzroka razvojnih problema te se potiče teritorijalna suradnja i učinkovito korištenje sredstava Europskih i strukturnih fondova namijenjenih regionalnom razvoju.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske uređeni su:

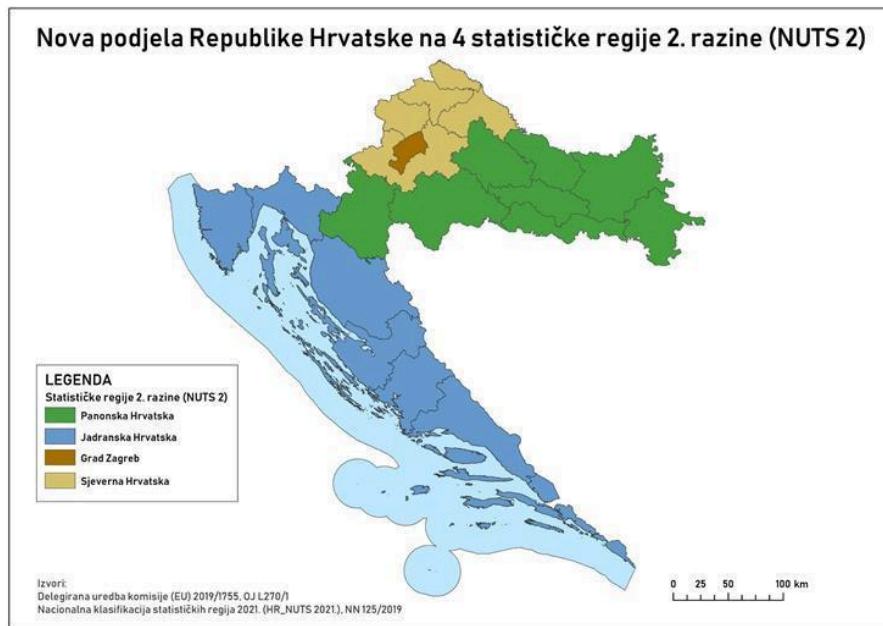
- o ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem
- o planski dokumenti politike regionalnog razvoja
- o institucionalni okvir i upravljanje regionalnim razvojem
- o ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne samouprave
- o način utvrđivanja urbanih područja, potpomognutih područja te područja s razvojnim posebnostima
- o praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi politike regionalnog razvoja.

Regionalna politika prepoznata je kao glavna investicijska politika Europske unije čiji se ciljevi odnose na stvaranje novih radnih mjesta, tržišno natjecanje, održivi razvoj i poboljšanje kvalitete života stanovništva, odnosno smanjivanje razlika dohotka među državama članicama te smanjivanje međuregionalnih nejednakosti nastalih kao rezultat prirodno-geografskih karakteristika, gospodarskih i društvenih promjena.

HR NUTS 2021. čini statističku osnovu za učinkovito vođenje regionalne razvojne politike, za socioekonomske analize i postizanje ciljeva socijalne i ekonomske kohezije. To je hijerarhijska klasifikacija kojom se uspostavljaju statističke regije 1., 2. i 3. razine prema kojima se dijeli prostor Hrvatske za svrhe regionalne statistike.

Općina Mljet pripadaju NUTS 2 regiji Jadranske Hrvatske koja se smatra nerazvijenom regijom Europske unije, gdje je BDP po stanovniku manji od 75% prosjeka Europske unije.

Vlada Republike Hrvatske donijela je, na temelju Zakona o regionalnom razvoju, *Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti*, Općina Mljet svrstana je u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti iznad prosjeka RH.

Slika 1. Podjela RH na NUTS 2 regije

Izvor: mrrfeu.hr

Politika regionalnog razvoja Europske unije u razdoblju od 2014. do 2020. se financirala iz:

- o Europskog fonda za regionalni razvoj,
- o Kohezijskog fonda,
- o Europskog socijalnog fonda,

koji su zajedno s Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj i Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo činili Europske strukturne i investicijske fondove, koji su članstvom u Europskoj uniji postali dostupni i Republici Hrvatskoj.

Trenutno su u tijeku pripreme za novo višegodišnje financijsko razdoblje i Zajedničku poljoprivrednu politiku 2021.-2027., a dogovorena je prijelazna uredba za razdoblje 2021. i 2022. kojom će se proširiti većina dosadašnjih pravila ZPP uz uključivanje novih elemenata čiji je fokus područje zaštite okoliša.

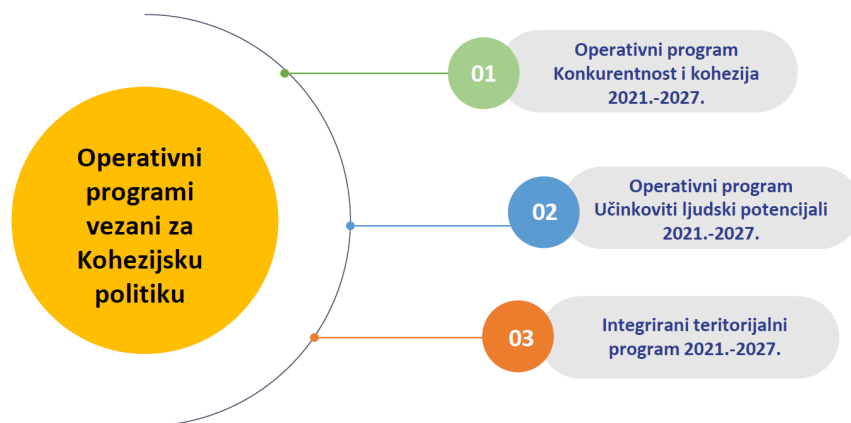
2.2. Povlačenje sredstava iz EU fondova u financijskom razdoblju 2021.-2027.

U idućem financijskom razdoblju Hrvatskoj će biti na raspolaganju oko 30 milijardi eura iz europskih sredstava, u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, nove financijske perspektive 2021.-2027. te dodatnih 5,3 milijarde eura iz prethodnog Višegodišnjeg financijskog okvira.

Završetkom operativnog razdoblja 2014.-2020. Vijeće Europe je donijelo Uredbu 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.-2027. U višegodišnjem financijskom okviru sredstva EU usmjerit će se na nove i ojačane prioritete u svim područjima politika EU. Kohezijska politika i Zajednička poljoprivredna politika i dalje će primati znatna sredstva te će se proširiti kako bi na najbolji način doprinijele gospodarskom oporavku Europe te zelenim i digitalnim ciljevima Europske unije. Politika regionalnog razvoja Europske unije financirat će se iz:

1. Europskog socijalnog fonda plus,
2. Europskog fonda za regionalni razvoj
3. Kohezijskog fonda
4. Fonda za pravednu tranziciju
5. Instrumenta za povezivanje Europe (CEF)
6. Europske teritorijalne suradnje

Donošenjem višegodišnjeg financijskog plana Europske unije, Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o operativnim programima vezanim za kohezijsku politiku za financijsko razdoblje Europske unije 2021.-2027. u Republici Hrvatskoj i tijelima zaduženim za njihovu pripremu. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije kao Koordinacijsko tijelo zaduženo za organizaciju i koordinaciju procesa pripreme programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2021.-2027. dostavilo je 30. lipnja 2021. godine u Europsku komisiju prve nacрте Sporazuma o partnerstvu, Operativnog programa Konkurentnost i kohezija i Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027. ukupnog iznosa 6,7 milijardi eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda i Fonda za pravednu tranziciju.

Slika 2. Operativni programi Kohezijske politike

Izvor: consilium.europe.eu

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (OPKK 2021.-2027.) postavlja ciljeve i prioritete za učinkovito korištenje financijskih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj („EFRR“) i Kohezijskog fonda („KF“) u programskom razdoblju 2021.-2027. Glavni cilj programa je ojačati gospodarstvo kroz digitalnu i zelenu tranziciju, digitalizirati javnu upravu, poboljšati povezanost i mobilnost u cijeloj Hrvatskoj te ojačati kvalitetu života stanovništva. OPKK 2021.-2027. provest će se u okviru Kohezijske politike Europske unije kroz ulaganja u radna mjesta i rast.

Ciljevi Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.:

1. Konkurentnija i pametnija Europa promicanja inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne IKT povezanosti
2. Zelenija Europa s niskom razinom emisija ugljika u tranziciji prema gospodarstvu s nultom stopom emisije ugljika i otporna Europa promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnog gospodarstva, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizikom i njegova sprečavanja i održive urbane mobilnosti.
3. Povezanija Europa jačanjem mobilnosti.
4. Europa s istaknutijom socijalnom komponentom i uključiva Europa provedbom Europskog stupa socijalnih prava.

Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.

Operativni program financiran je sredstvima Europskog socijalnog fonda plus, putem kojeg se želi ostvariti veća mobilnost radne snage, veća zaposlenost, usklađenost znanja i vještina s potrebama tržišta rada te potpora javnoj upravi (razvoj e-uprave i slično). Također, sredstvima Europskog socijalno socijalnog fonda plus provodi se borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Operativni program provodi se kroz 4 područja:

1. Visoka zaposlenost i mobilnost radne snage,
2. Socijalno uključivanje,
3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje,
4. Dobro upravljanje.

Integrirani teritorijalni program 2021.-2027.

Planirano je da Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. obuhvati aktivnosti iz pet ciljeva politike predviđenih Prijedlogom Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu, a nabrojani su u dijelu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Ciljevi će se ostvarivati kroz prioritete koji će se financirati putem ovog programa. Neki od prioriteta su: razvoj i poboljšanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija, promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova, razvoj pametnih energetskih sustava, mreža i skladištenja izvan TEN-E, poticanje razvoja u područjima koja nisu ruralna i sl. Integrirani teritorijalni program predstavljen je kao spoj razvojnih prioriteta općina, gradova, Županija ili funkcionalnih regija s pripadajućim nacionalnim prioritetima. Prema navedenom će se formirati i programirati njihova pripadajuća sredstva.

Vijeće Europske unije je 10. veljače 2021. usvojilo Uredbu o uspostavljanju Mehanizma za oporavak i otpornost, čime je uspostavljen zakonodavni okvir Plana oporavka. Sredstva osigurana iz ovog Mehanizma trebala bi potaknuti javna ulaganja i potaknuti reforme s ciljem rješavanja utjecaja pandemije COVID-19. Države članice ostvarit će pravo na sredstva koja se dodjeljuju temeljem nacionalnih planova oporavka i otpornosti, a u okviru kojih bi trebali biti opisani koherentni paket reformi i investicijskih projekata u šest stupova koji određuju primjenu Mehanizma i to:

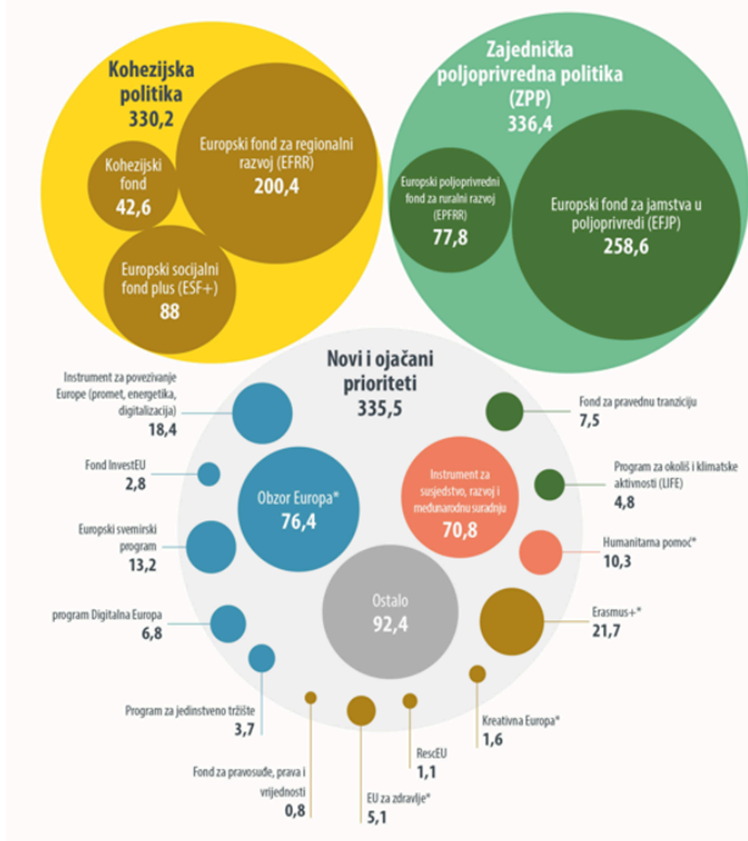
- o zelena tranzicija,
- o digitalna transformacija,
- o pametan i održiv rast te radna mjesta
- o socijalna i teritorijalna kohezija,
- o zdravlje i otpornost,
- o politike za djecu i mlade, uključujući obrazovanje i razvoj vještina.

Republici Hrvatskoj će u financijskom razdoblju 2021.-2027. biti na raspolaganju i drugi programi čije se programiranje očekuju u skorije vrijeme:

- *LIFE Program* je instrument Europske unije namijenjen financiranju aktivnosti na području zaštite okoliša, prirode i klime. Cilj LIFE Programa je doprinijeti implementaciji, ažuriranju i razvoju politika Europske unije i zakonodavstva iz područja okoliša, prirode i klime. Provedbom projekata financiranih iz LIFE Programa doprinosi se održivom razvoju i provedbi okvira klimatske i energetske politike do 2030. godine i integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova država članica te provedbi dugoročne klimatske i energetske strategije Unije. *Uredbom (EU) 2021/783 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Programa za okoliš i djelovanje u području klime i stavljanje izvan snage Uredbe (EU) 1293/2013* Program LIFE potpuno daje podršku ciljevima Europskog zelenog plana. Za novo programsko razdoblje LIFE Program podijeljen je u dva područja: Okoliš i Djelovanje u području klime.
- Programi prekogranične suradnje čiji su ciljevi usmjereni prema rješavanju zajedničkih izazova prisutnih u pograničnim regijama.
Neke od prepreka u razvoju prekograničnih područja su nedostatak informacijskih i komunikacijskih tehnologija, onečišćenje okoliša i negativni stavovi prema građanima susjednih zemalja. Iskorištavanjem potencijala rasta u pograničnom području (razvoj prekograničnih objekata i klastera za istraživanje i inovacije, integracija prekograničnih tržišta rada, suradnja između obrazovnih institucija ili između zdravstvenih ustanova), uz istovremeno jačanje suradnje, doprinijet će općem usklađenom razvoju Europske unije.
Općina Mljet nalazi se u prostornom obuhvatu programa prekogranične suradnje: INTERREG V-A Slovenija-Hrvatska, INTERREG V-A Italija-Hrvatska, INTERREG Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora, INTERREG Dunav i ADRIION.
- *Obzor Europa* program je Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje 2021.-2027. godine, a pravni temelj čine Uredba 2021/695 i Odluka 2021/764. Obzor Europa instrument je Europske unije za jačanje europskog istraživačkog prostora, jačanje konkurentnosti, usmjeravanje i ubrzavanje digitalne i zelene tranzicije, europskog oporavka, pripravnosti i otpornosti. Specifični ciljevi Obzora Europa odnose se na razvijanje znanstvene izvrsnosti i širenju visokokvalitetnih novih temeljnih znanja te stvaranje znanja i jačanje učinka istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unije te potpora pristupu inovativnim rješenjima. Uz navedena specifični cilj je poticanje svih oblika inovacija, olakšavanje tehnološkog razvoja, demonstracija i prijenos znanja i tehnologije te optimiziranje rezultata Programa radi jačanja i povećavanja učinka i privlačnosti EIP-a.

Glavni programi i fondovi unutar višegodišnjeg financijskog okvira

Svi iznosi izraženi su u milijardama eura (u cijenama iz 2018.).

Slika 3. Glavni programi i fondovi unutar višegodišnjeg financijskog okvira

Izvor: consilium.europe.eu

3. USKLAĐENOST PLANA RAZVOJA SA STRATEŠKIM I SEKTORSKIM DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA I HORIZONTALNIM NAČELIMA

3.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima na europskoj razini i na razini Republike Hrvatske

Prilikom analize usklađenosti strateških dokumenata, analizira se usklađenost s ključnim sektorskim i operativnim dokumentima na europskoj i nacionalnoj razini.

U trenutku izrade i usvajanja ovog Plana razvoja operativni programi za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova za financijsku perspektivu 2021. – 2027. nisu usvojeni, ali će se, kao i Nacionalni plan oporavka i otpornosti, temeljiti na ključnom nacionalnom strateškom dokumentu, Nacionalnoj razvojnoj strategiji – Hrvatska 2030, stoga je metodologija prilagođena te je izvršena analiza dvaju ključnih dokumenata s europske i nacionalne razine: Europskog zelenog plana te Nacionalne razvojne strategije – Hrvatska 2030.

3.1.1. Usklađenost s Europskim zelenim planom

Europski zeleni plan dokument je Europske unije u financijskoj perspektivi 2021.-2027. koji je usmjeren na unaprjeđenje iskorištavanja resursa prelaskom na čisto kružno gospodarstvo te borbi protiv klimatskih promjena, obnovi biološke raznolikosti i smanjenju onečišćenja. Europski zeleni plan obuhvaća sve sektore, a posebice promet, energetiku, poljoprivredu, održavanje i gradnju zgrada te industrije, kao što su proizvodnja čelika, cementa, tekstila i kemikalija.

Temeljna ulaganja koja su predviđena odnose se na:

- ulaganje u tehnologije prihvatljive za okoliš
- poticanje industrija na inovacije
- uvođenje čistih, jeftinijih i zdravijih oblika privatnog i javnog prijevoza
- dekarbonizaciju energetske sektora
- povećanje energetske učinkovitosti zgrada
- suradnja s međunarodnim partnerima na poboljšanju globalnih standarada u području okoliša

Europski zeleni plan poboljšat će dobrobit i zdravlje građana uz ostvarenje:

Slika 4. Ciljevi Europskog zelenog plana

Izvor: consilium.europa.eu

Plan razvoja usklađen je s Europskim zelenim planom u sva tri identificirana cilja budući da oni sadrže ili vertikalnu ili horizontalnu komponentu kojom se doprinosi zelenoj tranziciji u svim sektorima predviđenima Europskim zelenim planom. Plan razvoja predviđa prioritete i mjere koje se u potpunosti odnose na zelenu transformaciju i to posebice u okviru Cilja 3 - *Unaprjeđenje zaštite okoliša*, a predviđa ulaganja u zaštitu okoliša, obnovljive izvore energije, jačanje energetske učinkovitosti, uspostavu učinkovitog sustava gospodarenja otpadom i podizanje svijesti građana o važnosti ove tematike.

3.1.2 Nacionalna razvojna strategija Hrvatska 2030

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. predstavlja krovni nacionalni strateški dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Republiku Hrvatsku koja time dobiva okvir za razvoj do 2030.

Nacionalnom razvojnom strategijom određeni su razvojni smjerovi:

1. Održivo gospodarstvo i društvo
2. Jačanje otpornosti na krize
3. Zelena i digitalna tranzicija
4. Ravnomjieran regionalni razvoj

Strategijom je definirano i 13 strateških ciljeva:

1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
2. Obrazovani i zaposleni ljudi
3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske
5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
7. Sigurnost za stabilan razvoj
8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
10. Održiva mobilnost
11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Plan razvoja usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine sa svim strateškim odrednicama razvoja, a ponajprije s odrednicom održivog gospodarstva i društva, jačanjem otpornosti na krize te zelenom i digitalnom tranzicijom.

3.1.3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.

Nacionalni plan oporavka i otpornosti donijela je Vlada Republike Hrvatske čime je tvorila mogućnost korištenja sredstava u okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“, a koji sadrži Mehanizam za oporavak i otpornost. Ciljevi i prioriteti Nacionalnog plana oporavka i otpornosti su:

- o Gospodarstvo
 - o Jačanje konkurentnosti i zelena tranzicija gospodarstva
 - o Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo
 - o Unaprjeđenje vodnog gospodarstva i gospodarenje otpadom
 - o Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava

- o Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom
- o Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma
- o Javna uprava, pravosuđe i državna imovina
 - o Jačanje kapaciteta za izradu i provedbu javnih politika i projekata
 - o Daljnje unaprjeđenje javne uprave
 - o Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
 - o Unaprjeđenje upravljanja državnom imovinom
 - o Moderno pravosuđe spremno za buduće izazove
 - o Sprječavanje i suzbijanje korupcije
 - o Jačanje fiskalnog okvira
 - o Jačanje okvira za sprečavanje pranje novca
 - o Jačanje okvira za javnu nabavu
- o Obrazovanje, znanost i istraživanje
 - o Reforma obrazovnog sustava
 - o Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta
- o Tržište rada i socijalna zaštita
 - o Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti
 - o Unaprjeđenje mirovinskog sustava kroz povećanje adekvatnosti mirovina
 - o Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi
- o Zdravstvo
 - o Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava
- o Inicijativa: Obnova zgrada

Nacionalnim planom oporavka i otpornosti dokument je kojim su zadani ciljevi, čije će ostvarenje postići gospodarski rast i rast BDP-a. Kriza, koju je uzrokovala pandemija korona virusa, utjecala je na smanjenje BDP-a za 8,4%, stoga će se u narednom razdoblju investirati u rješavanje nastalih problema i izazova.

3.2. Usklađenost s regionalnim strateškim i planskim dokumentima

Plan razvoja Općine Mljet usklađen je sa Županijskom razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske županije do 2020. godine. U razvojnoj strategiji dana je vizija razvoja Županije kojom se želi postići prosperitetnost, ekološka očuvanost regije visoke kvalitete života i prepoznatljivog kulturno – prirodnog i turističkog identiteta. S ciljem povećanja konkurentnosti i održivog gospodarskog rasta i razvoja, što je zajednički cilj i na lokalnoj i regionalnoj razini. Strategija i Plan razvoja usklađeni su u sva tri cilja jer se problemi lokalnih razina očituju i na regionalnoj razini kojoj pripadaju. Također, Općina Mljet dio je i LAG-a 5, koji okuplja Mljet te Korčulu, Lastovo, Pelješac i Blato, Janjinu, Lumbardu, Orebić, Smokvicu, Ston, Trpanj i Velu Luku, a čiji rad se temelji na CLLD pristupu koji predstavlja

lokalni razvoj kojeg provodi zajednica, a koji je zapravo mehanizam uključivanja partnera na lokalnoj razini, uključujući predstavnike civilnog društva i lokalne gospodarske dionike, u izradu i provedbu integrirane lokalne strategije koja pomaže određenom području u prijelazu održivoj budućnosti. Usklađenost s CLLD pristupom vidljiva je u strateškom planiranju u kojem se ciljevi definiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale.

3.3. Horizontalna načela razvoja

Tijekom planiranja i provedbe projekata, Općina Mljet i drugi prijavitelji projekata, pridržavat će se osnovnih principa Europske unije ključnih za sve sektore djelatnosti. Naglasak je stavljen na dva horizontalna načela, jednake mogućnosti i održivi razvoj koje se razmatraju u Planu razvoja. Načelo jednakih mogućnosti podrazumijeva izbjegavanje diskriminacije po različitim osnovama i različitim područjima, odnosno izbjegavanje svakog oblika socijalne isključenosti i nejednakog postupanja. Održivi razvoj podrazumijeva zaštitu okoliša, učinkovitu upotrebu resursa, bioraznolikost, otpornost na krizne situacije i sprečavanje rizika uz izbjegavanje ugrožavanje okoliša i nepovratnog gubitka neobnovljivih prirodnih potencijala.

Ravnopravnost spolova i jednake mogućnost za sve društvene skupine

Ovim se načelom osigurava zastupljenost i vidljivost svih društvenih skupina u svim segmentima života u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Potrebno je omogućiti jednake uvjete za sve društvene skupine, neovisne o rasi, spolu, jeziku, vjerskom opredjeljenju, seksualnom opredjeljenju, političkom mišljenju ili drugom statusu. . U skladu sa strategijom Europa 2030, vodit će se računa o većem uključivanju socijalno ugroženih skupina društva u provedbu mjera Plana razvoja Općine Mljet. Posebno će se paziti na uključivanje socijalno ugroženih skupina na tržište rada te će se promicati aktivnosti kojima će se jačati kompetencije, vještine i znanja kako bi mogle konkurirati na tržištu rada.

Tab. 2. Usklađenost s direktivama horizontalnog načela jednakih mogućnosti

Direktiva	Objašnjenje
Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja	Svrha Direktive je utvrditi opći okvir za borbu protiv diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolnog opredjeljenja u vezi sa zapošljavanjem i obavljanjem zanimanja, kako bi se u državama članicama ostvarila primjena načela jednakog postupanja. Cilj Direktive je stvaranje jednakih uvjeta u Uniji u pogledu jednakosti pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja te se stoga taj cilj zbog razmjera i učinka djelovanja može bolje ostvariti na razini Unije, čega će se

	pridržavati i dionici s područja Općine Mljet prilikom planiranja i provedbe projekata.
Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinaka)	Cilj Direktive je osigurati provedbu načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada. Direktiva u tu svrhu sadrži odredbe za provedbu načela jednakog postupanja s obzirom na mogućnost zapošljavanja i strukovnog osposobljavanja, radne uvjete, uključujući plaću te sustave strukovnog socijalnog osiguranja. Također sadrži i odredbe koje osiguravaju učinkovitiju provedbu tog načela uspostavom odgovarajućih postupaka. Dionici s područja Općine Mljet će prilikom planiranja i provedbe projekata osigurati provedbu navedenih načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama.
Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etičko podrijetlo (SL L 180, 19.7.2000.)	Direktiva ističe važnost širenja informacija kako bi se osiguralo da osobe na koje se te direktive odnose budu upoznate sa svojim pravima na jednako postupanje. Glavni izazov predstavlja povećanje svijesti o već postojećoj zaštiti i osiguravanju bolje provedbe i primjene Direktive u praksi. Jačanje uloga nacionalnih tijela za promicanje jednakosti može dati ključan doprinos učinkovitijoj provedbi i primjeni Direktive.
Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga (SL L 373/37, 21.12.2004.)	Cilj Direktive je utvrditi okvir za suzbijanje spolne diskriminacije u pogledu mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga radi učinkovite primjene načela jednakog tretiranja muškaraca i žena u državama članicama. U svrhu ove Direktive načelo jednakog tretiranja muškaraca i žena znači da je zabranjena svaka izravna diskriminacija na temelju spola, uključujući nepovoljnije tretiranje žena zbog trudnoće ili majčinstva te da je zabranjena svaka neizravna diskriminacija na temelju spola.

Održivi razvoj

Načelo održivog razvoja ključno je u razvoju svakog područja, sektora i cjelokupnog razvoja Dubrovačko-neretvanske županije i posebno Općine Mljet. Održivi razvoj je razvoj kojim se zadovoljavaju potrebe današnjih naraštaja, a da se pritom ne ugrožavaju budući naraštaji u zadovoljavanju njihovih potreba. Ovo je načelo ključno za postizanje usklađenosti društvene, okolišne i gospodarske dimenzije razvoja Općine, a posebno se mora primjenjivati u Općini u kojoj se nalazi nacionalni park. Najviše se stavlja naglasak na poticanje društveno odgovornog ponašanja te korištenje obnovljivih izvora energije. Stoga će mjere navedene u Akcijskom planu biti definirane s naglaskom na zaštitu okoliša. Uz navedeno, pri provođenju svih projekata uzet će se u obzir zelena javna nabava čime će se prednost dati kupovini proizvoda i usluga bez negativnih učinaka na okoliš.

Općina Mljet je od *Upravnog odjela za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne odnose i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije* zatražila mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš, a koji je na temelju dostavljenih

podataka dostavio mišljenje kako za Plan razvoja Općine Mljet do 2027. godine nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Tab. 3. Usklađenost s direktivama i aktima Europske unije vezanih za zaštitu okoliša i prirode

Direktive i akti	Ciljevi dokumenta
Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 26, 28.1.2012.)	Cilj Direktive je osiguravanje visoke razine zaštite okoliša i zdravlja ljudi putem uspostave minimalnih zahtjeva za procjenu utjecaja projekata na okoliš. Također, Direktivom se nastoji ojačati kvaliteta postupka procjene utjecaja na okoliš, odnosno uskladiti postupak s načelima kvalitetnog reguliranja te poboljšati povezanost i sinergiju s drugim zakonodavstvom i politikama Unije kao i sa strategijama i politikama koje su razvile države članice u područjima nacionalne nadležnosti.
Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001.)	Direktivom se nastoji osigurati visok stupanj zaštite okoliša i doprinijeti uključivanju pitanja okoliša u izradu i usvajanje planova i programa s ciljem poticanja održivog razvoja. Procjena okoliša važan je instrument za uključivanje pitanja okoliša u izradu i usvajanje određenih planova i programa koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš u državama članicama jer omogućava da se ti učinci provođenja planova i programa uzmu u obzir tijekom njihove izrade i prije njihovog usvajanja. Općina Mljet je u suradnji s Upravnim odjelom za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša dubrovačko-neretvanske Županije provela postupak Ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Općine Mljet za razdoblje 2016.-2021. godine. Nakon provedenog postupka, a sukladno mišljenju navedenog Odjela, kojim je utvrđeno da je postupak proveden u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15) i Uredbom u strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/2017-118) donesena je Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine.
Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 334, 17.12.2010.)	Za kontrolu industrijskih emisija, Unija je razvila opći okvir na temelju integriranih dozvola. Dozvole moraju uzeti u obzir kompletan okolišni utjecaj nekog postrojenja kako bi se izbjegao pomak onečišćenja s jednog medija, kao što su zrak, voda i tlo, na drugi. Prioritet treba dati sprečavanju onečišćenja intervenirajući na izvoru i osiguravanjem promišljenog

	korištenja i upravljanja prirodnim resursima. Direktiva definira pravila za sprečavanje i kontrolu onečišćenja zraka, vode i tla i s ciljem izbjegavanja stvaranja otpada iz velikih industrijskih postrojenja.
Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2. 2003.)	Direktivom je osigurano da javnost dobije potpunu, točnu i aktualnu informaciju u vezi sa stanjem okoliša. Takva informacija omogućuje javnosti upućeno i učinkovito sudjelovanje u donošenju odluka o okolišu. Ciljevi Direktive su zajamčiti pravo na pristup informacijama o okolišu, koje su pohranjene kod ili za tijela javne vlasti te utvrditi osnovne pojmove i uvjete, kao i praktična rješenja za njegovo izvršavanje; osigurati da su informacije o okolišu postupno sve dostupnije i raširenije u javnosti, kako bi se postigla najveća moguća sustavna dostupnost i širenje informacija o okolišu u javnosti.
Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete na okolišu (SL L 143, 30.4.2004.)	Svrha Direktive je uspostava okvira odgovornosti za okoliš koji se temelji na načelu „polluter-pays“, kako bi se spriječile i sanirale štete u okolišu. Direktiva se primjenjuje na štete u okolišu uzrokovane bilo kojim od profesionalnih djelatnosti i bilo kakvih neposrednih prijetnji koje uzrokuju te aktivnosti te oštećenje zaštićenih vrsta i prirodnih staništa uzrokovane bilo profesionalnim djelatnostima ili bilo kakvim neposrednim prijetnjama.
Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 24.7.2012.)	<i>Uredbom o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14) uređuje se popis vrsta opasnih tvari koje su prisutne u području postrojenja, način utvrđivanja količina, dopuštene količine i kriterije prema kojima se te tvari klasificiraju kao opasne, način podnošenja i obvezni sadržaj obavijesti o prisutnosti opasnih tvari u postrojenju, posebne obveze operatera: u poduzimanju mjera za sprečavanje velikih nesreća, u slučaju značajne promjene u postrojenju operatera, u slučaju velike nesreće, postupak i obveze u slučaju velike nesreće s prekograničnim učincima, druge uvjete i mjere za sprečavanje velikih nesreća te druga pitanja s tim u vezi.</i>
Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku zaštite okoliša EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 108, 29.4.2010.)	Program dodjele EU Ecolabel (znak zaštite okoliša EU) je dobrovoljni instrument zaštite okoliša namijenjen promociji proizvoda i usluga s manje nepovoljnim utjecajem na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa u usporedbi sa sličnim ili istim proizvodima i uslugama iz iste skupine. EU Ecolabel dodjeljuje se robi i uslugama koje se isporučuju za distribuciju, potrošnju ili uporabu

	na tržištu Unije, a upravo se ova mogućnost pruža i proizvođačima s područja Općine Mljet
Uredba (EZ) br. 2018/2026 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2018. o izmjeni Priloga IV. Uredbi br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009.)	EMAS (eng. <i>Eco-Management and Audit Scheme</i>) je sustav ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja kojim organizacija procjenjuje utjecaj svoje djelatnosti na okoliš, informira javnost o trenutnoj procjeni stanja utjecaja te unapređuje učinkovitost rada u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša. EMAS sustav razmatra 6 osnovnih aspekata okoliša (energetska učinkovitost, učinkovitost korištenja materijala, voda, otpad, bioraznolikost i emisije) te definira pokazatelje kojima organizacija prati učinkovitost svog poslovanja u kontekstu zaštite okoliša. Ova Uredba je prenesena u Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15) u kojem su definirani dionici EMAS sustava i njihove nadležnosti.
Direktiva 92/43/EEZ Vijeća od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta	Direktiva uvodi mjere zaštite europske flore i faune kao i Direktiva o pticama, no izuzev ptica obuhvaća dodatnih 1000 vrsta (biljaka, sisavaca, gmazova, vodozemaca, riba, određenih skupina beskralješnjaka) te više od 230 stanišnih tipova (nekih vrsta močvarnih, travnjačkih, šumskih, morskih i drugih staništa). Države članice predlažu Europskoj komisiji područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS - područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Uniju).
Direktiva 2009/147/EZ o zaštiti divljih ptica (L 170, 5. lipnja 2019.)	Direktiva se odnosi na očuvanje svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom području država članica. Nastoji očuvati sve divlje ptice u Europskoj uniji utvrđivanjem pravila njihove zaštite, upravljanja i nadzora. Obuhvaća ptice, njihova jaja, gnijezda i staništa. Navedena Direktiva zahtijeva od svih država članica da najvažnija područja za ugrožene vrste i za sve ptice selice utvrde kao područja Natura 2000 (POP), posebno vodeći računa o močvarnim područjima od međunarodne važnosti.

4. ANALIZA STANJA I POTENCIJALA

Zadnji potpuni službeni podaci o stanovništvu i njihovim obilježjima su podaci Popisa stanovništva 2011. godine. Radi prikazivanja kretanja broja stanovnika i uspoređivanja podataka, korišteni su podaci i ranijih popisa. Međutim, oni nisu neposredno usporedivi zbog korištenja različite metodologije uključivanja, odnosno isključivanja, stanovništva iz ukupnog broja stanovnika. Promijenila se definicija ukupnog stanovništva, raniji popisi odnose se na stalno stanovništvo tj. na osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj bez obzira na to nalaze li se u mjestu prebivališta ili ne u trenutku popisa. U Popisu 2011. godine uvodi se definiranje ukupnog stanovništva i primjenjuje se koncept uobičajenog mjesta stanovanja te se uvodi razdoblje od jedne godine i dulje kao osnovni kriterij za uključivanje ili isključivanje osobe iz ukupnog broja stanovnika. Budući da se radi analiza prostora male površine i s malim brojem stanovnika razlike do kojih se dolazi su zanemarive.

Analiza postojećeg stanja bitna je za daljnji razvoj radi prepoznavanja potencijala daljnjih ulaganja. Napravljena je analiza geoprometnog položaja, geografskih, prirodnih i kulturnih obilježja te demografskih i gospodarskih značajki.

4.1. Osnovna obilježja prostora

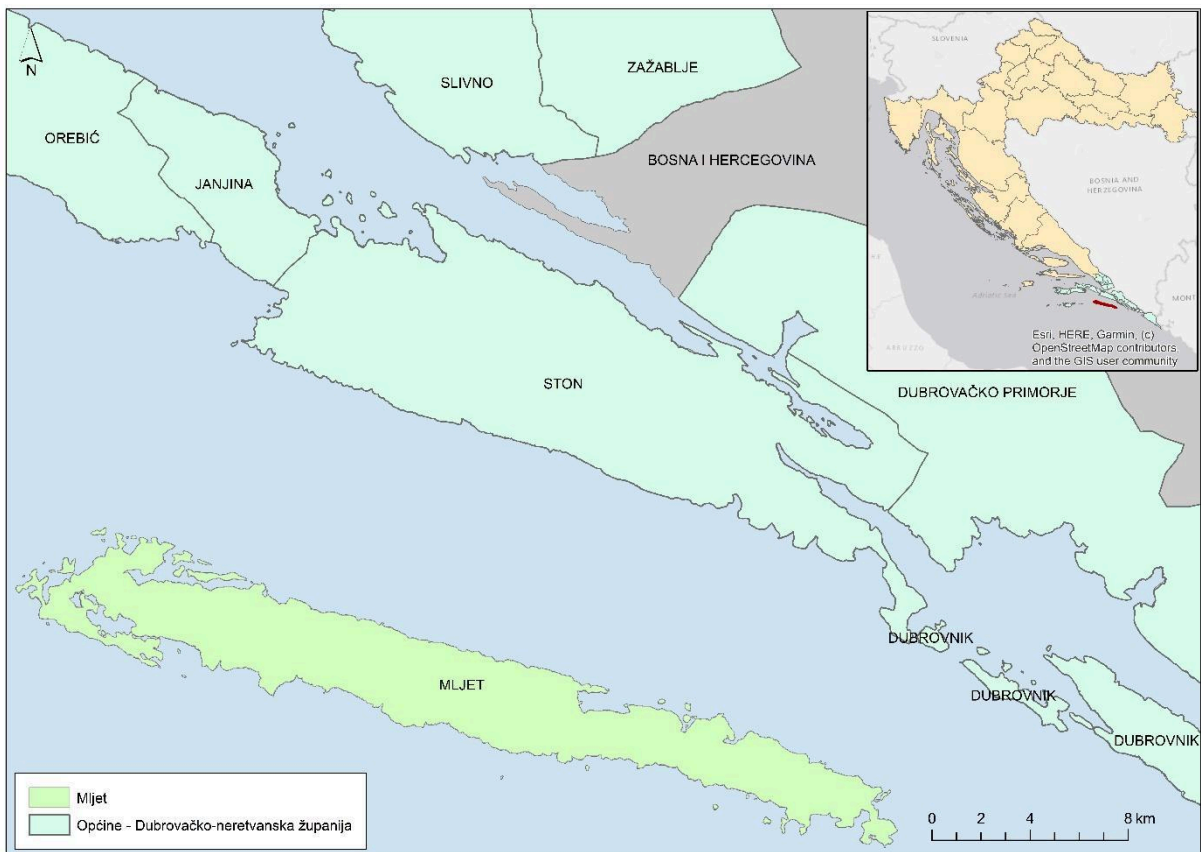
Općina Mljet osnovana je 1993. godine donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj te se odvojila od tadašnje Općine Dubrovnik. Danas je dio Dubrovačko-neretvanske županije koju čini pet gradova: Dubrovnik, Korčula, Ploče, Metković i Opuzen te 17 općina: Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Orebić, Trpanj, Janjina, Ston, Dubrovačko primorje, Župa Dubrovačka, Konavle, Pojezerje, Slivno, Kula Norinska, Zažablje i Mljet. Općina Mljet dio je otočkog područja čije je županijsko središte u Dubrovniku, a općinsko središte se nalazi u naselju Babino polje.

Općina Mljet obuhvaća područje otoka Mljeta s pripadajućim otočićima i grebenima ukupne površine 100,41 km² s ukupno 14 statističkih naselja. Prema Popisu stanovništva 2011. godine, promatrani prostor je imao ukupno 1.088 stanovnika. Općina je dio Dubrovačko-neretvanske županije te zauzima 5,58% njezine površine i okuplja 0,89% stanovnika. Specifičnost otoka Mljeta je njegova zapadna strana otoka, koja je 1960. godine

proglašena nacionalnim parkom, a obuhvaća četvrtinu ukupne površine otoka. Istočna strana otoka, područje naselja Saplunare, proglašeno je zaštićenim prirodnim krajolikom (Velika i Mala Saplunara, 1965. godine).

4.1.1. Geografska obilježja i geoprometni položaj

Općina Mljet nalazi se na istoimenom južnodalmatinskom otoku čija je južna strana okrenuta otvorenom moru te ima značajke pučinskog otoka s izrazitim maritimnim obilježjima. Nalazi se u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji pa je povezana s kopnom preko trajektnih, brodskih i katamaranskih linija. Glavna luka na Mljetu je Sobra koja je povezana trajektom s Prapatnim (na poluotoku Pelješcu). Postoji i brza linija Dubrovnik – Sobra preko Elafitskih otoka (Lopuda, Šipana, Koločepa) koja u ljetnim mjesecima prometuje na relaciji: Dubrovnik - Šipan - Mljet (Sobra) - Mljet (Polače) - Korčula - Lastovo (Ubli), a u zimskim mjesecima na relaciji: Dubrovnik - Šipan - Mljet. Također su u ljetnim mjesecima uvedene dvije sezonske brzobrodске izletničke linije Split - Brač (Milna) - Hvar - Korčula - Mljet (Sobra) - Dubrovnik. Na području otoka nalaze se dvije državne ceste te mnoge lokalne i nerazvrstane ceste.

Slika 5. Geografski položaj Općine Mljet

4.1.2. Prirodno-geografska obilježja i zaštita okoliša

Otok Mljet ima izrazito razvedenu obalu, obiluje malim otočićima, uvalama i hridima. Ukupna dužina obalne crte iznosi oko 164,94 km. Južni dio obale je jače abradiran zbog jakih vjetrova, stoga je taj dio otoka i strmiji. Cijeli otok se pruža u smjeru istok/sjeveroistok – zapad/jugozapad i paralelan je s obalom. Otok ima raščlanjen reljef i brdovit izgled s najvišim vrhom Veliki grad na 514 metara nadmorske visine.

Mljet pripada mediteranskom klimatskom području sa suhim, vedrim i vrlo toplim ljetom te kišovitim i blagim zimama, s najviše oborina potkraj jeseni i početkom zime. Zbog blage mediteranske klime i sastava tla, otok prekriva bujna vegetacija alepskog bora i zimzelene lisnate šume hrasta crnike te antropogeno degradirani oblici vegetacije poput makije, gariga i kamenjara. Slaba naseljenost i izoliranost utjecali su na očuvanje raznolikosti životinjskih vrsta. Međutim, u nekoliko se zadnjih godina radi na ubrzanoj i nekontroliranoj

apartmanizaciji uz obalu što je dovelo do nestanka zelenih površina i prirodnih krajolika uz samu obalu.

Kako bi zaštitila svoju prirodu Republika Hrvatska primjenjuje zakone i propise koji se odnose na zaštitu okoliša, a koje je uskladila s europskim direktivama i drugim propisima te tako udovoljila standardima Europske unije. Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15) uređuju se načela zaštite okoliša u okviru koncepta održivog razvitka. Navedenim su zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene direktive i akti Europske unije poput:

- Direktive 2011/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 26, 28.1.2012.),
- Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (tekst značajan za EGP) (SL L 124, 25.4.2014.),
- Direktiva vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999.),
- Direktiva 2011/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javni i privatnih projekata na okoliš (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 26, 28.1.2012.),
- Direktive 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu (SL L 156, 25.6.2003.),
- Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 24.7.2012.),
- Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001.),
- Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 334, 17.12.2010.),
- Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2. 2003.),
- Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete na okolišu (SL L 143, 30.4.2004.).

- Navedeni dokumenti čine europsko zakonodavstvo koje regulira zaštitu okoliša i okolišna područja, a koja propisuju postupke i mehanizme za integriranje skrbi za okoliš u odluke koje se donose u javnom i privatnom sektoru. Kako bi planirani razvoj bio u skladu s odredbama o zaštiti okoliša, Općina Mljet će usklađivati sve zahvate u prostoru sa Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14). Također će se Općina i svi dionici u razvoju pridržavati i posebnih zakona iz zaštite okoliša kao što su Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14), Zakon o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14), Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16), Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13), Zakon o šumama (NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13, 94/14), Zakon o genetski modificiranim organizmima (NN 70/05, 137/09, 28/13, 47/14), Zakon o kemikalijama (NN 18/13). Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13) uređuje se sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih dijelova te druga pitanja s tim u vezi, u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su sljedeće direktive Europske unije:
 - Direktiva 92/43/EEZ Vijeća od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta,
 - Direktiva 2009/147/EZ o zaštiti divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010.).

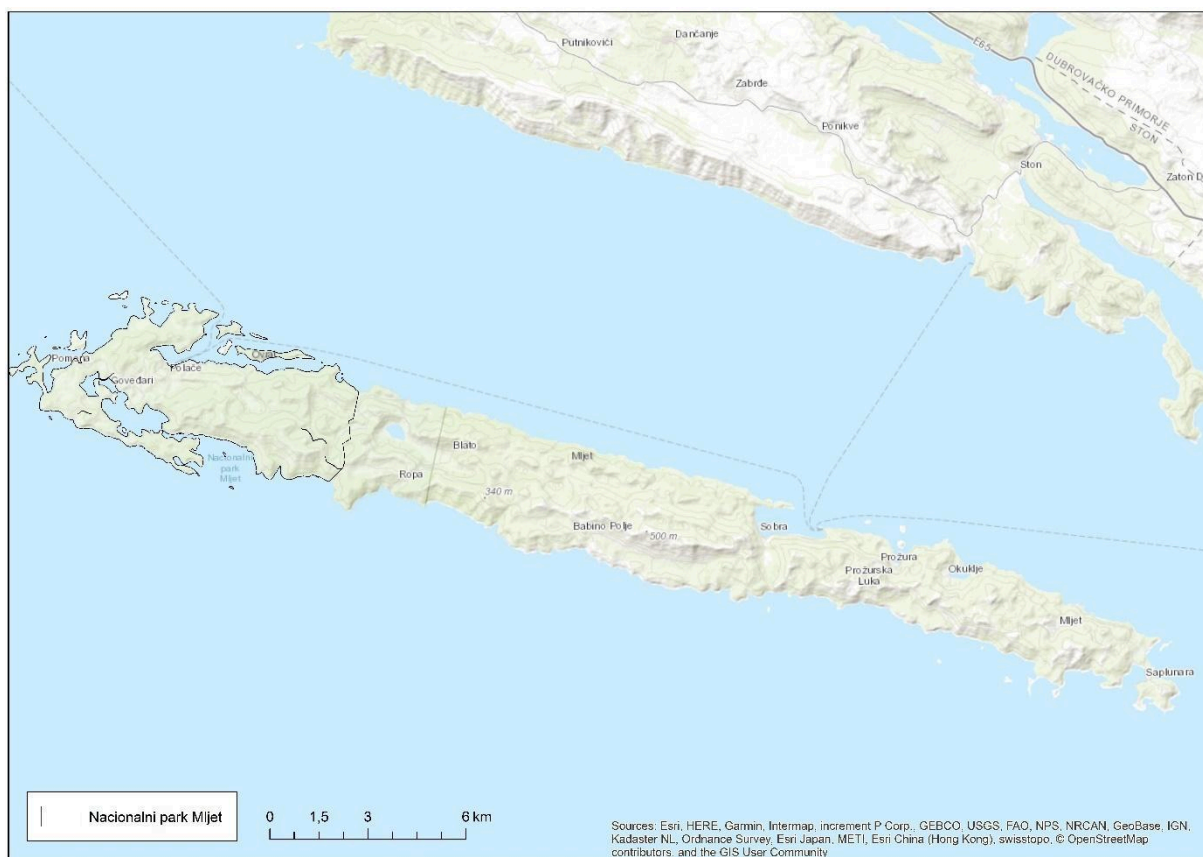
Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) predstavlja posebno vrijedna područja Republike Hrvatske. Ekološku mrežu Republike Hrvatske čine područja očuvanja značajna za ptice (POP – područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Uniju, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a posebno močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS – područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Uniju). U Dubrovačko-neretvanskoj Županiji neka područja zaštićena prema Direktivi o staništima su:

- Delta Neretve
- Lastovski i Mljetski kanal
- Istočni dio Korčule
- SZ dio Nacionalnog parka Mljet
- Lastovsko otočje
- JI dio Pelješca
- Park prirode Lastovsko otočje
- Čočina jama
- Movrica špilja
- Ostaševica špilja

- Polušpilja kod Sobre
- Krotuša
- Orašac
- Blatina kraj Prožure
- Blatina kraj Sobre
- Paleoombla – Ombla
- Vilina špilja
- Vela špilja
- Orebić - Osirac
- Lokva u Prljevićima

4.1.2.1. Nacionalni park Mljet

Zapadni dio otoka Mljeta proglašen je nacionalnim parkom 1960. godine te je jedini nacionalni park u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji. Sabor Republike Hrvatske je 24. siječnja 1997. godine donio Zakon kojim je određena granica zaštićenog područja koja se prostire morem na 500 metara od najudaljenije točke kopna, odnosno obuhvaća sve pripadajuće otočiće. Morski dio Parka čini 46% njegove površine. Prema posljednjem popisu na prostoru Nacionalnog parka Mljet živi 435 stanovnika odnosno 39,98% stanovnika Općine Mljet. Javna ustanova Nacionalni park Mljet upravlja zaštićenim prostorom i razvija turizam na otoku, budući da je NP Mljet glavna turistička atrakcija otoka. Za područje Nacionalnog parka izrađen je Prostorni plan uređenja, kojim se dopuštaju odnosno zabranjuju određeni poslovi te se planira razvoj područja u skladu s prirodom. Glavni projekti za područje Nacionalnog parka uključuju izgradnju prometnica i parkirališta, razvoj vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda, uređenje glavnog ulaza na područje Parka te uređenje luka Pomena i Polače. Zbog potrebe daljnjeg razvoja područja Nacionalnog parka potrebno je dopuniti postojeću prostorno plansku dokumentaciju.

Slika 6. Nacionalni park Mljet

Zaštićeni dijelovi Općine Mljet, osim Nacionalnog parka koji je površinom najveći, nalazi se Značajni krajobraz Sapunara i Posebni rezervat Velika dolina na Mljetu. U tablici su ispisani svi dijelovi otoka pod zaštitom Natura 2000.

Tab. 4. Zaštićeni dijelovi prirode na području Općine Mljet

Naziv	Kategorija
Nacionalni park Mljet	Natura 2000 (PPOVS)
SZ dio NP Mljet	Natura 2000 (POP)
Blatina kraj Sobre	Natura 2000 (POVP)
Blatina kraj Blata	Natura 2000 (POVS)
Blatina kraj Prožure	Natura 2000 (POVS)
Slatina kod Kozarice na Mljetu	Natura 2000 (POVS)
Sapunara	Natura 2000 (POVS)
Movrica Špilja	Natura 2000 (POVS)
Ostaševica Špilja	Natura 2000 (POVS)
Jama za Sv. Spasom	Natura 2000 (POVS)
Jama Zaglavica	Natura 2000 (POVS)

Poluspilja kod Sobre	Natura 2000 (POVS)
Velika Špilja	Natura 2000 (POVS)
Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	Natura 2000 (POVS)
Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	Natura 2000 (POVS)

Izvor: Nacionalni park Mljet

4.1.3. Kratak povijesni pregled

Otok Mljet naseljen je od prapovijesnih vremena o čemu svjedoče arheološki lokaliteti. Većina lokaliteta gdje su se nalazile gomile, poznate su samo iz usmene predaje jer su uništene obradom tla. Centar tadašnje naseljenosti bio je u središnjem dijelu otoka koji je bio najpogodniji za bavljenje poljoprivredom. Prvi stanovnici otoka Mljeta o kojima postoje dokazi bili su Iliri iz plemena Ardijejaca koji su preko luke Prapratno na Pelješcu došli na Mljet. Dolaskom na pošumljeni otok, počeli su se naseljavati uz izvore pitke vode te su živjeli u malenim nastambama sagrađenim od suhozida. Prvi zapis o Mljetu vezan je uz grčke moreplovce koji su ploveći prema svojim kolonijama na Korčuli, Visu i Hvaru prolazili kroz Mljetski kanal te su se sklanjali u mljetske uvale za vrijeme jakih južnih vjetrova. Mljet je pod vlast Rimljana došao 167. godine pr.Kr. kad je ardijejski vladar Gencije zaratio protiv Rima i u tom ratu izgubio, čime su Rimljani osvojili područje današnje Albanije.

U 12. stoljeću benediktinci, koji su imali svoje sjedište u samostanu na Otočiću Sv. Marije, postali su gospodarima cijelog Mljeta te su u kratkom roku ustvrdili svoju feudalnu vlast na cijelom otoku. Benediktinci su svu hranu proizvodili sami svojim radom te su educirali domaće stanovništvo o uzgoju pojedinih kultura. Kada su benediktinci oslobodili otočane od službovanja opatiji, Dubrovčani su preuzeli vlast čime Mljet postaje dio Dubrovačke Republike sve do 1808. godine. Od pada Dubrovačke Republike pa do kraja Prvog svjetskog rata otok je u sastavu Habsburške monarhije te kasnije postaje dio Jugoslavije uz kratke prekide zbog talijanske okupacije, no od 1990. godine dio je samostalne Republike Hrvatske.

4.1.4. Kulturna baština

Navedeni povijesni događaji utjecali su na bogatstvo kulture na Mljetu te su brojni arheološki lokaliteti pronađeni dok se mnogi još otkrivaju. Pronađeni su ostaci rimskog novca, rimskih grobova te vile rustice. Značajni su i sakralni objekti sagrađeni u vrijeme antike, neke od njih su crkve u Babinom Polju: Svetog Andrije i Svetog Mihajla te Svetog Vlaha. Ipak, najznačajniji sakralni objekt na otoku je benediktinski samostan i crkva koji datiraju iz 12. st. i nalaze se na otočiću Svete Marije u Velikom jezeru.

Podmorje otoka Mljeta iznimno je bogato očuvanim, ali neistraženim lokalitetima, ostacima antičkih i novovjekovnih brodoloma. U Polačama se nalazi zaštićena arheološka zona, na čijoj se uzvisini nalazi Kaštel koji je izgrađen u kasnoj antici, dok se u podmorju Polače nalaze amfore, keramike, ostaci brodova i slični podsjetnici na život koji se na tom području odvijao.

Tab. 5. Kulturna dobra na prostoru Općine Mljet

Naziv kulturnog dobra	Mjesto	Vrsta kulturnog dobra
Arheološka zona Polače	Polače	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište – sidrište na jugozapadnoj strani otoka Ovrata	Polače	Arheologija
Podmorska arheološka zona otoka Mljeta	Goveđari	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište kod otočića Veli Škoj	Korita	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište na položaju Klačine	Okuklje	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište kod rta Maharac	Okuklje	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište na Stobi	Okuklje	Arheologija
Podvodno arheološko nalazište kod rta Glavat	Polače	Arheologija
Ostaci kasnoantičke gradnje i pripadajući lučki uređaji	Polače	Arheologija
Antički brodolom u uvali Sobra	Sobra	Arheologija
Ostaci antičkog brodoloma kod Vele Doline	Sobra	Arheologija
Ostaci crkve Sv. Pankracija	Babino Polje	Arheologija
Novovjekovni brodolom kod pliči Sv. Pavao, Mljet	Korita	Arheologija
Ostaci kasnoantičkog brodoloma u uvali Tatinica	Kozarica	Arheologija
Ostaci kasnoantičkog brodoloma u luci Omani	Sobra	Arheologija
Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaklopita	Polače	Arheologija
Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaobraslo Prijeslo	Polače	Arheologija
Podmorsko arheološko nalazište kod otočića Galičnjaka	Sobra	Arheologija

Podmorsko arheološko nalazište koje se nalazi zapadno od mjesta Kozarica	Kozarica	Arheologija
Ostaci antičkog brodoloma u uvali Lastovska na otoku Mljetu	Pomena	Arheologija
Crkva Sv. Mihajla	Babino Polje	Nepokretno dobro
Crkva Gospe od Brijega	Korita	Nepokretno dobro
Kaštio	Korita	Nepokretno dobro
Crkva Sv. Martina	Prožura	Nepokretno dobro
Samostan i crkva Sv. Marije	Goveđari	Nepokretno dobro
Crkva Sv. Andrije	Babino Polje	Nepokretno dobro

Izvor: registar.kulturnadobra.hr

Važan dio kulturne nematerijalne baštine je mljetski košic, autohtoni proizvod izrađen od mladih grana mrče, leprike ili divlje masline. Izgleda kao okrugla košara sa ručkom, ukrašena pletenicom na vrhu. Uz mljetske košice, posebnu vrijednost imaju i mljetske vrše, tradicionalne ribarske vrše kojom su se stanovnici Mljeta služili od davnina. Pravile su se od prirodnih materijala, od mrče ili somine. Osim navedenog, kulturnu vrijednost ima mljetski vez koji je osnovni dekorativni element ženske nošnje koji se vezao na oglavlju, značajan je dio ženske nošnje jer je bogata ukrasima koja imaju svoja značenja.

Na području Općine nema javne ustanove koja bi se bavila upravljanjem kulturnom baštinom ili aktivnostima vezanim uz kulturni razvoj Općine.

4.2. Demografska obilježja

U Republici Hrvatskoj je prema posljednjem popisu stanovništva živjelo 4.284.889 stanovnika, što je u usporedbi s popisom iz 2001. godine pad broja stanovnika za 3,5%. Bilježe se povećanja stanovništva u urbanim sredinama i njihovim okolnim prostorom, u kojima danas živi gotovo 55% stanovnika. U analizi kretanja broja stanovnika kroz povijest, već se od 1948. godine bilježi smanjenje broja stanovnika ruralnih područja u korist urbanih sredina te se takav trend primjećuje i danas. Uzroci takvih demografskih kretanja uglavnom su društveno-gospodarske naravi, odnosno kretanja stanovništva iz sela u grad u potrazi za poslom i boljim životnim standardom. Prema procjenama Zavoda za statistiku, krajem 2020. godine, u Republici Hrvatskoj živjelo je 4.076.246 stanovnika, kada je zabilježen pad od preko 200.000 stanovnika. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji je prema Popisu 2011. godine živjelo 122.568 stanovnika, što je u odnosu na popis 2001. godine pad broja stanovnika. U županiji se bilježio porast broja stanovnika od 1953. do 1991. godine, od kada broj stanovnika konstantno pada. Popisom stanovništva 2011. godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji evidentirano je 65,9% radno sposobnog stanovništva, a prosječna starost

stanovništva je 41,5 godina. Indeks starenja, odnosno odnos broja starog i mladog stanovništva do 19 godina, iznosi 109,4 te je pokazatelj starosti stanovništva jer je veći broj stanovništva starije životne dobi u odnosu mlado stanovništvo.

4.2.1. Razmještaj stanovnika

Općina Mljet sastoji se od naselja: Babino Polje, Blato, Goveđari, Korita, Kozarica, Maranovići, Njivice, Okuklje, Polače, Pomena, Pristanište, Prožura, Prožurska Luka, Ropa, Saplunara, Soline, Sobra i Tatinica. Jedno od najstarijih naselja na otoku je Babino Polje koje se nalazi podno brda Velikog grada i čine ga tri zaseoka: Zadublje, Srčenovići i Zabriježe, a to je ujedno i najveće naselje na otoku koje je 2011. godine imalo 270 stanovnika. Godine 2011. na otoku je živjelo 1088 stanovnika, odnosno 23 stanovnika manje nego 2001. godine. Najviše stanovnika osim u Babinom Polju živjelo je u Goveđarima, Polačama i Sobri.

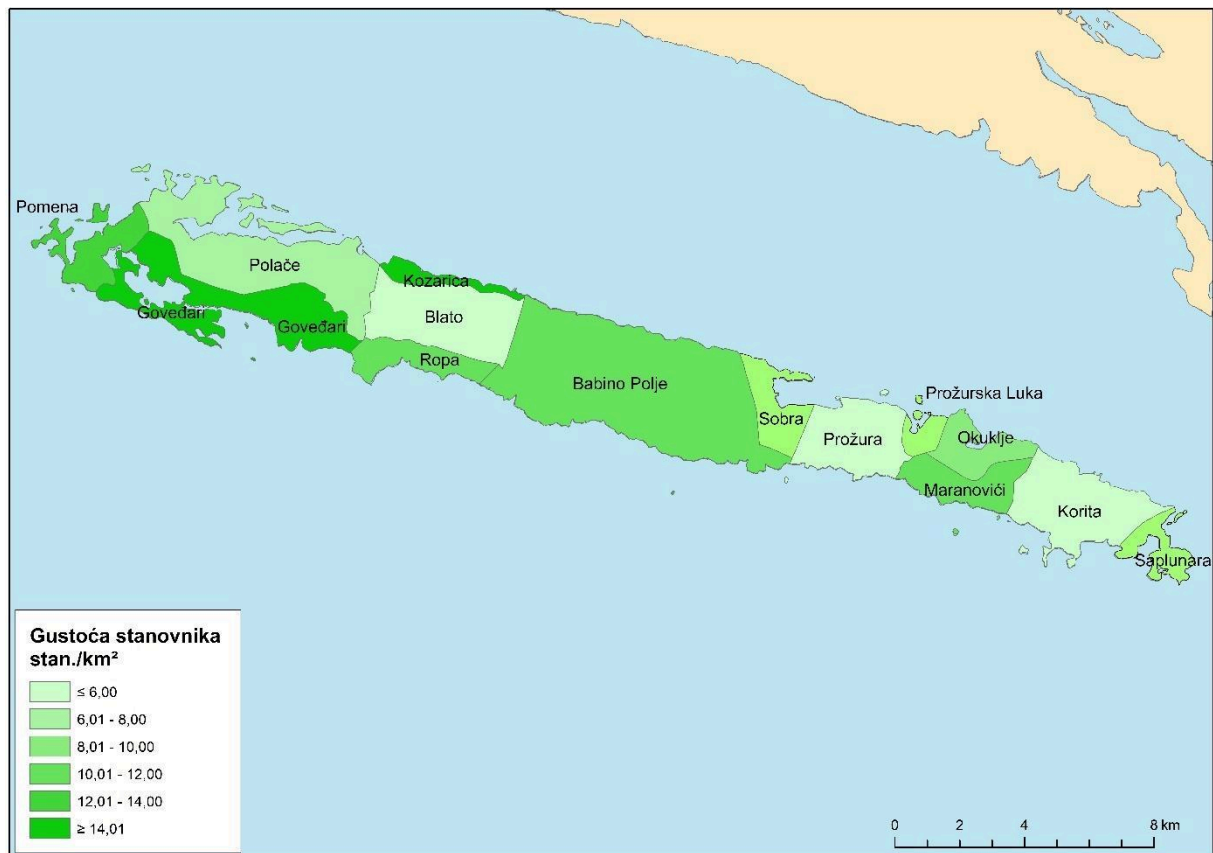
Tab. 6. Broj stanovnika po naseljima Općine Mljet 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika
Babino Polje	270
Blato	39
Goveđari	151
Korita	46
Kozarica	28
Maranovići	43
Okuklje	31
Polače	113
Pomena	52
Prožura	40
Prožurska Luka	40
Ropa	37
Saplunara	67
Sobra	131
UKUPNO	1088

Izvor: Popis 2011. godine, DZS

Gustoća naseljenosti otoka iznosi 10,84 stan./km², a gustoća naseljenosti cijele Županije iznosi 68,82 stan./km². Otok Mljet je jedan od površinski najvećih otoka u dubrovačkom primorju, karakteristične ispruženosti zapad – istok, gdje se stanovništvo smjestilo uz obale otoka te su tako nastala raštrkana naselja. Najgušća se naseljenosti bilježi u naselju Goveđari

koji se nalazi na prostoru Nacionalnog parka, a koje se razvilo zbog plodnog tla na kojem se nalazi.

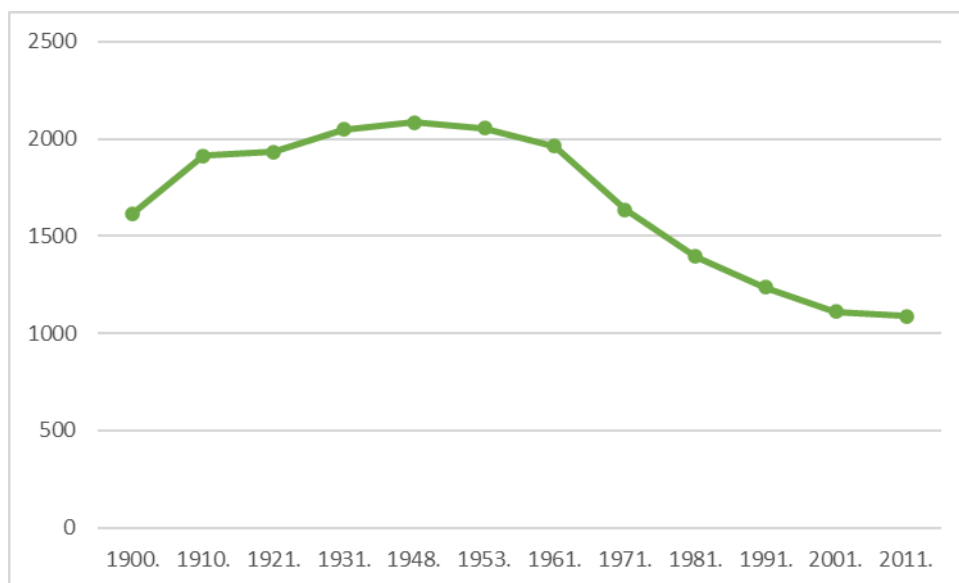

Slika 7. Gustoća naseljenosti Općine Mljet

Izvor: DZS, 2011.

4.2.2. Kretanje broja stanovnika

Broj stanovnika između 1900. i 1961. obilježen je konstantnim rastom zbog poboljšanja uvjeta života i visokog nataliteta. No, nakon 1961. godine bilježi se pad broja stanovnika koji je uzrokovan pojavom bolesti te smanjenjem nataliteta, ali i iseljavanjem stanovništva u druge države. Takvo kretanje broja stanovnika, odnosno smanjenje visokih stopa nataliteta i mortaliteta na niske stope nataliteta i mortaliteta rezultat su procesa demografske tranzicije.

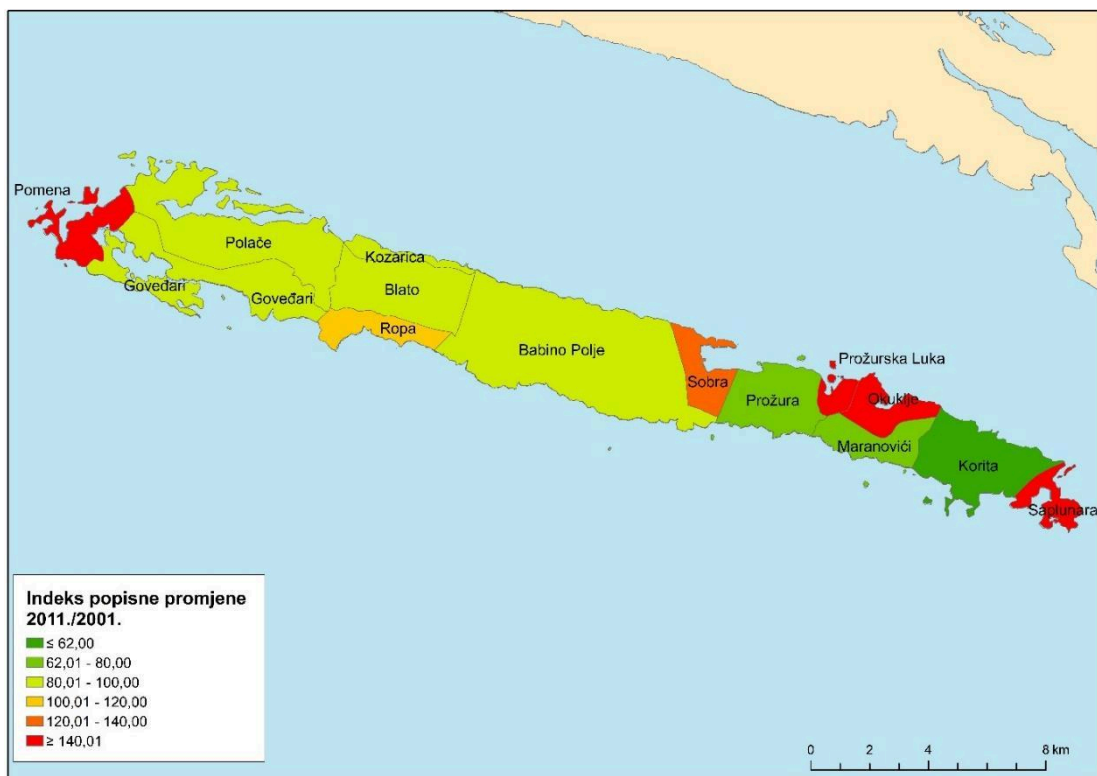

Slika 8. Kretanje broja stanovnika na otoku Mljetu u razdoblju od 1900. do 2011. godine

Izvor: DZS, 2011.

Indeks popisne promjene računat je kao omjer broja stanovnika u Općini 2011. godine i 2001. godine. U naseljima gdje je indeks popisne promjene jednak 100 znači da u navedenom među popisnom razdoblju nije došlo do promjene broja stanovnika, već se radi o stagnaciji broja stanovnika.

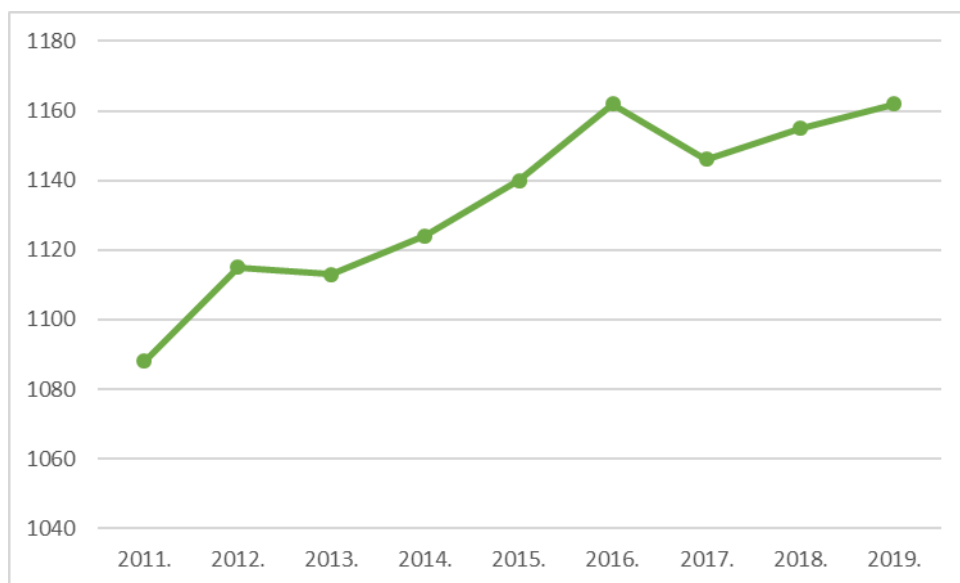
Naselja s indeksom vrijednosti većim od 100 jesu naselja Pomena na prostoru Nacionalnog parka Mljet te naselja Sobra, Ropa, Prožurska Luka, Okuklje i Saplunara koja bilježe porast broja stanovnika. Sva ostala naselja bilježe pad broja stanovnika što je detaljnije prikazano na slici 9.

Slika 9. Indeks popisne promjene 2011./2001.

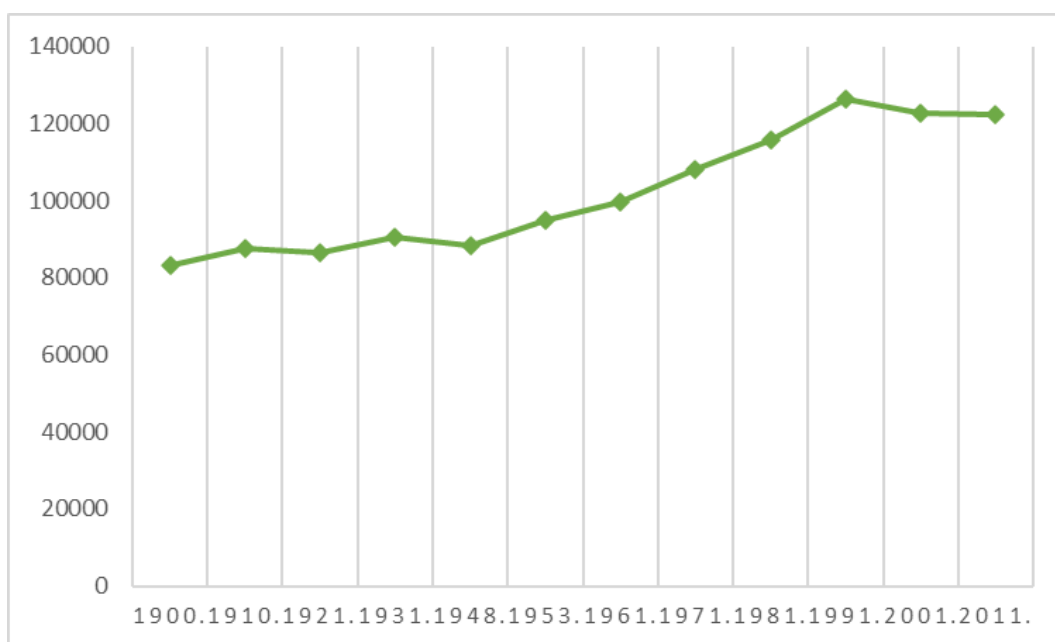
Izvor: DZS, 2011.

Državni statistički zavod svake godine objavljuje publikaciju Gradovi u statistici koja prikazuje procjenu broja stanovnika na dan 31. prosinca svake godine. Na temelju te publikacije dopunjeni su podaci o kretanju stanovništva i dobiveno je recentno kretanje broja stanovnika.

Slika 10. Procijenjeno kretanje broja stanovnika na otoku Mljetu od 2012. do 2019. godine
Izvor: Gradovi u statistici 2020, DZS

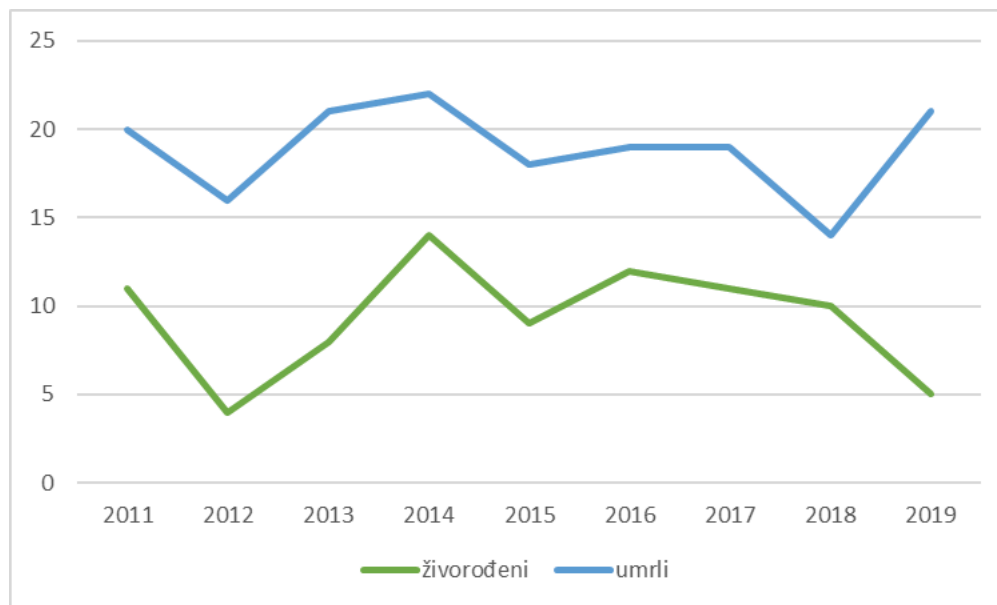
Broj stanovnika na otoku smanjuje se u korist Dubrovačko-neretvanske Županije jer se jedan dio stanovništva preselio na kopno, što potvrđuju podaci o kretanju broja stanovnika u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji od 1900. do 2011. godine.

Slika 11. Kretanje broja stanovnika od 1900. do 2011. godine u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine, DZS

Prirodno kretanje broja stanovnika određeno je brojem živorođene djece i umrlih. Broj živorođenih u Općini Mljet je konstantno niži od broja umrlih (prikazano na slici), stoga je prirodno kretanje negativno odnosno govori se o prirodnom padu broja stanovnika.

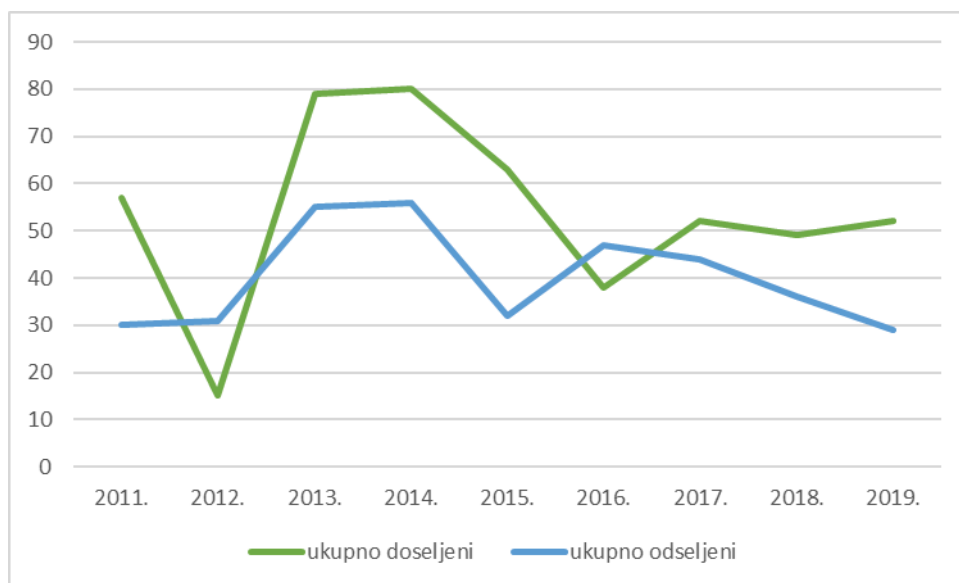
Slika 12. Prirodno kretanje broja stanovnika u Općini Mljet od 2011. do 2019. godine

Izvor: Vitalna statistika, DZS, 2021.

4.2.3. Migracijska obilježja

Prostorna pokretljivost stanovnika očituje se brojem doseljenog i odseljenog stanovništva u nekom prostoru. Razlikujemo dnevne i tjedne migrante, odnosno privremene migracije koje pokazuju prostornu pokretljivost uzrokovanu putovanjem na posao ili školu izvan mjesta prebivališta te trajne migracije koje se odnose na stanovništvo koje je trajno napustilo mjesto prebivališta.

Općina Mljet je prema popisu stanovnika 2011. godine imala 1.088 stanovnika od čega je skoro polovica stanovništva od rođenja na Mljetu (45,12%), a polovica se doselila iz drugih krajeva Republike Hrvatske (45,12%), a 9,4% stanovnika doselilo je iz inozemstva. Kada se govori o doseljenim iz inozemstva misli se na doseljene iz Bosne i Hercegovine (50,9%), Njemačke (9,8%), Srbije (10,8%) i Slovenije (2,9%).

Slika 13. Broj doseljenih i odseljenih s područja Općine Mljet od 2011. do 2019. godine

Izvor: DZS, 2011.

Promatrajući broj doseljenih i odseljenih na prostor Općine Mljet, primjećuje se porast broja doseljenih nad brojem odseljenih pa je migracijska bilanca pozitivna. Najveći se broj doseljava s prostora Županije, iz drugih općina i gradova, stoga prostor Općine Mljet zadržava homogenost stanovništva u nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti.

Ukupno smanjenje broja stanovnika koje se bilježi popisima stanovništva, rezultat je negativnog prirodnog kretanja broja stanovnika. Rađa se manji broj djece te ne dolazi do prirodne obnove stanovništva.

4.2.4. Dnevne i tjedne migracije

Dnevni i tjedni migranti jesu zaposlenici, učenici i studenti. Najviše zaposlenih putuje u druge gradove i općine Županije. Dневnih migranata je ukupno 207, od čega je zaposlenih 150 i većina ih radi na prostoru općine, a tek ih 10 putuje u drugu općinu ili grad iste Županije, odnosno tek ih desetak putuje na kopno na posao. Tjedno migrira 62 ljudi, od čega je 26 učenika koji putuju u srednju školu, u neku drugu općinu, odnosno grad iste Županije. Studenata je, prema popisu 2011. godine, bilo 12 koji su zabilježeni kao tjedni migranti.

Tab. 7. Dnevni i tjedni migranti prema popisu 2011. godine na prostoru Općine Mljet

dnevni migranti			tjedni migranti			
ukupno	zaposleni	učenici	ukupno	zaposleni	učenici	studenti
207	150	57	62	24	26	12

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2011.

4.2.5. Dobno-spolna struktura stanovništva

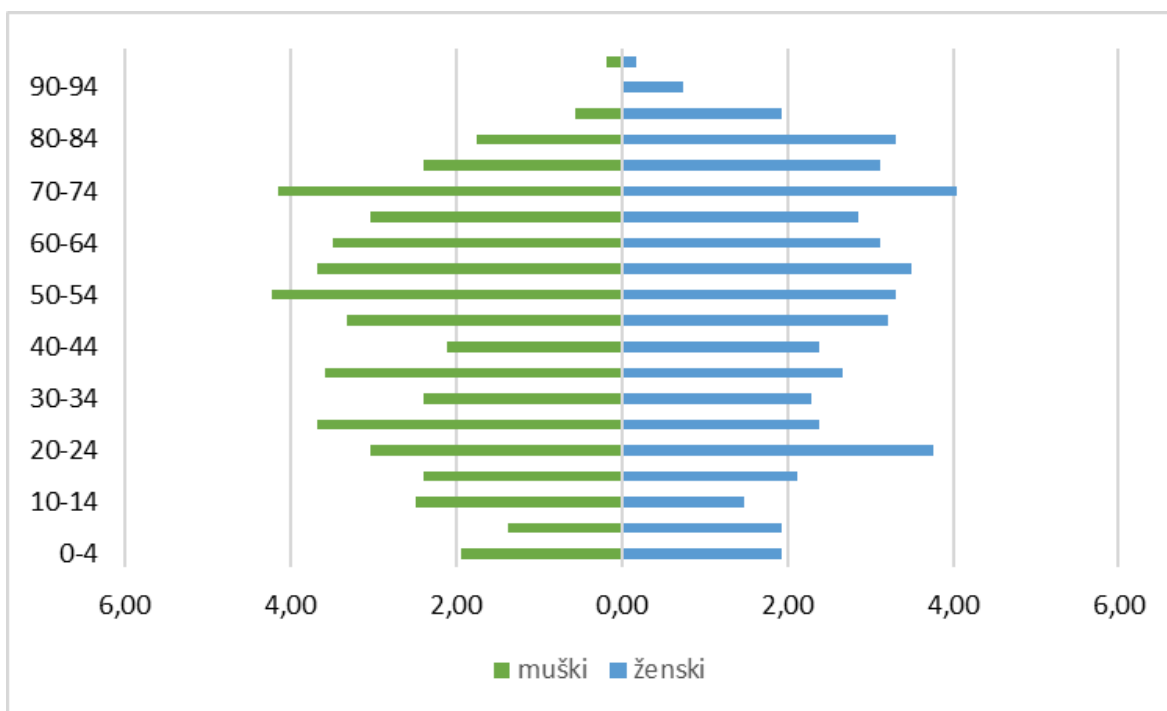
Dobna struktura stanovništva pokazuje da je najveći broj stanovnika stariji iznad 50 godina, prosječna starost stanovništva na Mljetu iznosi 47,5 godina. Manji je udio djece i mladih pa indeks starenja, omjer starog i mladog stanovništva, iznosi 222,9, čime je Mljet svrstan u izrazito stara područja.

Tab. 8. Kontingenti stanovništva prema popisu 2011. godine

naziv	ukupno	mlado stanovništvo	žene u fertilnoj dobi	radno sposobno stanovništvo	60 i više godina	prosječna starost	indeks starenja	koeficijent starosti
Mljet	1.088	499	205	660	379	47,5	222,9	34,8
Dubrovačko-neretvanska	122.568	80.856	27.356	80.804	29.854	41,5	109	24
Republika Hrvatska	4.284.889	2.643.092	972.948	2.873.828	1.031.373	41,7	115	24

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine, DZS

Najveći udio stanovništva nalazi se u zreloj dobnoj skupini, što potvrđuje i činjenica kako je prosječna starost na Mljetu 47,5 godina. Slična je situacija i u Županiji te u Republici Hrvatskoj, no prosječna je starost niža što znači da je veći udio mlađeg zrelog stanovništva.

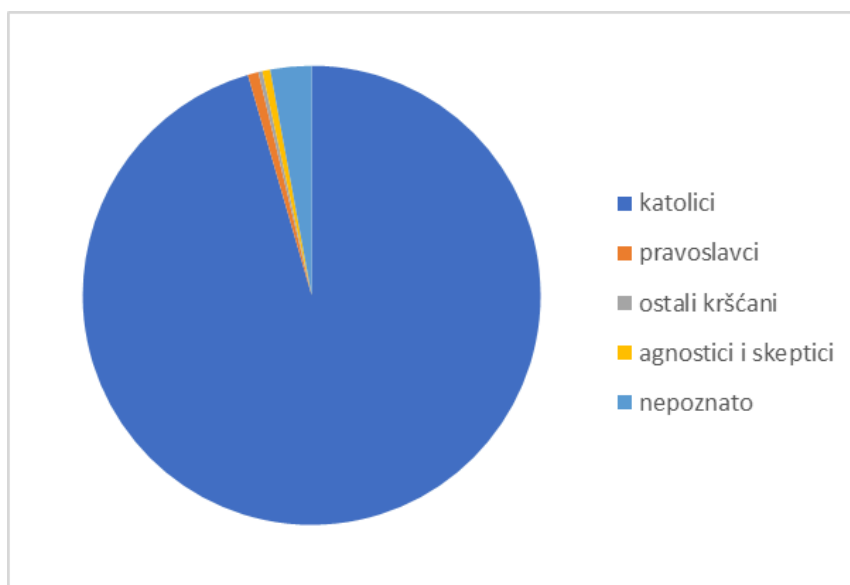
Slika 14. Dobno-spolna struktura stanovništva 2011. godine u Općini Mljet

Izvor: Popis stanovništva 2011., DZS

Iz provedene analize u kojoj se ističe smanjenje broja stanovnika među popisima te smanjenje broja rođenih, o čemu svjedoči manja osnovica dobno-spolne strukture, može se zaključiti kako na Mljetu živi uglavnom stanovništvo zrele životne dobi, odnosno prisutna je depopulacija i starenje stanovništva.

4.2.6. Narodnosna i vjerska struktura Općine Mljet

Otočni prostor Mljeta ostao je zaštićen od vanjskih utjecaja kroz povijest. Najveći utjecaj na razvoj i kulturu prostora imalo je Rimsko carstvo još u antičko doba, a kasniji utjecaji bili su neznatni. Stoga danas na prostoru Mljeta nailazimo na etničku homogenost gdje je 97,33% Hrvata i 0,64% Srba, a o svojoj narodnosnoj pripadnosti se ne izjašnjava 0,55% stanovništva i nepoznato je 0,35% podataka o stanovnicima. Slična je situacija i s vjerskom strukturom. Najveći je udio katolika (93,84%), a pripadnika ostalih vjera poput pravoslavaca (0,48%) i ostalih pripadnika kršćanske vjere (0,06%), agnostika i onih koji ne vjeruju te nepoznatih je ukupno 6,12%.

Slika 15. Vjerska struktura stanovnika Općine Mljet 2011. godine

Izvor: Popis stanovnika 2011. godine, DZS

4.2.7. Broj i veličina kućanstava

Na Mljetu je 2011. godine popisano 469 kućanstava, najvećim djelom obiteljskih kućanstava s dva člana (njih 45,9%) i neobiteljska samačka kućanstva (35,3%), odnosno popisano je 299 obitelji od čega je 130 bračnih parova s djecom. Kao i u cijeloj Hrvatskoj primjećuje se smanjenje broja obitelji s više od dvoje djece, a povećava se broj samačkih kućanstava i kućanstava bez djece.

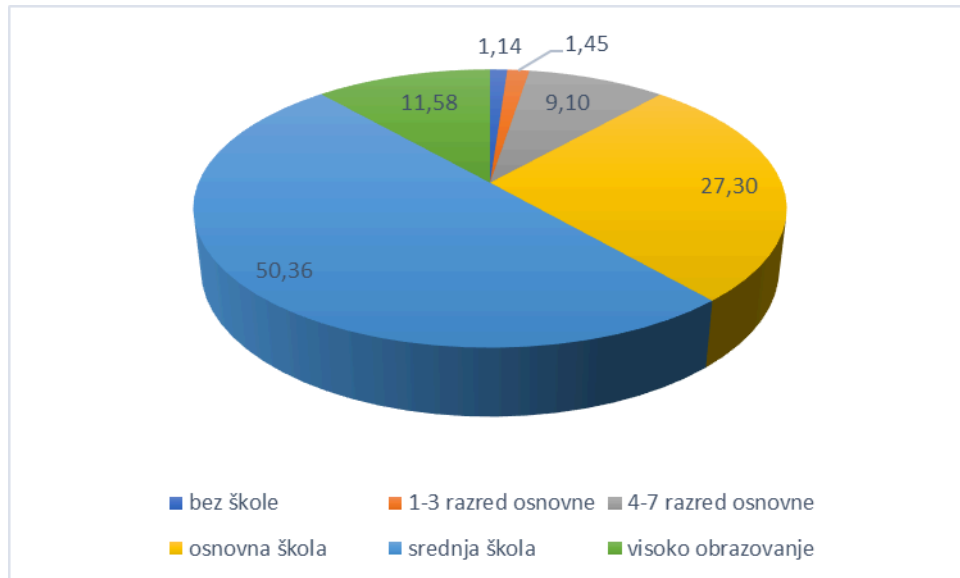
4.3. Socio-ekonomska obilježja

Socio-ekonomska obilježja stanovništva i prostora obuhvaćeni Planom razvoja očituju se u podacima o stupnju obrazovanja stanovništva, društvenim djelatnostima i relevantnim podacima o stanju gospodarstva Općine.

4.3.1. Obrazovna struktura stanovništva

Obrazovna struktura je, uz dobnu strukturu, najznačajniji pokazatelj razvijenosti nekog područja. Obrazovni sustav u Republici Hrvatskoj nije usklađen s potrebama na tržištu rada te nastaju problemi zbog neusklađenosti potreba tržišta i obrazovanja te dolazi do zasićenja i manjka određenih stručnjaka na tržištu rada. Stupanj obrazovanja u Republici Hrvatski manji

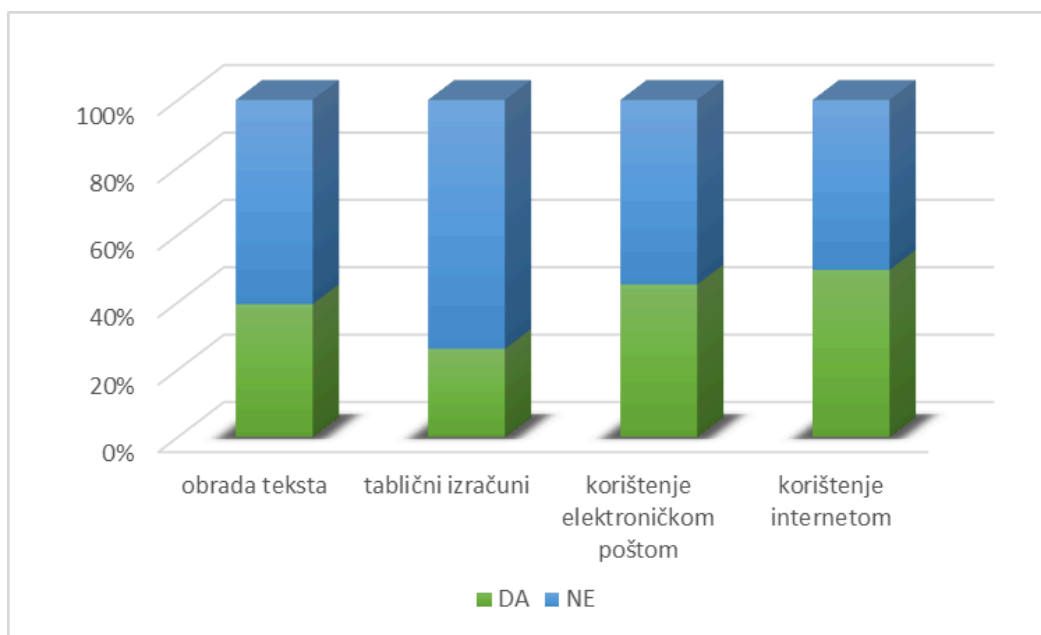
je u ruralnim područjima nego u urbanim područjima. U Općini Mljet je prema popisu 2011. godine bilo 1,14% ljudi bez završene osnovne škole, neki dio završene osnovne škole imalo je 10,5%, a kompletnu osnovnu školu završilo je 27,3%. Srednjoškolsko obrazovanje završilo je 49,4%, a visoko obrazovanje je steklo 11,6% Mljećana. Udio visokoobrazovanih ljudi u Hrvatskoj iznosi 16,4%, stoga se može zaključiti da je Mljet ispod državnog prosjeka. U Općini Mljet ukupno je 0,4% nepismenog stanovništva što je uglavnom stanovništvo starije od 75 godina.

Slika 16. Obrazovna struktura stanovništva u Općini Mljet prema popisu 2011. godine

Izvor: Popis stanovništva 2011., DZS

Stanovništvo Općine Mljet je informatički pismeno. Najveći dio stanovništva zna pretraživati Internet i koristiti se elektroničkom poštom, manje od polovice stanovništva zna obraditi tekst, no koristiti tablične izračune zna tek 26,14% stanovništva.

Slika 17. Informatička pismenost stanovništva Općine Mljet prema popisu 2011. godine

Izvor: DZS, 2011.

4.3.2. Društvene djelatnosti i infrastruktura

4.3.2.1. Obrazovni sustav

Osnovnoškolsko obrazovanje na Mljetu organizirano je u OŠ „Mljet“ i PŠ „Goveđari“. Škola je osnovana 1872. godine u Babinom Polju, a do tada se osnovna naobrazba provodila u sklopu crkve. Razredna se nastava zbog malog broja djece i nedostatka učiteljskog kadra te nedostatnog broja učionica provodi kombinirano više razreda u jednoj učionici, no predmetna se nastava organizira uobičajeno po razredima. Matična škola u Babinom Polju ima opremljene učionice i posebnu informatičku učionicu, no nema školsku dvoranu. Područna škola u Goveđarima je mala i sastoji se od jedne učionice, sanitarnog prostora i prostora za tjelesnu kulturu. Razrednu nastavu pohađa 30 učenika i 29 učenika pohađa predmetnu nastavu.

Tab. 9. Broj djece koja pohađaju osnovnu školu po školskim godinama u Općini Mljet

Školska godina	Broj djece u osnovnoj školi
2016/2017	56 učenika
2017/2018	55 učenika
2018/2019	60 učenika
2019/2020	59 učenika

Školske ustanove na Mljetu potrebno je modernizirati i dograditi. Škole nemaju dovoljan broj učionica, nemaju školsku dvoranu pa djeca za izvođenje tjelesne i zdravstvene kulture koriste betonsko igralište. Srednja škola ne postoji na otoku zbog čega su djeca primorana nastaviti svoje obrazovanje u Dubrovniku ili nekom drugom gradu. U Županiji postoji 16 škola, većina ih je smještena u Dubrovniku, a po jedna srednjoškolska ustanova nalazi se u Veloj Luci, Metkoviću, Opuzenu, Blatu i Pločama te Korčuli.

4.3.2.2. Zdravstveni sustav i socijalna skrb

Zdravstveni sustav i socijalna skrb u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji u nadležnosti su Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb te Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske Županije. Primarna zdravstvena zaštita organizirana je u Babinom Polju i u naselju Goveđari u kojima radi po jedan liječnik obiteljske medicine. Stomatološka ambulanta smještena je u Goveđarima u kojoj radi jedan stomatolog, dok je ljekarna u organizacijskom obliku depoa lijekova Dubrovačkih ljekarni smještena u Babinom Polju.

Općina Mljet jedna je od općina s najvećim udjelom starijeg stanovništva, a Centar za socijalnu skrb Dubrovnik pokriva korisnike s područja Općine, no na prostoru Općine nema ustanova koje skrbe i brinu o starijim i nemoćnim osobama i ostalim socijalnim slučajevima.

Redovito se donosi Program socijalne skrbi za područje Općine i za njega se u proračunu izdvaja oko 150.000 kuna godišnje iz čega se podmiruju troškovi stanovanja te pomoć umirovljenicima s malim mirovinama te se izdvaja naknada za novorođeno dijete.

4.3.2.1. Javne službe i uprava

Mreža javnih i upravnih službi i institucija osigurava prostorne uvjete rada i razvoja na nekom području. Općinski načelnik i Jedinstveni upravni odjel smješteni su u općinskoj zgradi u Babinom Polju. Općinska naselja imaju osnovane mjesne odbore koji su organizirani kao oblik mjesne samouprave radi ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima. Također, u Babinom Polju dva puta mjesečno uređuje matični ured, a na području Općine nalaze se tri poštanska uređa, u Goveđarima, Babinom Polju i Maranovićima. Na otoku se nalaze bankomati OTP banke, PBZ bankomat i Euro Bancomat, na kojima je moguće podizati gotovinu, ali nema poslovnica banki. Također, na otoku nema ni poslovnice Fina-e, a sve ostale javne ustanove i institucije nalaze se na Pelješcu, Korčuli i Dubrovniku.

4.3.2.2. Civilno društvo, kultura, sport i rekreacija

Prema podacima Registra udruga Republike Hrvatske na prostoru Općine Mljet registrirano je i aktivno 37 udruga, različitih ciljeva i djelatnosti.

Među udrugama na otoku najviše se izdvaja Kulturna udruga Mljet koja u nedostatku osnovanih javnih ustanova obavlja djelatnost dječje igraonice za predškolsku djecu i djelatnost knjižnice i čitaonice, a također su aktivne i Udruga mladih Uliks iz Babinog Polja, Kulturno umjetničko društvo „Natko Nodilo“ iz Babinog Polja, Mljetski Avanturistički Robinzonski Savez (MARS) i Udruga Pavlovi baštinici iz Korita.

Uz navedene udruge koje aktivno sudjeluju u društvenom i kulturnom dijelu života stanovnika bitno je spomenuti i Dobrovoljna vatrogasna društva Montokuc iz Goveđara i DVD Mljet iz Babinog Polja. DVD Montokuc osnovan je osamdesetih godina prošlog stoljeća, a nalazi se na prostoru Nacionalnog parka čije spremište koristi. U spremištu se nalaze razne vatrogasne pumpe, cijevi, motorne pile, kosilice i ostala oprema koja je dana na korištenje DVD-u.

U Babinom Polju nalazi se DVD Mljet koji nema ni dom ni spremište, a osnovan je 2018. godine. Osnovan je kao pomoć JVP-u Mljet čiji prostor i opremu koristi.

Sve udruge rade na održivom razvoju Mljeta, a kroz brigu za kulturnu i povijesnu baštinu te za očuvanje prirode i krajobraza brinu o boljitku i napretku života na otoku. Udruge se financiraju većinom iz vlastitih izvora i iz donacija domaćih i stranih donatora. Općina financira udruge putem godišnjeg programa javnih potreba u sportu i kulturi te odlukom načelnika za pojedinačne projekte i aktivnosti koji nisu financirani u okviru natječaja, ali su od značaja za ukupan razvoj Općine Mljet.

Osim navedenih, u Općini djeluju i druge registrirane i aktivne udruge:

- Udruga Matica Sveta Marija Goveđari
- Udruga za zaštitu prava vlasnika nekretnina i očuvanje izvornih vrijednosti u katastarskoj općini Goveđari
- Malonogometni klub Goveđari
- Udruga CASTELLUM
- Klapa „Škoj“
- Udruga za promicanje tradicionalnih otočkih vrijednosti „Lijerica“
- Planinarsko društvo „Planika“ – Mljet
- Radio klub „Mljet“
- Ekološka udruga „Zeleni Otok Mljet“
- Udruga za izgradnju župne i zavjetne crkve u Polačama

- Ogiran – udruga za očuvanje baštine otoka Mljeta
- Udruga građana „Krijes“
- Udruga Mljetski Pokladi
- Udruga pokladnih običaja „Krulić“
- Malonogometni klub Stermasi, Saplunara Mljet
- Udruga obnovitelja mljetske tradicije „VRHMLJEĆE“ otok Mljet
- Umjetnička radionica „Ararita“
- Eko udruga „Profundis“
- Društvo prijatelja HNK Hajduk Mljet i
- Jedriličarski klub Petar Sršen.

U daljnjem razvoju Općine posebnu pažnju treba posvetiti jačanju kapaciteta udruga koje mogu biti nositelji razvojnih projekata i privlačenja sredstava za financiranje istih. Udruge bi trebale težiti samoodrživosti te donošenju dodatne vrijednosti u održivom razvoju područja.

4.3.2.3. Lokalna akcijska grupa

Općina Mljet dio je Lokalne akcijske grupe „5“ koja je osnovana 2012. godine kao neprofitna udruga, zalaganjem lokalnih aktivista radi unapređenja i razvoja zajednice. Područje LAG-a „5“ pripada Dubrovačko-neretvanskoj županiji i zahvaća otoke Korčulu, Mljet i Lastovo te poluotok Pelješac. Obuhvaća 11 jedinica lokalne samouprave: Blato, Janjinu, Korčulu, Lastovo, Lumbardu, Mljet, Orebić, Smokvicu, Ston, Trpanj i Velu Luku. LAG obuhvaća područje od 790,71 km², a sastoji se od 85 naselja u kojima živi 25.203 stanovnika ili 20% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije. LAG graniči sa Splitsko-dalmatinskom županijom te Bosnom i Hercegovinom. Na prostoru LAG-a nalazi se više od 30% zaštićenih spomenika kulture sa županijskog područja te se organiziraju brojne i raznovrsne manifestacije vezane za povijest, tradiciju i običaje.

Cilj LAG-a „5“ je izgradnja zajednice s konkurentnim gospodarstvom, visokom kvalitetom življenja te očuvanom prirodnom i kulturnom baštinom koja svoj razvoj usmjerava prema održivoj budućnosti.

4.3.4. Gospodarska obilježja

4.3.4.1. Indeks razvijenosti

Složeni pokazatelj koji se izračunava periodički svake tri godine, na razini jedinica lokalne i područne samouprave s ciljem praćenja stupnja njihove razvijenosti naziva se indeks

razvijenosti. Računa se kao prosjek standardiziranih vrijednosti više društveno-gospodarskih pokazatelja. Osnovu za izračun indeksa razvijenosti predstavlja Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i Uredba o indeksu razvijenosti. Indeks obuhvaća: stopu nezaposlenosti, dohodak po stanovniku, proračunske prihode jedinica lokalne, odnosno područne samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovnika, stopu obrazovanja i indeks starenja.

Ovaj složeni pokazatelj mjerilo je stupnja razvijenosti jedinice lokalne (regionalne) samouprave u određenom razdoblju. Povezivanjem razine regionalnih razvojnih poticaja s razinom razvijenosti, dobiva se okvir poticanja razvoja svih lokalnih i Županijskih jedinica u skladu sa stupnjem razvijenosti pojedine jedinice. Indeks razvijenosti Općine Mljet iznosi 103,82 i svrstana je u razvojnu skupinu 6, odnosno jedinice lokalne samouprave s indeksom većim od 100. Prosječna stopa nezaposlenosti iznosi 0,0808, a izvorni prihodi po stanovniku iznose 3.326,74 kuna. Dubrovačko-neretvanska Županija svrstana je u 4 razvojnu skupinu s indeksom razvijenosti 108,58 gdje je prosječni izvorni prihod po stanovniku iznosio 4.848,62 kune. Indeks starenja (postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba u dobi od 0 do 19 godina) u Županiji iznosi 109,4, a u Općini Mljet 222,9. Indeksi starenja su i na lokalnoj i na regionalnoj razini veći od 40%, stoga se može zaključiti kako je stanovništvo duboko zašlo u proces starenja.

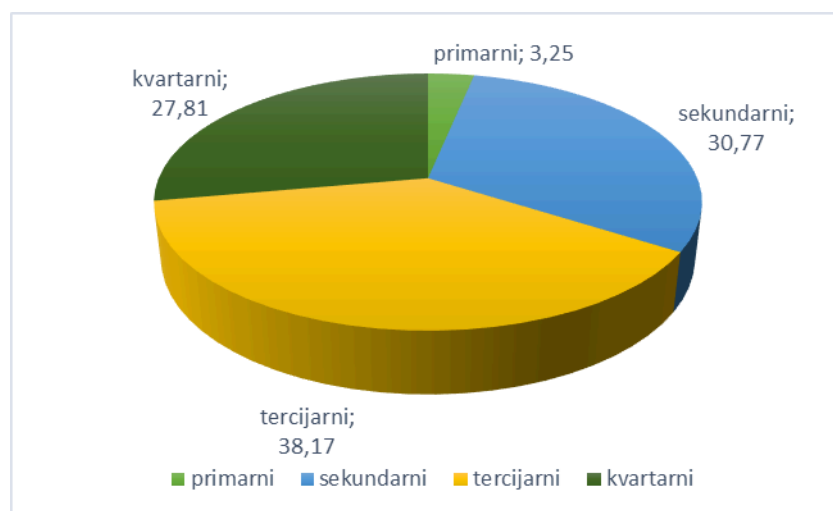
4.3.4.2. Bruto domaći proizvod

Hrvatska već duži niz godina, od početka svjetske gospodarske krize 2008. godine, bilježi pad BDP-a i usporavanje gospodarske aktivnosti. Hrvatsko gospodarstvo obilježeno je visokim stopama nezaposlenosti, neusklađenim obrazovnim sustavom s potrebama na tržištu rada te nedostatnom i nekvalitetnom infrastrukturom.

Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske je 2019. godine iznosio 13.344 €, odnosno zabilježen je rast BDP-a za 2,9%. U istoj godini je prosječna neto plaća u Hrvatskoj iznosila 6.457 kuna, što je u usporedbi s plaćama ranijih godina porast i bruto i neto iznosa plaće. Vanjskotrgovinska bilanca je negativna te kroz godine postaje sve negativnija, što upućuje na sve veći uvoz, a smanjenje izvoza. No, 2020. godine zabilježen je pad BDP-a za 8,4%, uzrokovan pandemijom koronavirusa.

U Dubrovačko-neretvanskoj Županiji gospodarstvo pokreće turizam, uz poljoprivredu u Neretvanskom kraju. Poljoprivreda i ribarstvo predstavljaju velik, ali nedovoljno iskorišten potencijal. Poljoprivredne površine nalaze se u delti Neretve, Konavoskom polju, poluotoku Pelješcu i Korčuli. Na prostoru Županije, u delti Neretve, uzgajaju se najosjetljivije vrste poput agruma i vinove loze. Pojavom koronakrize stvorila se svijest o razvoju drugih potencijala Županije: razvoj marikulture i ribarske infrastrukture, ulaganje u maslinike, vinograde, voćnjake i povrtnjake, poticanje proizvodnih aktivnosti, uključujući

riboprerađivačke, agroprerađivačke i farmakoprerađivačke djelatnosti te razvoj specifičnih oblika turizma.

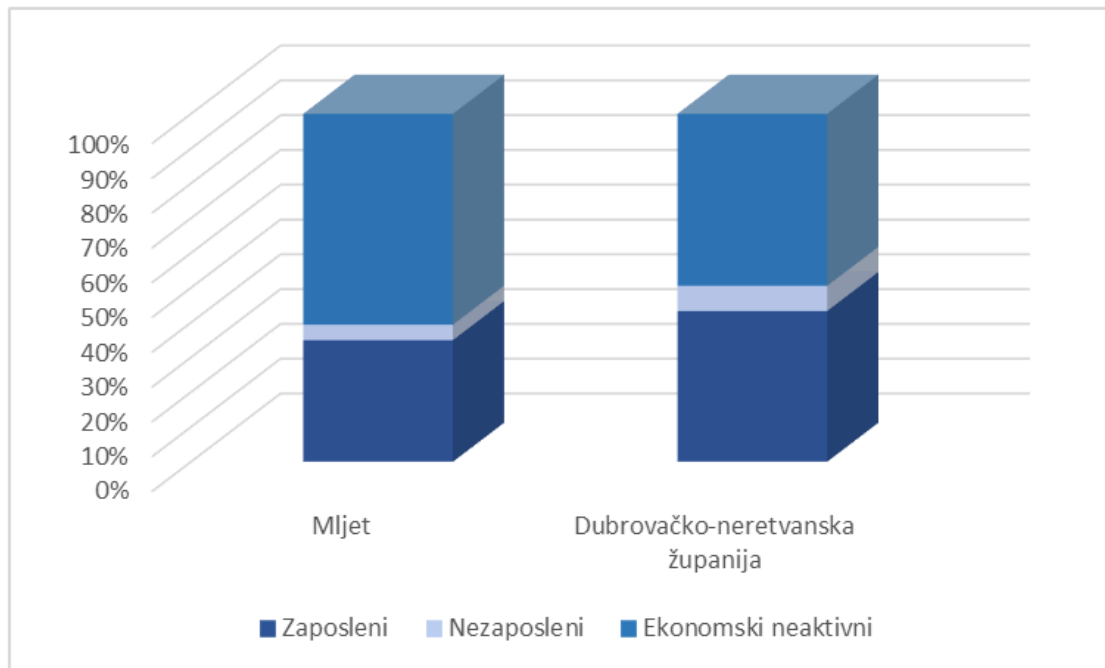

Slika 18. Zaposleno stanovništvo po sektorima djelatnosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, 2011. godine

Izvor: Popis 2011. DZS

U Općini Mljet registrirano je 55 obrta od kojih su najbrojniji obrti čija je glavna djelatnost ugostiteljstvo, trgovina na malo i ribarstvo. Postoji i znatan udio obrta koji se bave građevinarstvom i obrtnim zanimanjima poput frizera, kozmetičara i sličnog.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u Općini Mljet bilo je 660 radno sposobnih stanovnika (od 15 do 64 godine starosti), od čega je 338 bilo zaposleno. Nezaposlenost je u Općini Mljet 2011. iznosila 12,7%, manje od prosjeka Županije i nešto više od stope nezaposlenosti na razini RH.

Slika 19. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u Općini Mljet i Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2011. godine
Izvor: Popis stanovništva 2011. godine, DZS

Prosječna stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj 2018. godine je iznosila 11,1%, a iste je godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji iznosila 13,0% te je bila iznad prosjeka Hrvatske.

Tab. 10. Zaposleni i nezaposleni u Hrvatskoj, Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Općini Mljet

Županija	Zaposleni			Nezaposleni		
	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.
Republika Hrvatska	1.476.832	1.517.580	1.555.068	193.967	153.542	128.650
Dubrovačko-neretvanska županija	38.293	38.808	40.091	5.810	4.922	4.575
Općina Mljet	201	184	240	31	29	26

Izvor: Statističke informacije 2020., DZS

Općina Mljet je 2011. godine imala niže stope nezaposlenosti od stopa Županije, međutim, u Općini je veći udio starog stanovništva, odnosno ekonomski neaktivnog stanovništva.

Tab. 11. Ukupno zaposleni prema vrstama mirovinskog osiguranja u Općini Mljet, stanje na dan 30. travnja 2021. godine

UKUPNO	Radnici kod fizičkih osoba	Zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	Radnici kod pravnih osoba	Obrtnici	Poljoprivrednici	Samostalne profesionalne djelatnosti
309	18	0	250	21	4	8

Izvor: Osiguranici mirovinskog osiguranja prema županijama, općinama i osnovama osiguranja, Mirovinsko osiguranje, 2021. godina

4.3.4.3. Glavni izvori sredstava za život

Većina stanovništva Općine Mljet živi od prihoda od samostalnog rada (26,0%) i starosne mirovine (23,9%), a bez prihoda živi 24,3%.

Tab. 12. Stanovništvo prema izvorima sredstava za život prema popisu 2011. godine u Općini Mljet

	Prihodi od samostalnog rada	Prihodi od povremenog rada	Prihodi od poljoprivrede	Starosna mirovina	Ostale mirovine	Prihodi od imovine	Socijalne naknade	Ostali prihodi	Bez prihoda
Mljet	282	84	8	261	105	32	21	24	264

Izvor: Popis stanovništva 2011., DZS

4.3.4.4. Poljoprivreda

Stanovnici Općine Mljet tradicionalno su se bavili zemljoradnjom, prvenstveno ratarstvom, uzgojem vinove loze, maslina i uzgojem mnogih povrtnih kultura. Danas je prostor Dubrovačko-neretvanske županije i Općine Mljet zahvaćen deagrarizacijom, zbog napuštanja poljoprivrede i intenzivnijim bavljenjem turizmom. Ukupna površina poljoprivrednih parcela na otoku Mljetu je 68,12 ha, uglavnom su to vinogradi, maslinici i voćnjaci. Najvažnija poljoprivredna područja nalaze se u krškim poljima gdje poljoprivredna gospodarstva imaju male i fragmentirane brojne čestice, a dio područja čija je namjena ispaša stoke danas je zapuštena zbog napuštanja stočarske proizvodnje. Daljnji razvoj poljoprivrede u Općini Mljet potrebno je temeljiti na uzgoju domaćih vrsta voća i povrća kako bi se turistička ponuda temeljila na autohtonoj gastro ponudi.

4.3.4.5. Turizam

Općina Mljet na svome području ima nacionalni park koji predstavlja jedinstvenu i zaštićenu prirodnu cjelinu čije se specifičnosti ogledaju u prirodnim fenomenima Velikog i Malog jezera. Nacionalni park čuva iznimno bogatstvo flore i faune te mnoge endemske i rijetke vrste u podmorju parka. Mljet je najpošumljeniji jadranski otok, a plaže i obale su očuvane od antropogenog utjecaja. Mljet u svojoj turističkoj ponudi, osim nacionalnog parka i očuvane prirodne baštine, nudi kulturnu baštinu koja predstavlja život antičkog doba na Mljetu. Najpoznatija je Odisejeva Špilja koja se spominje u legendi o Odiseju i nimfi Kalipso. Uz navedeno, postoje brojni ostaci vjerskog nasljeđa i građevina, kapelica, ostataka grobova i oltarnih slika.

Na otoku postoji jedan hotel, u naselju Pomena, mnogi privatni smještaji i tri kampa. Hotel Odisej u Pomeni raspolaže sa 157 soba, a 2020. godine na otoku je bilo 2.972 stalnih kreveta te 470 pomoćnih.

Tab. 13. Broj ostvarenih dolazaka i noćenja 2019. i 2020. godine u Općini Mljet

	dolasci	domaći	strani	noćenja	domaći	strani
2019.	34.688	4.526	30.196	158.041	21.809	136.232
2020.	16.260	6.784	9.537	94.032	22.936	71.096

Izvor: Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije, 2020.

Prema podacima Turističke zajednice Općine Mljet najveći broj noćenja u Općini ostvaren je u ljetnim mjesecima te je izražena sezonalnost turizma. Za smanjenje izražene sezonalnosti potrebno je uključiti sve dionike u razvoj turizma i van ljetnih mjeseci. Mljet ima nedovoljno hotelskih kapaciteta te neprilagođenu prometnu povezanost s Dubrovnikom izvan sezone. Sezonska ponuda se posebno odnosi na Nacionalni park Mljet u kojem izvan ljetnih mjeseci ne radi niti jedan ugostiteljski objekt. Također, položaj u prostoru čimbenik je mogućeg razvoja nautičkog turizma za koji je potrebno urediti i izgraditi infrastrukturu.

4.3.5. Financiranje lokalne samouprave

Općina Mljet ima prihode kojima slobodno raspolaže:

1. općinski porezi, prirezi, naknade, doprinosi i pristojbe,
2. prihodi od imovine i imovinskih prava u vlasništvu Općine, a kojima raspolaže načelnik,

3. prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine, odnosno u kojima Općina ima udjele ili dionice,
4. prihodi od koncesija,
5. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje propiše Općina u skladu sa zakonom,
6. udio u zajedničkim porezima,
7. sredstva pomoći i dotacije Republike Hrvatske predviđena Državnim proračunom,
8. drugi prihodi određeni zakonom.

Tab. 14. Prihodi i rashodi Općine Mljet za 2021. godinu

Račun prihoda i rashoda	2021.
Prihodi poslovanja	7.736.000,00
prihodi od poreza	2.190.000,00
porez i prirez na dohodak	1.800.000,00
porezi na imovinu	290.000,00
porezi na robu i usluge	100.000,00
pomoći od inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.200.000,00
pomoći proračunu iz drugih proračuna	1.250.000,00
pomoći od izvanproračunskih korisnika	650.000,00
pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	2.300.000,00
prihodi od imovine	640.000,00
prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi	636.000,00
prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	0,00
kazne, upravne mjere i ostali prihodi	10.000,00
prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.557.000,00
Rashodi poslovanja	12.441.000,00
rashodi za zaposlene	3.807.000,00
materijalni rashodi	3.341.000,00
financijski rashodi	219.000,00
subvencije	670.000,00
naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	150.000,00
ostali rashodi	4.254.000,00
rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.912.000,00

4.3.5.1. Izvoz i uvoz

Hrvatska je 2020. godine izvezla roba vrijednosti 111,35 milijardi kuna, što je u odnosu na 2019. godinu 1,4% manje, a uvezla je 171,3 milijarde kuna ili 7,5% manje. U zemlje članice Europske unije je izvezeno 77,4 milijardu kuna vrijedne robe, no izvoz u zemlje koje nisu članice Europske unije se smanjio za 5,1%, na 33,9 milijardi kuna. U usporedbi s podacima ranijih godina primjećuje se porast izvoza i uvoza. Strojevi i prijevozna sredstva ostvaruju više od četvrtine vrijednosti ukupnog izvoza i uvoza. Povećani je uvoz prehrambenih proizvoda, a proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica, kao dio prerađivačke industrije, sudjelovala je u ukupnom izvozu s oko 6% i ostvarila najveći doprinos porastu izvoza. Dubrovačko-neretvanska županija izvezla je 2020. godine 3,4 milijuna kuna, a uvezla 4,3 milijuna kuna. Najviše je izvezeno u susjedne zemlje Bosnu i Hercegovinu, Sloveniju i Srbiju te Njemačku i Italiju, a uvezeno iz Bosne i Hercegovine, Ekvadora, Italije, Nizozemske i Njemačke te Slovenije, Srbije i Turske. Prema navedenim podacima vanjskotrgovinska bilanca je negativna jer se uvozi roba u većoj vrijednosti nego se izvozi.

4.4. Analiza stanja prometne i komunalne infrastrukture

4.4.1. Kategorije korištenja zemljišta i namjene površine

Korištenje zemljišta određeno je Prostornim planom uređenja Općine Mljet koji obuhvaća područje Općine Mljet te se primjenjuje unutar zakonski utvrđenih granica. Planom su obuhvaćena naselja: Babino Polje, Blato, Goveđari, Korita, Kozarica, Maranovići, Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Prožurska Luka, Ropa, Saplunara i Sobra. Za uređenje prostora Nacionalnog parka Mljet primjenjuje se odgovarajući prostorni plan. Površine naselja, odnosno građevinska područja naselja, razgraničena su na površine mješovite namjene u kojima prevladava stanovanje, a osim njega sadrže i druge površine i sadržaje (javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, prometnih građevina i pojaseva s površinama za promet, površine javne i društvene namjene, sportsko-rekreacijske površine, manje površine gospodarske namjene, površine komunalnih građevina) te površine isključive namjene (površine čije je korištenje podređeno jednoj osnovnoj namjeni).

Tab. 15. Korištenje zemljišta i površine u Općini Mljet

namjena površina	površina u ha
građevinska zemljišta	64,23
gospodarske površine	8,5

izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja	61,2
ugostiteljsko-turističke	47,6
sportsko-rekreacijske	4,8
poljoprivredne površine	349,81
šumske površine	824,92
vodene površine	2,88
ostale površine	122,34
zaštićena prirodna baština	3115,39

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Mljet, 2021.

4.4.2. Prometna infrastruktura

U prometnom povezivanju Mljeta s ostalim gradovima i općinama bitan je pomorski promet, dok je cestovni promet od izuzetnog lokalnog značaja. Općina Mljet nema osobit tranzitni značaj, a kao nautička luka tek se treba razviti.

Zračni promet je najvažniji oblik prometa u Dubrovačko-neretvanskoj Županiji, a prema podacima iz Županijske razvojne strategije planira se razvoj Zračne luke Lisačke rudine kao dopuna Zračnoj luci Dubrovnik te se planira razvoj zračnih luka na Korčuli i Lastovu. Dodatno se planira razvoj hidroavionskih veza i razvoj heliodromske infrastrukture te se planira razvoj heliodroma na Mljetu i okolnim otocima.

Na otoku Mljetu ne postoji željeznička pruga, niti postoji plan izgradnje. Željeznički promet u Županiji odvija se samo na relaciji Ploče preko Metkovića i Sarajevo. Pruga nema važnu regionalnu ulogu, ali je dio paneuropskog korida VC.

4.4.2.1. Cestovni promet

Otok Mljet izduženog je oblika i sva njegova naselja su raštrkana uz obalu, stoga je mreža prometnica na otoku jako važna. Prema dostupnim podacima Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske Županije duž otoka prolazi državna cesta D120 (Pomena – Saplunara) i D123 (Spojna cesta D120 – trajektno pristanište Zaglavac) i njihova je dužina ukupno 44,21 kilometar. Od velikog su značaja na otoku i lokalne ceste koje povezuju sva naselja na otoku, postoje u dužini od 20,55 kilometara, a nerazvrstane ceste dužine su od 43,42 kilometar. Mreža prometnica je gušća na području Nacionalnog parka Mljet, no tamo nije riješen promet u mirovanju.

Ceste su na otoku loše opremljene i dotrajale te je potrebno ulaganje i modernizacija. Najveći se problemi javljaju za vrijeme turističke sezone u područjima gdje su ceste neadekvatne širine zbog ne rješavanja problema prometa u mirovanju. Veliki se problemi javljaju i u blizini Nacionalnog parka Mljet, kojeg u ljetnoj sezoni posjećuje velik broj turista te se stvaraju gužve. Na otoku postoji javni prijevoz, no on je prilagođen potrebama lokalnog stanovništva i školaraca.

Zračni promet ne postoji na otoku, najbliža zračna luka nalazi se u Dubrovniku i udaljena je od Mljeta oko 54 km, dok je druga najbliža zračna luka u Splitu. S navedenim gradovima Mljet je povezan katamaranima i trajektima. Kako bi se riješili neki od ovih problema planira se izgradnja heliodroma u središnjem dijelu otoka uz modernizaciju prometnica. Također se planira rješavanje problema oko prometa u mirovanju, posebno na zapadnom dijelu otoka.

4.4.2.2. Pomorski promet

Na otoku Mljetu postoji 6 javnih luka za domaći promet kojima upravlja Lučka uprava Dubrovačko-neretvanske Županije. Luke od lokalnog značaja su: Kozarica, Okuklje, Polače i Prožura, dok su za županijski pomorski promet važne luke Pomena i Sobra. Najvažnija veza s kopnom je cjelogodišnja trajektna linija Sobra – Prapratno i katamaranska linija Sobra – Dubrovnik.

U sezonskom razdoblju linije između kopna i otoka Mljeta su učestalije te se uspostavljaju neke dodatne. Stoga je na otok Mljet moguće brzobrodskom linijom od Splita preko Brača i Korčule i linijom od Dubrovnika preko Šipanske Luke do Sobra i Polača. Najveći broj putnika preveze se u ljetnim mjesecima pa je broj putnika u kolovozu veći za 20% od siječanjskog prometa. Najznačajnija luka na otoku je Sobra u koju pristane

Otok Mljet povezan je kopnom preko 6 javnih luka za domaći promet kojim upravlja Lučka uprava Dubrovačko-neretvanske Županije, luke: Kozarica, Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Saplnara i Sobra, od čega su dvije luke županijskog značaja: Pomena i Sobra. Na prostoru Nacionalnog parka nalaze se luke Pomena i Polača. Brodske linije koje povezuju luke Sobra, Pomena i Polače jedina su veza s kopnom Republike Hrvatske. Najznačajnija veza je cjelogodišnja i svakodnevna veza s kopnom, trajektna linija Sobra – Prapratno i katamaranska linija Sobra – Dubrovnik.

Postoje dvije brzobrodске linije, jedna od Splita preko Brača i Korčule do Sobra, a druga od Dubrovnika preko Šipanske Luke do Sobra i Polača pa dalje prema Korčuli i Lastovu. Najznačajnija luka je Sobra u koju pristane 78% svih putnika na Mljetu, dok preko luke Polače dolazi tek 14% putnika.

Prema sustavu CIMIS, na prostoru Općine ne postoji luka nautičkog turizma.

4.4.3. Pošta i telekomunikacije

Na prostoru Općine Mljet nalaze se poštanski uredi u Babinom Polju, u naselju Maranovići i u Goveđarima u Nacionalnom parku Mljet. Ovakvim rasporedom poštanskih ureda zadovoljeno je stanovništvo na otoku jer je pokriven cijeli prostor. Telekomunikacijska mreža na otoku sastoji se od 6 baznih stanica za mobilne telefonske veze. Međutim ne može se govoriti o potpunoj pokrivenosti signalom, stoga je potrebno poraditi na poboljšanju postojećih veza i izgraditi dodatne bazne stanice. Pokrivenost signalima na nekim predjelima otoka je jako loša i uvelike ovisi o vremenskim prilikama. Stoga je potrebno poraditi na izgradnji i modernizaciji telekomunikacijskih mreža. Predviđa se dogradnja stacionarnih telefonskih mreža, ali paralelno s izgradnjom planiranih kapaciteta stambene i turističke izgradnje.

Mljet je na javne prostore u središnjem naselju Babino Polje uveo besplatni Internet sufinanciranjem Europske unije kroz inicijativu WiFi4EU.

4.4.4. Energetski sustavi

U državnu elektroenergetsku mrežu preko otočnog dalekovoda 110 kV: HE Zakučac – TS Dugi Rat – TS Nerežišće – TS Starigrad – TS Blato – TS Ston i dalekovod DV 35 kV TS „Blato“ – TS Korčula – TS Zamošće – TS Pijavičino – TS Janjina – TS Ston. Otok Mljet napaja se 10 kV naponom, prema je položen podmorski 35 kV kabel Borak (Pelješac) – Saprožni rt (Mljet) i podzemni kabel TS 35 kV Pijavičino – Borak jer ne postoji 35 kV mreža na otoku. Općina je u potpunosti prekrivena niskonaponskom mrežom. Naponska mreža 10(20) kV distribucije je HEP ODS s Pelješca koridorom podmorskih kabela na pravcu uvala Zalaz – uvala Srednja i (planirani) uvala Prapratno – Zaglavci. Trafostanice 10(20)/0,4 kV su u zidanim objektima (samostojeće) ili na stupovima. Distribucija do potrošača je preko TS 10(20)/0,4kV u mreži dalekovoda na drvenim/betonskim nosačima, malim dijelom i kabelski, ukupne dužine preko 50 km. Potrebno je unaprijediti energetski sustav te je potrebna izgradnja nekih građevina i dalekovoda te pomorskih kabela.

Na otoku ne postoji plinoopskrbni sustav.

4.4.5. Vodnogospodarski sustav

Otok Mljet nema pitke vode, a vodoopskrbni sustav otoka Mljeta zasniva se na sustavu opskrbe pojedinih naselja vodom dobivenom postupkom desalinizacije. Većina kućanstava se opskrbljuje pomoću cisterni koje razvoze vodu po otoku. Postoje 3 desalinizatora na području

Općine, a samo su naselja Blato i dijelom Sobra spojena na njih. Godine 2018. zapadni dio otoka Mljeta spojen je na vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet te je time dovedena vodoopskrba na prostor otoka. Potrebno je izgraditi infrastrukturu za ostatak otoka čime bi svo stanovništvo otoka bilo opskrbljeno pitkom vodom. Na otoku postoje vodospreme uz naselja: Kozarica, Blato, Ropa, Žukovac, Prožurska Luka te pored naselja Sobra, Saplunara i Sikjerica. Vodospreme imaju zapremninu od 100m³, a prosječna godišnja potrošnja vode po stanovniku iznosi 3.306 litara desalinizirane vode i 2.400 litara kišnice.

U Općini Mljet ne postoji sustav odvodnje otpadnih voda. Trenutno se u Općini radi na izgradnji odvodnje otpadnih voda za područje Nacionalnog parka, a za ostali dio otoka se tek planira izgradnja cjelovite mreže. Odvodnja oborinskih voda, za sad, riješena je površinskim otjecanjem u otvorene kanale koji se dalje ulijevaju u vodotoke, a koji na kraju utječu u more. Odvodnja fekalnih voda vrši se septičkim (sabirnim) jamama i gnojnicama. Potrebno je poraditi na sustavu odvodnje prvenstveno radi zaštite okoliša, kako bi se očuvala čistoća pitke vode i mora.

4.4.6. Groblja

Na otoku Mljetu nalazi se nekoliko groblja. Pored crkve Svetog Vlaha u Babinom Polju, uz Svetog Pankracija pokapali su se članovi uglednih mljetskih obitelji te se danas ono proširilo na cijelo područje oko crkve. U naselju Korita uz kapelu Svetog Vida nalazi se groblje na koje su se, u početku, pokapali ugledni Korinčani, a danas groblje zauzima cijelo područje oko kapele. Uz navedena postoje i druga groblja:

- mjesno groblje Mirogoj – Babino Polje
- mjesno groblje Sv. Petra i Pavla – Blato
- mjesno groblje Sv. Terezije – Kozarica
- mjesno groblje Sv. Antuna – Ropa
- mjesno groblje Sv. Antuna – Maranovići
- mjesno groblje Sv. Martina – Prožura
- Sladin Gradac – Goveđari

Groblja na otoku imaju izuzetnu povijesnu i kulturnu vrijednost, a za održavanje se brine Komunalno Mljet d.o.o.

4.4.7. Komunalne djelatnosti i način njihovog obavljanja

Komunalne djelatnosti dijele se na komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture te uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih

djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave. Komunalne djelatnosti Općine Mljet mogu biti vezane uz:

1. Protupožarno-šumsko-poljske puteve
2. Male komunalne akcije podizanja kvalitete života po naseljima u suradnji s mjesnim odborima
3. Sustav javne odvodnje i javne vodoopskrbe
4. Javni otočni prijevoz putnika
5. Održivo gospodarenje otpadom
6. Održavanje i uređenje pomorskog dobra, prvenstveno u priobalnim naseljima
7. Obvezna preventivna deratizacija i dezinfekcija
8. Poslovi skupljanja, prijevoza i neškodljivog uklanjanja lešina
9. WC-i u javnoj funkciji
10. Povećane količine naplavina s pomorskog dobra
11. Prigodno ukrašavanje naselja i
12. Zaštita prava životinja.

Nabrojane aktivnosti provode JVP Mljet iz Babinog Polja i Komunalno Mljet d.o.o. Babino Polje, a sustav javne odvodnje i javne vodoopskrbe odrađuje NPKLM vodovod d.o.o. Korčula.

4.4.7.1. Gospodarenje otpadom

Odlaganje otpada je najčešći postupak zbrinjavanja otpada koji danas u razvijenom svijetu doživljava velike promjene, no u bilo kojem sustavu gospodarenja otpadom objekt odlagališta je apsolutno neizbježan i mora se izgraditi po tehničkim i tehnološkim normama kojim se utjecaj takve građevine na okoliš svodi na minimum sukladno prihvaćenom programu održivog razvoja. Odlaganje komunalnog otpada na otoku Mljetu regulirano je Planom gospodarenja otpadom Općine Mljet za razdoblje od 2018. do 2022. godine. Na prostoru Općine, otpad je porijeklom iz domaćinstva, turističke proizvodnje i gospodarskih djelatnosti. Ciljevi koji se žele ostvariti gospodarenjem otpada su:

- Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu
- Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
- Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
- Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
- Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada

- Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
- Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Ciljevi su usklađeni sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i ostalim pravilnicima i uredbama o gospodarenju otpadom na razini Republike Hrvatske.

4.5. Institucionalni i politički aspekti

Najviši pravni akt Republike Hrvatske predstavlja Ustav Republike Hrvatske, donesen 1990. godine, nakon čega je u svibnju 1991. godine Hrvatska proglasila svoju samostalnost. Punu ustavnu vlast Hrvatska je preuzela nakon donošenja Odluke o raskidu svih državno-pravnih veza na temelju kojih je s ostalim republikama i pokrajinama činila Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju. No, punu je samostalnost ostvarila završetkom Domovinskog rata čije će se posljedice osjećati još dugo. Republika Hrvatska je, prema Ustavu, jedinstvena, nedjeljiva, demokratska i socijalna država. Vlast pripada narodu i proizlazi iz naroda kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljana. Hrvatska je po svom političkom uređenju parlamentarna demokracija, a državna vlast ustrojena je načelom diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu, a ograničena je Ustavom zajamčenim pravom na lokalnu i područnu samoupravu. Nositelj zakonodavne vlasti i predstavničko tijelo građana je Hrvatski sabor, čiji se zastupnici biraju izborima u mandat u trajanju od 4 godine. Na čelu države je predsjednik/predsjednica koji se bira na izborima svakih 5 godina.

Zakonom o područjima Županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 110/15) utvrđeno je područno ustrojstvo Republike Hrvatske te se određuju područja svih Županija, gradova i općina u Hrvatskoj, njihovi nazivi i sjedišta, način utvrđivanja i promjene granica općina i gradova. Zakonom o područjima Županija, gradova i općina u Hrvatskoj iz 1992. godine uspostavljeno je 20 Županija i Grad Zagreb s posebnim statusom Županije i jedinice lokalne samouprave. Broj jedinica lokalne samouprave često se mijenjao, stoga u Hrvatskoj danas postoji 128 gradova i 428 općina.

4.5.1. Djelatnosti i ovlasti lokalne samouprave

Dubrovačko-neretvanska Županija najjužnija je Županija u Republici Hrvatskoj, a na njezinom se području nalazi 5 gradova (Dubrovnik, Korčula, Ploče, Metković i Opuzen) i 17 općina (Blato, Dubrovačko Primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa Dubrovačka). Županija je organizirana kako bi radila na razvoju svojih jedinica lokalnih samouprava i može preuzeti dio poslova iz samoupravnog djelokruga pojedinih JLS. Županija usklađuje interese i

poduzima aktivnosti radi ravnomjernijeg razvoja gospodarstva i društva svih općina i gradova u sastavu Županije. Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, te podliježe samo nadzoru zakonitosti rada i akata tijela Općine. Općina u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom Republike Hrvatske ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na:

1. uređenje naselja i stanovanje;
2. prostorno i urbanističko planiranje;
3. komunalno gospodarstvo;
4. brigu o djeci;
5. socijalnu skrb;
6. primarnu zdravstvenu zaštitu;
7. odgoj i osnovno obrazovanje;
8. kulturu, tjelesnu kulturu i sport;
9. zaštitu potrošača;
10. zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša;
11. protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu;
12. promet na svom području;
13. održavanje nerazvrstanih cesta i
14. ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tijela Općine su Općinsko vijeće i načelnik. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo stanovnika Općine i tijelo lokalne samouprave koje donosi opće i druge akte te obavlja poslove u skladu s Ustavom, Zakonom i Statutom.

Općinsko vijeće ima 11 članova. Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti. Na području Općine osnivaju se mjesni odbori, kao oblici mjesne samouprave za pojedina naselja ili više međusobno povezanih manjih naselja ili za dijelove naselja koji čine zasebnu razgraničenu cjelinu. Osnovani mjesni odbori su: Goveđari, Soline, Polače, Blato, Zabrežje, Zadublje, Sobra, Prožura, Maranovići i Korita.

4.5.1.1. Dosadašnje iskustvo Općine Mljet u provedbi projekata

Općina Mljet ima iskustva u provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije i nacionalnih i drugih izvora za izgradnju ili rekonstrukciju komunalne, prometne i društvene infrastrukture.

Tab. 16. Projekt „Ruralno poučna, kulturno-etnografska turistička atrakcija (Austrijski put i smeđa signalizacija)

Naziv projekta: „Ruralno poučna, kulturno – etnografska turistička atrakcija (Austrijski put i smeđa signalizacija)“	
Ukupna vrijednost projekta	930.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Fondovi Europske unije uz sufinanciranje od 15%
Trajanje projekta	Srpanj 2016. – veljača 2020.

Tab. 17. Projekt nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada

Naziv projekta: „Spremnik za odvojeno prikupljanje otpada “	
Ukupna vrijednost projekta	460.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti
Trajanje projekta	Siječanj 2018. – veljača 2020.

Tab. 18. Projekt „Izrada projektne dokumentacije za uređenje obale u naselju Prožurska Luka“

Naziv projekta: „Izrada projektne dokumentacije za uređenje obale u naselju Prožurska Luka“	
Ukupna vrijednost projekta	345.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU
Trajanje projekta	Rujan 2018. – siječanj 2021.

Tab. 19. Projekt „Izgradnja kapelice s mrtvačnicom na groblju Sladin Gradac I., II., III. faza“

Naziv projekta: „Izgradnja kapelice s mrtvačnicom na groblju Sladin Gradac I., II., III. faza“	
Ukupna vrijednost projekta	1.400.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz učešće od 15%
Trajanje projekta	Veljača 2018. – rujan 2020.

Tab. 20. Projekt „Rekonstrukcija javne rasvjete na području Nacionalnog parka Mljet“

Naziv projekta: „Rekonstrukcija javne rasvjete na području Nacionalnog parka Mljet“	
Ukupna vrijednost projekta	531.250,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU sufinanciranje u visini od 30%
Trajanje projekta	Ožujak 2018. – prosinac 2018.

Tab. 21. Projekt „Rekonstrukcija, sanacija i uređenje NC Uvala Sutmiholjska“#

Naziv projekta: „Rekonstrukcija, sanacija i uređenje NC Uvala Sutmiholjska“	
Ukupna vrijednost projekta	624.773,90 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz sufinanciranje od 45%
Trajanje projekta	Veljača 2017. – prosinac 2017.

Tab. 22. Projekt „Uređenje zgrade Doma kulture Zabrežje u Babinom Polju“

Naziv projekta: „Uređenje zgrade Doma kulture Zabrežje u Babinom Polju“	
Ukupna vrijednost projekta	450.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz sufinanciranje od 15%
Trajanje projekta	Veljača 2016. – prosinac 2016.

Tab. 23. Projekt „WiFi4EU“

Naziv projekta: „Uvođenje besplatnog interneta na javne površine Općine Mljet“	
Ukupna vrijednost projekta	15.000,00 EUR
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Europski fondovi, inicijativa WiFi4EU
Trajanje projekta	Rujan 2018. – lipanj 2020.

Osim navedenih projekata, Općina je provela i pripremila brojne infrastrukturne projekte. Kao što je vidljivo iz dosadašnjih projekata, Općina Mljet ima iskustva u provođenju projekata financiranih iz nacionalnih i europskih rezervi, no u idućem programskom razdoblju potrebno je povećati broj projekata kako bi se postigla vizija Općine.

4.5.2. Politički aspekti

Dugi niz godina Mljet je bio dio Dubrovačke Republike, no njezinim ukidanje Mljet postaje dijelom Ilirskih provincija, a kasnije vlast preuzima Austrija. Završetkom Prvog svjetskog rata Mljet postaje dio Države SHS, no 1941. godine predan je fašističkoj Italiji u čijem sastavu ostaje do 1944. godine. Tada Mljet postaje dio Jugoslavije, čijim raspadom ostaje dijelom Hrvatske. Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj iz 1992. godine nastala je Općina Mljet na istoimenom otoku te se od tada Općina razvija samostalno, pod upravom lokalne vlasti. Na prvim lokalnim izborima 1993. godine najveći broj glasova dobila je Hrvatska demokratska zajednica te je za načelnika odabran Grgur Čumbelić, koji je tu dužnost obnašao od 1993. do 1999. te tada na vlast dolazi Đuro Nodilo.

Najveći broj glasova na izborima 2001. godine općinsko vijeće SDP-a, a načelnik postaje Nikola Hajdić, no na lokalnim izborima 2013. godine načelnikom postaje HDZ-ov Đivo Market, koji je na mjesto načelnika odabran i na lokalnim izborima 2017. i 2021. godine.

Tab. 24. Rezultati izbora 2021. godine i članovi Općinskog vijeća

	Kandidacijska lista	Broj glasova	Postotak
1	Hrvatska demokratska zajednica – HDZ Hrvatska seljačka stranka – HSS Nositelj liste: Đivo Market	473	62,15%
2	Socijaldemokratska partija Hrvatske – SDP Nositelj liste: Nikola Marković	288	37,84%
<i>Općinsko vijeće: Hrvoje Stražičić, Pero Bašica, Željko Matana, Ilija Stražičić, Baldo Hazdovac</i>			

Izvor: Državno izborno povjerenstvo, Rezultati izbora 2021. godine

4.6. Međunarodna suradnja i suradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave

Općina Mljet surađuje s drugim jedinicama lokalne samouprave u LAG-u 5, koji okuplja uz otok Mljet i otoke Korčulu, Lastovo te poluotok Pelješac, odnosno 11 jedinica lokalne samouprave: Blato, Janjinu, Korčulu, Lastovo, Lumbardu, Mljet, Orebić, Smokvicu, Ston, Trpanj i Velu Luku. Područje LAG-a obuhvaća 790,71 km² i 25.203 stanovnika. Cilj LAG 5 je izgradnja zajednice s konkurentnim gospodarstvom, visokom kvalitetom življenja te očuvanom prirodnom i kulturnom baštinom koja svoj razvoj usmjerava prema održivoj budućnosti.

Općina Mljet dio je Lokalne akcijske grupe u ribarstvu „Južni Jadran“ koja je osnovana na području Dubrovačko-neretvanske Županije i pokriva područja općina: Dubrovačko Primorje, Ston, Janjina, Mljet, Lumbarda, Vela Luka, Lastovo, Kula Norinska i Slivno te gradove Opuzen i Metković te Park prirode Lastovsko otočje.

Cilj FLAG-a je povećati konkurentnost ribarstvenog područja, stvoriti dodanu vrijednost ribarskim i proizvodima akvakulture/marikulture, revitalizacija i razvoj turizma ribarstvenog područja te diverzificirati akvakulturu i marikulturu.

Osim što surađuje s drugim jedinicama lokalne samouprave unutar LAG-a i FLAG-a, Mljet je prijatelj općina s Gradom Lipikom.

4.7. Analiza provođenja strateških i planskih dokumenata

4.7.1. Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine

Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine temeljni je strateški dokument kojim se analizira stanje te su utvrđene smjernice gospodarskog i društvenog razvoja. Strategija razvoja napravljena je na temelju Županijske razvojne strategije Dubrovačko-neretvanske Županije i sadrži bazu projektnih ideja čijim bi se ostvarenjem pridonijelo razvoju Općine, podizanju kvalitete života lokalnog stanovništva te bi se turistička ponuda podigla na jednu višu razinu.

U Strategiji razvoja Općine Mljet do 2020. godine definirana su dva strateška cilja:

1. Potpora rastu i razvoju poduzetništva, radi stvaranja jednakih mogućnosti za sve stanovnike i uz održivo gospodarenje postojećim prirodnim resursima.
2. Potpora razvoju lokalne zajednice suradnjom i jačanjem ljudskih resursa.

Strateškim ciljevima pridodane su mjere i projekti kojima bi se u konačnici trebala ostvariti vizija Općine do 2020. godine: *Općina Mljet je uspješna otočna zajednica koja održivo koristi vrijedne i očuvane prostorne i kulturne resurse na dobrobit svojih stanovnika te je mjesto privlačno za život.*

Zbog nedostatka sredstava Općine, ostvareni su samo neki projekti, vizija nije u potpunosti ostvarena, stoga je dio projekata uključen u ovaj Plan razvoja. Za uspješno ostvarenje Plana razvoja bitno je sudjelovanje svih dionika u razvoju.

4.7.2. Prostorni plan uređenja Općine Mljet

Prostorni plan uređenja Općine Mljet dokument je kojim se planira uređenje prostora Općine. Prvi takav plan donesen je 2002. godine, od kada se prema potrebi donosi izmjena i dopuna Prostornog plana. Planom je utvrđena organizacija prostora i dane su smjernice i mjere za provođenje Plana i izradu projektnih planova užeg područja. Planom uređenja predviđene su namjena i korištenje prostora te se određuju gospodarske i društvene djelatnosti od šireg značenja propisivanjem učinkovitih uvjeta korištenja i uređenja. Na prostoru Općine na snazi su i akti prostornog uređenja niže razine:

- o Urbanistički plan uređenja naselja Saplunara
- o Urbanistički plan uređenja naselja Prožurska Luka
- o Urbanistički plan uređenja naselja Sobra
- o Urbanistički plan uređenja naselja Okuklje

4.7.3. Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet

Prostorni plan Nacionalnog parka donesen je 2000. godine za potrebe planiranja uređenja i građenja na prostoru Nacionalnog parka. Površine u Parku podijeljene su na:

1. Prirodne zone
 - a) Zona temeljnog fenomena prirode
 - b) Posebni rezervati i spomenici prirode
2. Zone mješovite namjene
 - a) Naselja
3. Kulturne zone
 - a) Zone poljoprivrednog pejzaža
 - b) Arheološke zone, spomenici kulture i etnološke zone

Prostorni plan predviđa uređenje Parka u nekoliko faza. U prvoj fazi je potrebno riješiti imovinsko-pravne odnose unutar Nacionalnog parka na temelju Prostornog plana Nacionalnog parka, u drugoj fazi planira se izgradnja sustava prometa, vodoopskrbe, odvodnje i elektroopskrbe. U idućim se fazama planira uređivanje odlaganja otpada i izgradnja brana protiv plutajućeg otpada te se planira osigurati sustav obrane od požara. U zadnjoj fazi realizirat će se izgradnja u građevinskim područjima i revitalizacija naselja Goveđari.

U području Nacionalnog parka nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi, stoga nisu sve faze riješene u potpunosti. Infrastruktura i vodoopskrba dosada su se gradile u skladu s mogućnostima.

4.7.4. Turistička zajednica Općine Mljet

U Općini Mljet, u administrativnom središtu Babino Polje nalazi se Turistička zajednica Općine Mljet, koja djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta. Osnovana je radi promicanja i razvoja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge u turizmu ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na području Općine Mljet. S ciljem unaprjeđenja općih uvjeta boravka turista, promocije turističkog proizvoda područja i razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma te potrebe i važnost očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističkog proizvoda na svojem području, Turistička zajednica ima sljedeće zadaće:

1. sudjelovanje u planiranju i provedbi ključnih investicijskih projekata javnog sektora i ključnih projekata podizanja konkurentnosti destinacije
2. koordinacija i komunikacija s dionicima privatnog i javnog sektora u destinaciji
3. razvojne aktivnosti vezane uz povezivanje elemenata ponude u pakete i proizvode – inkubatori inovativnih turističkih doživljaja i proizvoda
4. razvoj događanja u destinaciji i drugih motiva dolaska u destinaciju za individualne i grupne goste
5. razvoj ostalih elemenata turističke ponude s fokusom na cjelogodišnju ponudu destinacije
6. praćenje i apliciranje, samostalno ili u suradnji s jedinicom lokalne samouprave i drugim subjektima javnog ili privatnog sektora, na natječaje za razvoj javne turističke ponude i infrastrukture kroz sufinanciranje iz nacionalnih izvora, fondova Europske unije i ostalih izvora financiranja
7. upravljanje kvalitetom ponude u destinaciji
8. strateško i operativno planiranje razvoja turizma ili proizvoda na turističkoj razini te po potrebi organizacija sustava upravljanja posjetiteljima
9. sudjelovanje u izradi strateških i razvojnih planova turizma na području destinacije
10. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom
11. sudjelovanje u provođenju strateških marketinških projekata definirane od strane HTZ-a
12. izrada i distribucija informativnih materijala
13. stvaranje, održavanje i redovito kreiranje sadržaja na mrežnim stranicama destinacije i profilima društvenih mreža
14. osnivanje, koordinacija i upravljanje turističkim informativnim centrima (ako postoje/ima potrebe za njima)
15. suradnja sa subjektima javnog i privatnog sektora u destinaciji radi podizanja kvalitete turističkog iskustva, funkcioniranja, dostupnosti i kvalitete javnih usluga, servisa i komunalnih službi na području turističke destinacije
16. planiranje, izrada, postavljanje i održavanje sustava turističke signalizacije, samostalno i/ili u suradnji s jedinicom lokalne samouprave
17. operativno sudjelovanje u provedbi aktivnosti sustava eVisitor i ostalim turističkim informacijskim sustavima sukladno uputama regionalne turističke zajednice i HTZ-a kao što su: jedinstveni turistički informacijski portal te evidencija posjetitelja i svih oblika turističke ponude.
18. koordiniranje s regionalnom turističkom zajednicom u provedbi operativnih marketinških aktivnosti
19. priprema, sortiranje i slanje podataka o turističkoj ponudi na području destinacije u regionalnu turističku zajednicu i HTZ

20. priprema destinacijskih marketinških materijala sukladno definiranim standardima i upućivanje na usklađivanje i odobrenje u regionalnu turističku zajednicu
21. pružanje podrške u organizaciji studijskih putovanja novinara i predstavnika organizatora putovanja u suradnji s regionalnom turističkom zajednicom te u suradnji s HTZ-om
22. obavljanje i drugih poslova propisanih Zakonom ili drugim propisom.

Zadaća turističke zajednice je promocija svih atraktivnosti otoka, unutar i izvan Nacionalnog parka, jer je Mljet otok koji skriva brojne sačuvane uvale i plaže, sakralne spomenike, špilje te mnoge mitove i legende.

5. SWOT ANALIZA

Nakon provedene analize stanja na području Općine Mljet provodi se SWOT analiza. Provedenom analizom prepoznale su se snage (Strengths) Općine i slabosti (Weaknesses) te prilike (Opportunities) za napredak Općine i moguće prijetnje (Threats).

Provedena je SWOT analiza:

1. stanja u prostoru (infrastrukturna opremljenost) i okolišu
2. ljudskih resursa i društvenih djelatnosti
3. gospodarstva (poljoprivreda, turizam i poduzetništvo)

Tab. 25. SWOT analiza stanja u prostoru i okolišu

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ● Očuvan okoliš i očuvana prirodna obala ● Područje povoljnih klimatskih uvjeta, bogatstvo šuma, ● Područje Općine obuhvaćeno ekološkom mrežom Natura 2000 ● Velika biološka raznolikost i očuvanost endema ● Velik broj kulturnih spomenika i povijesne baštine ● Potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede i potencijal za razvoj održivih specifičnih vrsta turizma (ekoturizam, agroturizam, kulturni turizam, gastroturizam, sportski turizam) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Loš geoprometni položaj ● Neodgovorno ponašanje pojedinaca i skupina u vezi okoliša – postojanje divljih odlagališta ● Stanovništvo Općine nije u dovoljnoj mjeri educirano u cilju umanjenja nelegalnog odlaganja otpada ● Nizak udio korištenja obnovljivih izvora energije ● Nedostatak kvalitetnih prometnica na lokalnoj razini ● Nesređeni imovinsko-pravni odnosi ● Nepostojeći kanalizacijski sustav ● Neizgrađena vodoopskrba na otoku ● Nedostatak javnog prijevoza

<ul style="list-style-type: none"> ● Briga za okoliš i kulturno-povijesno nasljeđe 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nedostatak parkirališta po otoku ● Nedostatak radnih mjesta što rezultira iseljavanjem obrazovanih i mladih kadrova ● Ograničena dostupnost sustava primarne zdravstvene skrbi ● Nepostojanje objekta za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ● Valorizacija i zaštita okoliša ● Iskorištavanje sredstava iz fondova EU-a za poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije ● Rastući interes za ulaganje u OIE ● Provođenje edukativnih aktivnosti o važnosti zaštite okoliša ● Poticanje marketinga i razvoja turističke destinacije Općine Mljet ● Izgradnja i rekonstrukcija lokalnih i nerazvrstanih cesta ● Izgradnja kanalizacijskog sustava ● Izgradnja vodoopskrbnog sustava ● Ulaganje u telekomunikacijske mreže 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nekontrolirano iskorištavanje prirodnih resursa može ugroziti okoliš i dugoročno naštetiti prirodnim staništima ● Nedovoljna komunikacija i uključenost svih dionika u planiranje, pripremu i provedbu projekata u području infrastrukture, zaštita okoliša i energetske učinkovitosti ● Nedostatak financijskih sredstava za infrastrukturne projekte ● Nemogućnost provođenja projekata uslijed nerješavanja imovinsko-pravnih odnosa

Tab. 26. SWOT analiza ljudskih resursa i društvenih djelatnosti

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ● Prostor kontinuirane naseljenosti ● Organizirani programi osnovnoškolskog obrazovanja ● Organizirana primarna zdravstvena zaštita na otoku ● Suradnja s civilnim sektorom ● Organizirana stomatološka ambulanta ● 	<ul style="list-style-type: none"> ● Otočna izoliranost ● Demografsko starenje, iseljavanje mladih ● Nedostatak skrbi i smještaja za starije i nemoćne ● Nepostojanje predškolskog obrazovanja ● Slabo organiziran javni prijevoz ● Nepostojanje dječjeg igrališta ● Nepostojanje smještaja za učitelje ● Nepostojanje školske dvorane ● Zastarjela oprema u školama ● Loša organizacija odgojno-obrazovnih ustanova ● Nedostatak kulturnih sadržaja namijenjenih lokalnom stanovništvu ● Nedostatak sredstava za razvoj sportsko-rekreacijske infrastrukture

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ● Otvaranje vrtića ● Izgradnja školske dvorane ● Opremanje, modernizacija i uređenje školskih ustanova ● Organiziranje smještaja za učitelje ● Organiziranje javnih ustanova ● Izgradnja i uređenje dječjih igrališta ● Razvoj sustava cjeloživotnog učenja ● Poticanje zapošljavanja i prekvalifikacija u skladu s lokalnim potrebama ● Razvoj socijalnih usluga kroz suradnju sa udrugama i socijalno poduzetništvo 	<ul style="list-style-type: none"> ● Iseljavanje stanovništva ● Starenje stanovništva ●

Tab. 27. SWOT analiza gospodarstva

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ● Dugogodišnja tradicija bavljenja poljoprivredom ● Dobri klimatski uvjeti za uzgoj osjetljivih biljaka, voća i povrća ● Zaštićeno područje NP Mljet ● Stanovništvo koje može ponuditi autohtone proizvode 	<ul style="list-style-type: none"> ● Otočni položaj utječe na brzinu transporta ● Slabija povezanost otoka s kopnom, nedostatak veza ● Sezonalnost turističke ponude ● Slabo razvijen javni prijevoz ● Neusklađenost prostorno-planske dokumentacije ● Devastacija i degradacija prostora nekontroliranom izgradnjom ● Usitnjenost poljoprivrednih parcela i neriješeni imovinsko-pravni odnosi ● Nepostojanje tržnice lokalnih proizvoda ● Neusklađenost prostorno – planske dokumentacije
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ● Razvoj ekološke poljoprivrede ● Uzgoj osjetljivih poljoprivrednih kultura ● Razvoj održivog turizma ● Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u skladu s potrebama otočana ● Proizvodnja autohtonih proizvoda i njihovo brendiranje ● Poticanje poduzetništva stvaranjem pozitivne poduzetničke klime ● Razvijanje turizma posebnih interesa ● Stavljanje objekata izvan upotrebe u funkciju sukladno potrebama javnog interesa s ciljem razvoja gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> ● Razvoj masovnog turizma može utjecati na očuvanje okoliša i obale ● Prevelika izgradnja može utjecati na izgled okoliša ● Masovna izgradnja infrastrukture može utjecati na očuvanost okoliša ● Gubljenje vlastitog identiteta uslijed utjecaja sponzora

• Izgradnja i revitalizacija prostora za razvoj kulturnog turizma	

6. DEFINIRANJE VIZIJE I STRATEŠKIH CILJEVA

Plan razvoja Općine Mljet predstavlja strateški okvir koji pruža smjernice i mjere za ostvarivanje definiranih strateških ciljeva. Definiranje vizije i strateških ciljeva predstavlja strateški element planiranja razvoja, a prethodio mu je proces analize stanja i potencijala koji se temelji na SWOT analizi četiri sektora (stanje u prostoru i okolišu, ljudskih resursa i društvene djelatnosti i gospodarstva). Vizija Općine opisuje stanje koje se želi postići do 2027. godine, a koja će se postići ostvarivanjem strateških ciljeva s pripadajućim prioritetima i mjerama.

6.1. Vizija Općine Mljet

Vizija predstavlja smjer i ideju razvoja Općine Mljet, formuliranu kao jasnu i fokusiranu predodžbu željene promjene. Ona integrira sve ono čime Općina Mljet raspolaže i može se definirati samo uz poznavanje postojeće situacije. Vizija Općine Mljet zasniva se na analizi postojećeg stanja, SWOT analizi te na idejama o smjeru budućeg razvoja Općine.

U ostvarivanju vizije trebaju biti uključeni svi dionici s područja Općine Mljet. Do 2027. godine, dionici će provedbom projekata financiranih iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova te provedbom aktivnosti financiranih vlastitim i drugim sredstvima doprinijeti ostvarivanju vizije. Općina može postati suvremena, otvorena i prepoznatljiva jedinica lokalne samouprave s diversificiranim gospodarstvom, odnosno sredina gdje se poduzetništvo i turizam te ekološka poljoprivreda temelje na inovacijama, znanju i kreativnosti te na održivoj valorizaciji prirodnih i kulturnih resursa. Visoka kvaliteta života lokalnog stanovništva ostvarit će se poticanjem aktivnog uključivanja u organizacije civilnog sektora, a kvalitetan boravak posjetitelja i privlačenje investitora osigurat će se visokim stupnjem infrastrukturne opremljenosti i brigom o zaštiti okoliša.

S obzirom na postojeće resurse te mogućnosti lokalne samouprave, kao i brojnosti i zainteresiranosti ostalih lokalnih dionika, vizija je realno utemeljena i odražava potrebe i očekivanja lokalnog stanovništva, a istovremeno i ambiciozna i motivirajuća u razdoblju koje je uslijedilo nakon gospodarske krize i posljedica koje su se dogodile.

Općina Mljet otočna je zajednica koja svom stanovništvu pruža visoku kvalitetu življenja temeljenu na održivom razvoju, razvijenom gospodarstvu te bogatoj i prepoznatljivoj turističkoj ponudi razvijenu na prirodnoj, kulturnoj i povijesnoj baštini.

6.2. Strateški ciljevi

Ciljevi su sažete izjave koje opisuju planiranu promjenu koju treba postići, a odnose se na specifične izazove s kojima je suočena Općina Mljet. Formulirani su i fokusirani na pojedine sektore, izvedivi i ostvarivi su unutar vremenskog perioda za koji je dokument izrađen, mjerljivi su te kompatibilni, odnosno međusobno se nadopunjuju, što je ključno za strateški dokument kojim se nastoji riješiti skup različitih problema.

Ovisno o broju i tipu prepoznatih potreba, utvrđena su tri strateška cilja razvoja koji bi doprinijeli ostvarivanju vizije, a usklađeni su sa strateškim ciljevima europskih, nacionalnih i regionalnih strateških dokumenata. Prilikom definiranja ciljeva, u obzir su se uzeli gospodarski trendovi koji su prisutni te prepoznati resursi i potencijali, kao i mogućnosti provedbe s obzirom na unutarnje kapacitete javne samouprave.

Za potrebe provedbe Plana razvoja Općine identificirana su tri cilja i 8 prioriteta koji su prikazani i opisani u nastavku:

Tab. 28. Strateški ciljevi razvoja Općine Mljet

Strateški ciljevi		
Strateški cilj 1.	Strateški cilj 2.	Strateški cilj 3.
Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva	Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu, prometnu i društvenu infrastrukturu	Unaprjeđenje zaštite okoliša

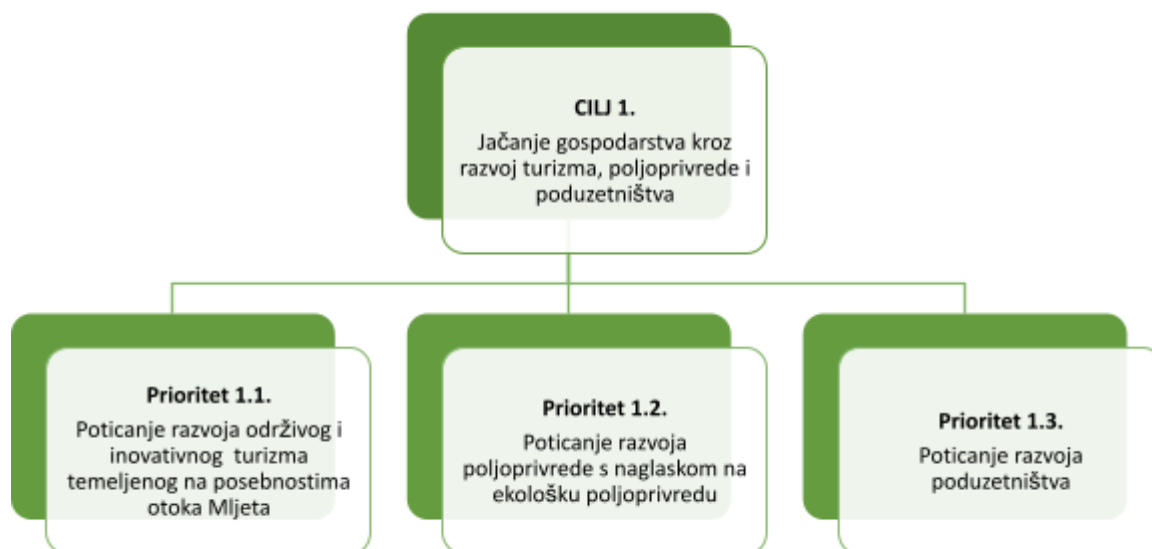
U nastavku su sažeti prioriteta i mjere pomoću kojih će se osigurati implementacija Plana razvoja.

7. RAZVOJNI PRIORITETI, MJERE I AKTIVNOSTI

7.1. Razvojni prioriteti i mjere

Razvojni prioriteti identificirani u Općini Mljet predstavljaju razradu ciljeva, logično proizlaze iz istih te konkretiziraju postavljene ciljeve. Definirani razvojni prioriteti su mjerljivi, ostvarivi, jasno formulirani, međusobno se ne preklapaju te su sveobuhvatni. U skladu su s prioritetima utvrđenim dokumentima višeg reda, a predstavljaju društveno odgovorne i okolišno prihvatljive razvojne prioritete. Prioriteti daju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata postavljenih unutar mjera koji predstavljaju najvažniji dio Plana razvoja. Mjere razvoja Općine Mljet predstavljaju daljnju razradu prioriteta, odnosno obuhvaćaju niz specifičnih i konkretnih aktivnosti i projekata čija realizacija doprinosi ostvarenju prioriteta i ciljeva. Prioriteti po svom sadržaju objedinjuju određeni broj mjera koje su tematski slične ili komplementarne.

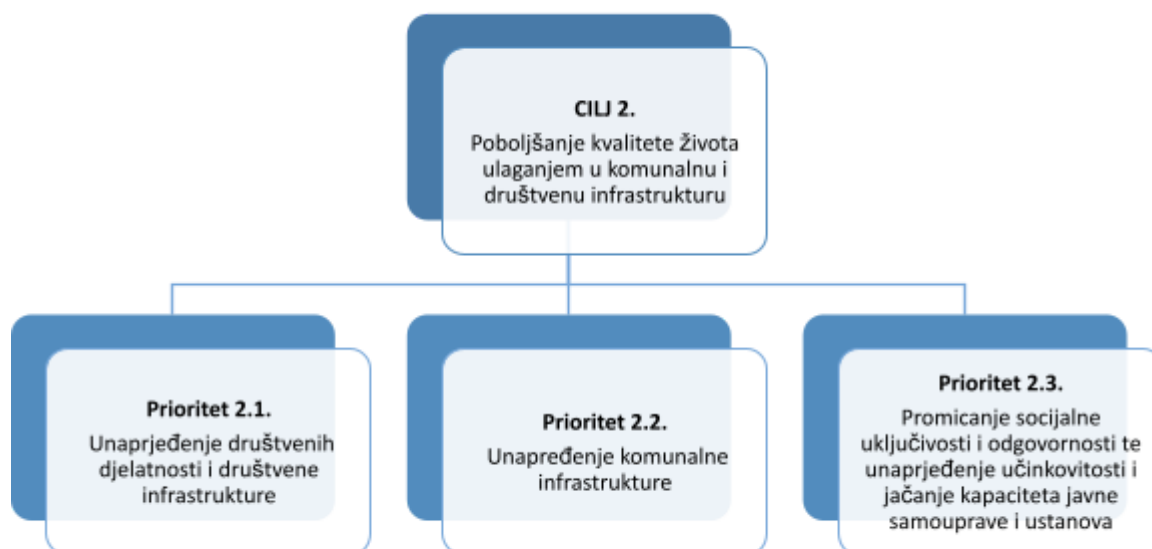
7.1.1. Prioriteti i mjere strateškog cilja 1

Slika 20. Prioriteti strateškog cilja 1.

Tab. 29. Prioriteti i mjere strateškog cilja 1.

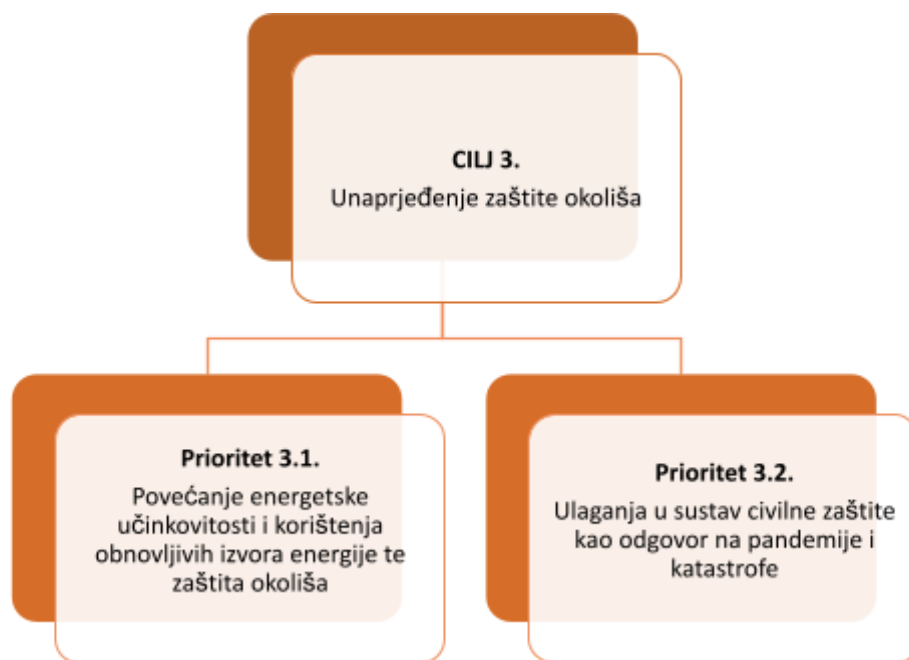
Prioriteti i mjere strateškog cilja 1.	
Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva	
Prioritet 1.1.	
Poticanje razvoja održivog i inovativnog turizma temeljenog na posebnostima otoka Mljeta	
Mjera 1.1.1.	Razvoj i promocija turističke ponude
Mjera 1.1.2.	Očuvanje i obnova kulturne i prirodne baštine te arheoloških nalazišta
Mjera 1.1.3.	Razvoj turističke infrastrukture
Prioritet 1.2.	
Poticanje razvoja poljoprivrede s naglaskom na ekološku poljoprivredu	
Mjera 1.2.1.	Ulaganje u ekološki prihvatljivu poljoprivrednu proizvodnju
Mjera 1.2.2.	Edukacija poljoprivrednih proizvođača
Mjera 1.2.3.	Modernizacija i diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednih gospodarstava
Prioritet 1.3.	
Poticanje razvoja poduzetništva	
Mjera 1.3.1.	Izgradnja infrastrukturnih kapaciteta za razvoj gospodarstva
Mjera 1.3.2.	Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime
Mjera 1.3.3.	Razvoj i promocija tradicijskog obrta i društvenog poduzetništva

Slika 21. Prioriteti strateškog cilja 2.

Tab. 30. Prioriteti i mjere strateškog cilja 2.

Prioriteti i mjere strateškog cilja 2.	
Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu i društvenu infrastrukturu	
Prioritet 2.1. Unaprjeđenje društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture	
Mjera 2.1.1.	Poboljšanje uvjeta za izvođenje predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja
Mjera 2.1.2.	Izgradnja i uređenje novih sportsko-rekreativnih objekata, dječjih igrališta i ostalih sadržaja
Mjera 2.1.3.	Izgradnja, obnova, uređenje i opremanje društvenih i vatrogasnih domova te drugih centara za okupljanje
Mjera 2.1.4.	Obnova, izgradnja i opremanje objekata u sektoru socijalne skrbi i zdravstva
Mjera 2.1.5.	Očuvanje i obnova kulturne baštine i arheoloških nalazišta
Prioritet 2.2. Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
Mjera 2.2.1.	Rekonstrukcija, modernizacija i izgradnja vodoopskrbnog sustava
Mjera 2.2.2.	Izgradnja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda
Mjera 2.2.3.	Izgradnja/modernizacija cestovne infrastrukture
Mjera 2.2.4.	Izgradnja heliodroma
Mjera 2.2.5.	Povezivanje otoka s kopnom i izgradnja obalne infrastrukture
Mjera 2.2.6.	Izgradnja i jačanje elektroopskrbnog sustava
Mjera 2.2.7.	Ulaganje u razvoj širokopojasne infrastrukture
Prioritet 2.3. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te unaprjeđenje učinkovitosti i jačanje kapaciteta javne samouprave i ustanova	
Mjera 2.3.1.	Organizacija javnih, društvenih i kulturnih događanja i priredbi
Mjera 2.3.2.	Organizacija sportskih manifestacija i poticanje aktivnosti sportskih klubova
Mjera 2.3.3.	Jačanje kapaciteta Općine Mljet za digitalno poslovanje te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom
Mjera 2.3.4.	Podizanje kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
Mjera 2.3.5.	Podizanje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja i povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju
Mjera 2.3.6.	Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti preventivnih i zdravstvenih usluga

Slika 22. Prioriteti strateškog cilja 3.

Tab. 31. Prioriteti i mjere strateškog cilja 3.

Prioriteti i mjere strateškog cilja 3.	
Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te zaštita okoliša	
Prioritet 3.1. Unaprjeđenje društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture	
Mjera 3.1.1.	Sanacija divljih odlagališta otpada i uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom
Mjera 3.1.2.	Primjena OIE i mjera energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru
Mjera 3.1.3.	Podizanje razine svijesti stanovništva o važnosti zaštite okoliša, razvrstavanju otpada te o prednostima korištenja OIE
Prioritet 3.2. Ulaganje u sustav civilne zaštite kao odgovor na katastrofe	
Mjera 3.2.1.	Uspostava i jačanje lokalnog djelovanja u civilnoj zaštiti za potrebe uspješnog odgovora na prirodne katastrofe i pandemije
Mjera 3.2.2.	Ulaganje u protupožarnu infrastrukturu

7.1.2. Popis projekata

Za potrebe implementacije Plana razvoja, Općina je identificirala 29 projekata koji pokrivaju sve navedene prioritete i dio mjera koje se odnose na nadležnost Općine. Ukupna procijenjena vrijednost dijela projekata iznosi oko 250 milijuna kuna, od kojih će se dio financirati iz Proračuna Općine, dok će se za dio pribaviti bespovratna sredstva iz fondova EU-a.

U nastavku je prikazan indikativni popis projekata Općine koji će se redovito ažurirati sukladno potrebama Općine i ključnih dionika:

1. Nadogradnja zgrade Osnovne škole Mljet za potrebe osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja
2. Izgradnja dječjeg vrtića
3. Izgradnja školske sportske dvorane u Babinom Polju
4. Izgradnja Doma zdravlja u Babinom Polju
5. Izgradnja doma za umirovljenike s dodatnim sadržajem za zdravstveni turizam u Prožurskoj Luci
6. Izgradnja velikog nogometnog igrališta u Blatu
7. Izgradnja višenamjenskog malonogometnog igrališta u Pomeni, Sikjerica
8. Obnova sakralnih spomenika kulture na širem području Babinog Polja
9. Obnova "rimske palače" u Polačama
10. Izgradnja sportskog i multikulturalnog centra
11. Izgradnja heliodroma na središnjem dijelu otoka
12. Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju Odisejeve spilje u Babinom Polju
13. Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju spilje Galičak – doma nimfe Calypso
14. Izgradnja otočnih biciklističkih staza
15. Izgradnja vatrogasnog doma s pratećim sadržajima
16. Izgradnja nerazvrstane ceste NC 18 NC 5 – Zapadna granica k.č. 8781/4 k.o. B. Polje u dužini od 873 m
17. Izgradnja lokalne ceste D120 (Crna Klada) – LC69095 (Kozarica)
18. Izgradnja lokalne ceste (sada nerazvrstana) L69081 (Prožurska Luka) – L69070 (Okuklje)
19. Izgradnja nerazvrstane ceste NC 14 NC 12 – uvala Blace, u dužini od 1200 m
20. Izgradnja reciklažnog dvorišta Žukovac
21. Izgradnja javnog parkinga u naselju Polače
22. Izgradnja luke nautičkog turizma u naselju Sobra
23. Izgradnja obalnog zida – rive u naselju Polače
24. Izgradnja luke otvorene za javni promet na istočnoj strani otoka

25. Izgradnja lokalnih sustava javne odvodnje naselja izvan područja NP Mljet po fazama i redu prioriteta
26. Izgradnja magistralnog vodopskrbnog cjevovoda od naselja Polače do naselja Saplunara
27. Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za istočni dio otoka
28. Izgradnja – zamjena podmorskog elektroenergetskog kabela 35 kV Pijavično - Zaglavac
29. Izgradnja elektroopskrbnog sustava za dio naselja Babino Polje – predio Uvala Sutmiholjska
30. Podzemno kabliranje cjelokupnog otočnog elektroenergetskog sustava
31. Uređenje trajektne luke Sobra
32. Izgradnja repetitora u uvali Sutmiholjska
33. Izgradnja i uređenje središnjeg trga u Babinom Polju
34. Izgradnja električne punionice na otoku

8. INDIKATORI UČINKA PLANA RAZVOJA

Planom razvoja predstavljena su tri strateška cilja i osam razvojnih prioriteta čije će ostvarivanje biti vidljivo i mjerljivo putem postavljenih indikatora učinka. Jasan i strukturiran skup ključnih indikatora učinaka omogućuje mjerenje socio-ekonomskog napretka, odnosno indikatori ukazuju na uspjeh provedbe strateškog dokumenta. Svaki prioritet je povezan s više pokazatelja čije je praćenje ključno za razumijevanje jesu li ostvareni ili će se tek ostvariti. Pri definiranju indikatora uspješnosti korišten je SMART alat (eng. Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time framed) što je zapravo tehnika postavljanja indikatora kako bi postavljen indikator bio sveobuhvatan, jasno definiran, razumljiv i praktičan donositeljima odluka.

Ključni pokazatelji uspješnosti Plana razvoja, odnosno postizanja većeg stupnja indeksa razvijenosti (u prosjeku s indeksom razvijenosti Republike Hrvatske) temelje se na osnovnim društveno-gospodarskim pokazateljima. Ključni pokazatelji uspješnosti Plana razvoja bit će *Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti*, odnosno dokument *Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti* koji donosi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Pokazatelji će biti i statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku te Popis stanovništva koji će se provesti 2031. godine.

Tab. 32. Indikatori socio-ekonomskog razvoja Općine Mljet

Pokazatelj	Vrijednost 2014.-2016.	Ciljana vrijednost 2027.	Povećanje / smanjenje
Prosječni dohodak po glavi stanovnika Općine Mljet	28.510,64 kn	31.361,70 kn	+10%
Stopa nezaposlenosti u Općini Mljet	8,08 %	7,00%	-1,08%
Proračunski prihodi Općine Mljet po stanovniku	3.326,74 kn	3.659,41 kn	+10%
Stopa obrazovanosti (udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 18-86 godina) u Općini Mljet	62,0%	70,0%	+8%

Društveno-gospodarski pokazatelj koji se odnosi na opće kretanje stanovništva izdvojen je iz indikatora učinka, budući da se ne može očekivati porast broja stanovnika uslijed trendova negativnog prirodnog kretanja, starenja stanovništva i njegovog iseljavanja. Također, ne očekuje se značajno useljavanje stanovništva u Općinu Mljet kojim bi se usporili negativni demografski trendovi.

Socio-ekonomski razvoj bit će vidljiv temeljem broja provedenih aktivnosti i projekata te na temelju ostalih pokazatelja uspješnosti definiranih u sljedećoj tablici.

Tab. 33. Indikatori učinka Plana razvoja

Prioritet	Indikator učinka	Izvori provjere
Cilj 1. Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva		
Prioritet 1.1. Poticanje razvoja održivog i inovativnog turizma temeljenog na posebnostima otoka Mljeta	<ul style="list-style-type: none"> o Broj organiziranih turističkih događanja na godišnjoj razini u Općini Mljet do 2027. godine o Broj novih turističkih ponuda stvorenih na temelju prirodne i kulturne baštine na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj revitaliziranih prirodnih i kulturnih dobara na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj noćenja u Općini Mljet o Broj posjeta NP Mljet 	<ul style="list-style-type: none"> o Državni zavod za statistiku (Popis stanovništva 2031. godine, godišnja priopćenja - Zaposlenost i plaće, Turizam) o Europski strukturni i investicijski fondovi, http://www.strukturnifondovi.hr/ o Izvješća Općine Mljet o Mrežne stranice Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Turistička zajednica općine Mljet http://www.mljet.hr/

	<ul style="list-style-type: none"> o Broj izgrađenih kilometara biciklističkih staza i nogostupa u Općini Mljet do 2027. 	
Prioritet 1.2. Poticanje razvoja poljoprivrede s naglaskom na ekološku poljoprivredu	<ul style="list-style-type: none"> o Broj zaposlenih u poljoprivredi i šumarstvu u Općini Mljet 2027. godine o Broj ostvarenih potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj ostvarenih potpora za razvoj mladih poljoprivrednika u Općini Mljet do 2027. godine o Broj provedenih projekata koji doprinose povećanju konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava u Općini Mljet do 2027. godine o Broj educiranih poljoprivrednika do 2027. godine 	<ul style="list-style-type: none"> o Državni zavod za statistiku (Popis stanovništva 2027. godine, godišnja priopćenja - Zaposlenost i plaće i druga) o Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju o Europski strukturni i investicijski fondovi, http://www.strukturnifondovi.hr/ o Izvješća Općine Mljet o Mrežne stranice Općine Mljet o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske županije http://www.edubrovnik.org/
Prioritet 1.3. Poticanje razvoja gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> o Broj ostvarenih subvencija za razvoj poduzetništva u Općini Mljet do 2027. godine o Broj projekata financiranih sredstvima Europske unije za jačanje kapaciteta MSP-ova na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj dodijeljenih subvencija 	<ul style="list-style-type: none"> o Državni zavod za statistiku (Popis stanovništva 2027. godine, godišnja priopćenja - Zaposlenost i plaće, Robna razmjena s inozemstvom) o FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika po općinama i gradovima o Europski strukturni i investicijski fondovi, http://www.strukturnifondovi.hr/ o Izvješća Općine Mljet o Mrežne stranice Općine Mljet o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske županije http://www.edubrovnik.org/
Cilj 2. Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu i društvenu infrastrukturu		
Prioritet 2.1. Unaprjeđenje društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> o Broj izgrađenih objekata ustanove za školski i predškolski odgoj na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj izgrađenih sportsko-rekreacijskih objekata na području Općine Mljet do 2027. godine 	<ul style="list-style-type: none"> o Mrežne stranice Općine Mljet o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske županije http://www.edubrovnik.org/

	<ul style="list-style-type: none"> o Broj rekonstruiranih i izgrađenih objekata društvene namjene (vatrogasni i društveni domovi, kulturni centri) o Broj rekonstruiranih i izgrađenih objekata u sustavu socijalne skrbi i zdravstvene zaštite u Općini Mljet do 2027. o Broj ostvarenih javno-privatnih partnerstava 	
Prioritet 2.2. Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> o Broj kućanstava i stanovnika priključenih na sustav vodoopskrbe i odvodnje u Općini Mljet do 2027. godine o Broj kilometara izgrađenog sustava javne odvodnje na području općine Mljet do 2027. godine o Broj kilometara izgrađene i rekonstruirane mreže vodoopskrbe u Općini Mljet do 2027. godine o Broj izgrađenih kilometara nerazvrstanih cesta na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj rekonstruiranih kilometara nerazvrstanih cesta na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj rekonstruiranih kilometara lokalnih cesta na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj rekonstruiranih kilometara županijskih cesta na području Općine Mljet do 2027. godine o Broj izgrađenih objekata za povezivanje otoka Mljeta s ostalim mjestima putem zraka do 2027. godine o Broj rekonstruirane/izrađene pomorske infrastrukture u Općini Mljet do 2027. godine 	<ul style="list-style-type: none"> o Mrežne stranice Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske županije http://www.edubrovnik.org/
Prioritet 2.3. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te unaprjeđenje učinkovitosti i jačanje kapaciteta javne samouprave i ustanova	<ul style="list-style-type: none"> o Broj edukacija na kojima su sudjelovali djelatnici Općine do 2027. godine o broj djelatnika i učenika koji su sudjelovali u programima mobilnosti do 2027. godine o broj programa cjeloživotnog obrazovanja o broj održanih preventivnih programa, radionica i seminara do 2027. godine 	<ul style="list-style-type: none"> o Izvešće osnovne škole i drugih ustanova o Izvešća Općine Mljet o Mrežne stranice Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske županije http://www.edubrovnik.org/
Cilj 3. Unapređenje zaštite okoliša		

<p>Prioritet 3.1. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te zaštita okoliša</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Broj saniranih divljih odlagališta otpada u Općini Mljet do 2027. o Broj izgrađenih objekata za održivo gospodarenje otpadom u Općini Mljet do 2027. o Broj energetske učinkovitih građevina o Broj održanih edukacija o OIE i zaštiti okoliša u Općini Mljet do 2027. o Broj educiranih osoba o OIE i zaštiti okoliša u Općini Mljet do 2027. 	<ul style="list-style-type: none"> o Europski strukturni i investicijski fondovi, http://www.strukturnifondovi.hr/ o Izvješća Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske Županije http://www.edubrovnik.org/
<p>Prioritet 3.2. Ulaganja u sustav civilne zaštite kao odgovor na epidemije i katastrofe</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Broj projekata u sustavu civilne zaštite o Broj obnovljenih/izgrađenih protupožarnih putova o Broj rekonstruiranih/izgrađenih vatrogasnih objekata 	<ul style="list-style-type: none"> o Europski strukturni i investicijski fondovi, http://www.strukturnifondovi.hr/ o Izvješća Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Općine Mljet http://www.opcinamljet.com.hr/ o Mrežne stranice Dubrovačko-neretvanske Županije http://www.edubrovnik.org/

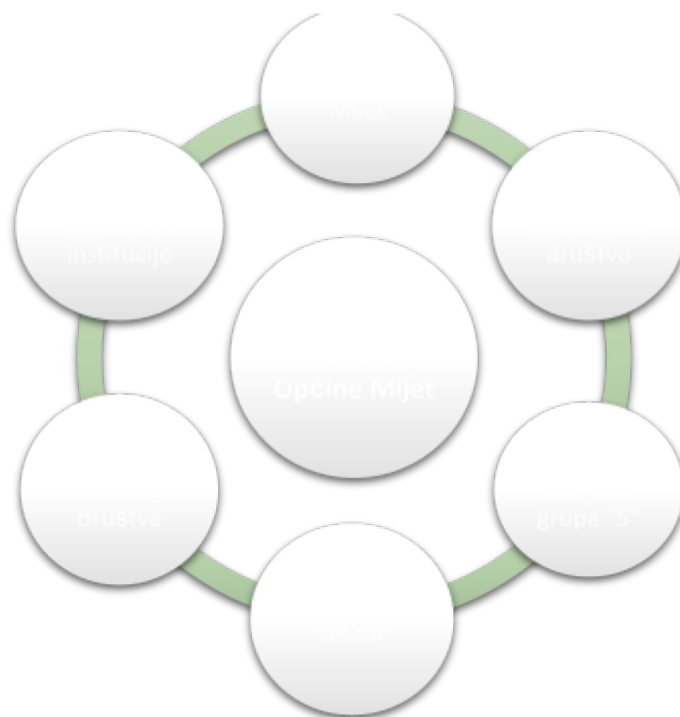
9. IMPLEMENTACIJA PLANA RAZVOJA

Kvalitetno kombiniranje različitih čimbenika i elemenata koji zajedno trebaju pridonijeti ostvarenju strateških ciljeva predstavlja implementaciju plana razvoja. Prilikom implementiranja Plana razvoja potrebno je orijentirati se na elemente procesa koji na aktivan način sudjeluju u vođenju i provođenju implementacije. Odgovornost za provedbu Plana razvoja Općine nosi općinski načelnik koji u komunikaciji s javnošću i Općinskim vijećem provodi strateške ciljeve. Uloga načelnika je provođenje cjelokupnog Plana razvoja, o čemu treba redovito izvještavati Općinsko vijeće, političke stranke i građani Općine Mljet. Način i dinamika izvještavanja bit će definirani posebnim aktom kojeg će donijeti Općinsko vijeće Općine Mljet.

9.1. Struktura odgovornosti i praćenja provedbe Plana razvoja

Plan razvoja provodi se ispunjavanjem zacrtanih ciljeva i prioriteta, odnosno provedbom projekata i aktivnosti čiji su nositelji glavni dionici lokalnog razvoja. Akcijski plan provedbe izrađen je prema načelu partnerskog pristupa i uključivanja glavnih lokalnih dionika u proces definiranja razvojnih projekata i aktivnosti. Institucije moraju biti financijski i tehnički te administrativno kapacitirane, organizirane i dostupne tako da pomognu u identificiranju i mobiliziranju svih resursa kako bi se izvršio Akcijski plan. Kako bi se ovaj dokument u konačnici ocijenio uspješnim, potrebna je suradnja između središnje, regionalne i općinske vlasti, ali i različitih tijela uprave, institucija i poduzeća s javnim ovlastima te svih dionika na lokalnoj razini. Uspješnost provedbe strateškog dokumenta ne ovisi samo o općinskoj upravi, nego i o važnim subjektima na nacionalnoj razini i privatnim inicijativama.

Kao ključni dionici socio-ekonomskog razvoja Općine Mljet prepoznate su javne ustanove i institucije, organizacije civilnog društva, Lokalna akcijska grupa „5“, poljoprivrednici i poduzetnici te pojedinci, odnosno cjelokupno stanovništvo Općine Mljet. Akcijskim planom su za projekte i aktivnosti definirani njihovi nositelji i ostali elementi bitni za provedbu strateškog dokumenta.

Slika 23. Ključni dionici provedbe Plana razvoja Općine Mljet

Općinsko vijeće Općine Mljet će svojim odlukama davati suglasnost razvojnim projektima, a od Općine Mljet se u periodu do 2027. godine očekuje da:

- Ulaganjem u obnovu i revitalizaciju kulturne te u zaštitu i valorizaciju prirodne baštine, omogući kreiranje nove turističke ponude koja će potaknuti razvoj gospodarstva
- Djeluje u smjeru izgradnje potrebne turističke infrastrukture i organizacije manifestacija, kao i stvaranja novih turističkih sadržaja koji bi se ponudili na turističkom tržištu
- Kreira programe poticaja razvoja poduzetništva, obrtništva i poljoprivrede te djeluje u smjeru poticanja diversifikacije djelatnosti čime će se otvoriti nova radna mjesta
- Ulaganjem u komunalnu, prometnu i društvenu infrastrukturu omogući podizanje razine konkurentnosti u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave u okruženju,
- Nastavi provoditi mjere stipendiranja učenika i studenata te pruža socijalnu pomoć onima kojima je to potrebno,
- Kontinuirano potiče rad udruga civilnog društva,
- Potiče cjeloživotno učenje i mobilnost službenika Općine kako bi se stvorila učinkovita lokalna samouprava koja bi bila na raspolaganju stanovništvu i investitorima.
- Ulaže u zaštitu i očuvanje okoliša, sustav civilne zaštite i edukaciju stanovnika.

Javni sektor, odnosno **javne ustanove i institucije** na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koje će imati ulogu u implementaciji strateškog dokumenta prikazane su u sljedećoj tablici prema ciljevima Plana razvoja. Odgojno-obrazovne ustanove će imati važnu ulogu u razvoju društva, budući da će aktivnosti i projekti koje će provoditi doprinijeti socijalnom uključivanju marginaliziranih skupina društva te stvaranju svijesti o potrebi zaštite okoliša i prirode.

Tab. 34. Dionici provedbe Plana razvoja

Prostor i infrastruktura	Gospodarstvo	Društvo
o NPKLM vodovod d.o.o.	o Hrvatske šume d.o.o.	o Osnovna škola Mljet
o Usluge Mljet d.o.o.	o Ministarstvo poljoprivrede	o Ministarstvo znanosti i obrazovanja
o Voda Mljet d.o.o.	o Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	o Agencija za mobilnost i programe EU
o Dubrovačko-neretvanska županija	o Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije	o Ministarstvo zdravstva
o Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije	o Agencija za mobilnost i programe EU	o Dom zdravlja Dubrovnik
o Županijska uprava za ceste Dubrovačko-neretvanske županije	o Ministarstvo kulture i medija	o Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
o Lučka uprava	o Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	o Ministarstvo poljoprivrede
o Hrvatske šume d.o.o.	o Hrvatska gospodarska komora	o Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
o HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,	o Hrvatska banka za obnovu i razvoj	o Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
o Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	o Turistička zajednica Općine Mljet	
o Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	o Hrvatski zavod za zapošljavanje - Ispostava Dubrovnik	
o Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i dr.	o Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	

Civilni sektor u Općini Mljet čine **udruge civilnog društva** koje djeluju u brojnim područjima interesa, a najzastupljenije su udruge iz područja djelatnosti sporta, vatrogastva i kulture. Posebno se svojim djelovanjem ističu Udruga Žene za Mljet, Udruga mladih Uliks, Eko-zona Mljet, Udruga obnovitelja mljetske tradicije Vrhmljeće, Pavlovi baštinici, Jedriličarski klub Petar Sršen, Udruga Matica Sveta Marija Goveđari, Udruga Castellum, Udruga maslinara Mljet, Malonogometni klub Goveđari, Malonogometni klub Stermasi, KUD Natko Nodilo, Klub podvodnih aktivnosti Mljet, Kulturna udruga Mljet, Klapa Škoji, Planinarsko društvo Mljet, Dobrovoljno vatrogasno društvo Montokuc, Dobrovoljno vatrogasno društvo Mljet i ostali. Udruge su važan dionik socio-ekonomskog razvoja, budući da pridonose socijalnom

uključivanju, povećanju tolerancije te provode aktivnosti organizacije kulturnih, sportskih i drugih manifestacija. U razdoblju do 2027. godine, udruge imaju mogućnost pripremati i provoditi infrastrukturne projekte i projekte za provođenje raznih programa financiranih iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Osim udruga civilnog društva, dionici razvoja bit će i pojedinci i cjelokupna zajednica od kojih se očekuje potpora razvojnim projektima.

Gospodarski sektor je najznačajniji pokretač razvoja i zapošljavanja, a na području Općine Mljet su djelatnosti koje se vežu najviše uz turizam, poput ugostiteljstva i smještaja, prepoznate kao nositelji razvoja do 2027. godine.

Jedan od ciljeva strateškog programa odnosi se na konkurentnost gospodarstva koje će se postići stvaranjem kvalitetnijeg okruženja za djelovanje privatnog sektora. Planom su definirane mjere koje trebaju osigurati potrebne kapacitete za obavljanje djelatnosti, a koje se odnose na sektore poljoprivrede, malo i srednje poduzetništvo te turizam. Važnu ulogu imat će i poljoprivredna i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koji će svojim djelovanjem uz potporu lokalne samouprave provoditi razvojne projekte te usmjeravati svoju proizvodnju na ekološki prihvatljivi način.

Jedan od dionika razvoja bit će i **Lokalna akcijska grupa „5“** kojoj pripada i Općina Mljet, a koja osim Općine Mljet obuhvaća i područja još 10 jedinica lokalne samouprave. Lokalna akcijska grupa prikuplja projektne prijedloge koji čine Bazu projektnih prijedloga na temelju kojih se analiziraju stvarne projektne potrebe područja LAG-a, a projekti koji su u skladu s definiranim prioritetima moći će se prijavljivati na natječaje LAG-a 5 koji će dodjeljivati sredstva za njihovo sufinanciranje. Predloženi projektne prijedlozi odnose se na ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, ruralni turizam i aktivnosti vezane uz razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima, razvoj poljoprivrednih gospodarstava, razvoj šumskih područja, upravljanje kvalitetom, standardizacija i suradnja vezana uz poslovanje poljoprivrednih gospodarstava.

Praćenje je kontinuirano procjenjivanje strateškog dokumenta i/ili provedbe projekata i aktivnosti u odnosu na definirano razdoblje provedbe, infrastrukturu i usluge korisnika projekta. Osnovna svrha praćenja implementacije strateškog dokumenta je osigurati uspješno upravljanje razvojem. Uspostava učinkovitog sustava praćenja implementacije zahtijeva uključivanje stručnjaka i ključnih dionika provedbe Plana razvoja. Službenici Jedinstvenog upravnog odjela Općine Mljet bit će zaduženi za praćenje u kojoj se mjeri projekti i aktivnosti definirani u Akcijskom planu provode u stvarnosti. Sve promjene i neusklađenosti aktivnosti sa strateškim dokumentom će se evidentirati, a ukoliko su uočene značajnije razlike između planiranog i stvarnog provođenja, zadatak je utvrditi kako je došlo do razlika te o tome obavijestiti Općinsko vijeće. Nakon realizacije projekata i aktivnosti, isti će biti odgovorni za utvrđivanje rezultata projekata i aktivnosti te utvrđivanje o potrebitosti

nastavka s aktivnostima i nakon provedbe. Kada završi razdoblje provedbe strateškog dokumenta, napraviti će se njegova evaluacija na temelju definiranih indikatora učinka na razini prioriteta.

9.2. Financijski okvir i izvori financiranja

Glavnim izvorima financiranja provedbe Plana razvoja za razdoblje 2021.-2027. godine smatraju se:

- Općinski proračun Općine Mljet,
- Proračun Dubrovačko-neretvanske Županije,
- Financijska sredstva iz državnog proračuna, odnosno ministarstava Vlade Republike Hrvatske,
- Financijska sredstva iz nacionalnih fondova,
- Financijska sredstva iz programa Europske unije,
- Financijska sredstva iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova.

U razdoblju do 2027. godine očekuje se rast prihoda lokalne samouprave, a dodatna financijska sredstva potrebna za ulaganje u pojedine aktivnosti i projekte po ciljanim prioritetima su najavljeni natječaji s nacionalne, regionalne i europske razine. Do 2027. godine očekuju se ulaganja u proširenje postojeće i stvaranje novih poduzetničkih aktivnosti te aktivnosti poljoprivrednika, dok su planirana ulaganja u modernizaciju dodatne komunalne i prometne infrastrukture od strane fondova Europske unije, odnosno Županijskih i državnih institucija koje upravljaju infrastrukturom.

10. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE PLANA RAZVOJA

Akcijski plan omogućuje strukturiran pregled svih projekata i aktivnosti potrebnih za provedbu Plan razvoja Općine Mljet u razdoblju 2021.-2027. godine. Plan predviđa pojedine projektne ideje unutar tri strateška cilja, odnosno pripadajućih prioriteta i mjera za koje dionici usuglašavaju da će zajedničkim djelovanjem nastojati realizirati u novom programskom razdoblju i time ostvariti definirane ciljeve. Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje planiranim aktivnostima, detaljno je pripremljen i razrađen Akcijski plan koji se sastoji od glavnih elemenata predstavljenih u sljedećoj tablici.

Tab. 35. Elementi Akcijskog plana

Element	Opis elementa
1. Nositelji i sudionici	Nositelji projekta su fizičke ili pravne osobe inicijatori, naručitelji provoditelji projekata i aktivnosti, dok se ostalim sudionicima projekta smatraju pokrovitelji projekata i aktivnosti, ulagači iz privatnog i javnog sektora, voditelji projekata, suradnici i ostali sudionici koji doprinose provedbi projekta ili aktivnosti.
2. Stupanj prioriteta	Pojedini projekti i aktivnosti te njihova realizacija prioritetniji su od drugih čija bi realizacija imala manji utjecaj na postizanje definiranih ciljeva. Stupnjevi prioriteta su sljedeći:
	I. Od velikog značaja
	II. Srednji značaj
3. Stupanj pripremljenosti	Kategorije spremnosti za provedbu projekta ili aktivnosti su:
	I. Idejna faza (niski stupanj spremnosti za provedbu) – projektni prijedlozi i prijedlozi aktivnosti nisu detaljno razrađeni, troškovi nisu detaljno definirani i nisu u potpunosti poznati izvori financiranja i slično,
	II. Projekt ili aktivnost nije u potpunosti spreman za provedbu (srednji stupanj spremnosti za provedbu) – projekti su djelomično spremni za provedbu, ali im nedostaje dio potrebne dokumentacije kako bi bili u potpunosti spremni,
4. Razdoblje provedbe	III. Projekt ili aktivnost koja je potpuno spremna za provedbu (visok stupanj spremnosti za provedbu) – prikupljena je i izrađena sva potrebna dokumentacija potrebna za početak provedbe.
	Plan razvoja Općine Mljet je dokument razvoja lokalne zajednice za razdoblje 2021.-2027. unutar kojeg su predstavljeni projekti čija se provedba planira i čiji je početak provedbe moguć i realan u navedenom razdoblju.
5. Ukupno planirana sredstva i izvori financiranja	Planiranje financijskih sredstava zahtijeva provjeru jesu li troškovi prihvatljivi za financiranje iz željenog i dostupnog izvora financiranja. Izvori financiranja projekata i aktivnosti mogu se podijeliti prema roku raspoloživosti (kratkoročni i dugoročni), vlasništvu (vlastiti i tuđi) te porijeklu (unutarnji i vanjski) ili preciznije izvori financiranja projekata mogu biti vlastiti proračun, općinski, regionalni i državni

	proračun, nacionalni programi, fondovi i programi Europske unije, donacije i drugi izvori.
--	--

Proces prikupljanja projektnih ideja bila je ključna aktivnost tijekom izrade Akcijskog plana, a projektne ideje prikupljane su od:

- Ključnih dionika razvoja u Općini Mljet (poduzetnici, obrtnici, poljoprivrednici, odgojno-obrazovne ustanove i udruge civilnog sektora),
- Stanovništva s područja Općine Mljet,
- Dužnosnika i službenika Općine Mljet.

Osim partnerskog pristupa i omogućavanja uključivanja svih dionika, pristupilo se analizi svih otvorenih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova i natječaja u najavi na koje bi se mogli prijaviti dionici s područja Općine Mljet. Sve prikupljene projektne ideje Općina Mljet i drugi dionici nastojat će provesti za vrijeme trajanja Plana razvoja, a njihova uspješna realizacija ovisit će o kapacitetima potencijalnih prijavitelja.

Tab. 36. Akcijski plan Strateškog cilja 1. Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva

Naziv	Tip provedbe	Nositelji i sudionici	Stupanj prioriteta	Stupanj pripremljenosti	Razdoblje provedbe	Ukupno planirana sredstva i izvori financiranja
Prioritet 1.1. Poticanje razvoja održivog i inovativnog turizma temeljenog na posebnostima otoka Mljeta						
Mjera 1.1.1. Razvoj i promocija turističke ponude						
1.	Aktivnosti promicanja prirodne i kulturne baštine	Aktivnost	TZ Mljet, Općina Mljet, NP Mljet	I.	Kontinuirano	2021.-2027. Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
2.	Izrada i distribucija turističkih promotivnih materijala	Aktivnost	TZ Mljet, Općina Mljet, NP Mljet	II.	I.	2021.-2027. Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
3.	Ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području	Projekt	Poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika u rangu mikro i malih poslovnih subjekata, fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću novu nepoljoprivrednu	II.	I.	2021.-2027. 50.000 EUR po korisniku Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije

			djelatnost u ruralnim područjima.				
4.	Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području	Projekt	Poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika u rangu mikro i malih poslovnih subjekata, fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koji pokreću novu nepoljoprivrednu djelatnost u ruralnim područjima.	II.	I.	2021.-2027.	3.500-200.000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
Mjera 1.1.2. Očuvanje i obnova kulturne i prirodne baštine te arheoloških nalazišta							
1.	Izrada projektne dokumentacije za obnovu sakralnih spomenika kulture	Aktivnost	Općina Mljet u suradnji s Društvom za obnovu dubrovačkih starina i Dubrovačkom biskupijom	III.	I.	2021.-2022.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
2.	Obnova sakralnih spomenika kulture na širem području Babinog polja	Projekt	Općina Mljet u suradnji s Društvom za obnovu dubrovačkih starina i Dubrovačkom biskupijom	III.	I.	2022.-2026.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije

3.	Izrada projektne dokumentacije Obnova "rimske palače" u Polačama	Aktivnost	Ministarstvo kulture i medija u suradnji s Javnom ustanovom NP Mljet	III.	I.	2022.-2023.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
4.	Obnova "rimske palače" u Polačama	Projekt	Ministarstvo kulture i medija u suradnji s Javnom ustanovom NP Mljet	III.	I.	2023.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
5.	Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju Odisejeve spilje u Babinom Polju	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2023.	600.000 HRK, Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
6.	Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju spilje Galičak – doma nimfe Calypso	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2023.	300.000 HRK, Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
7.	Izrada projektne dokumentacije	Aktivnost	JU NP Mljet	III.	I.	2024.	Zahtjeva dodatnu evaluaciju

							EU fondovi, Financijski plan JU NP Mljet i sredstva privatnog investitora
8.	Revitalizacija i stavljanje u funkciju lokacije Kuljer	Projekt	JU NP Mljet	III.	I.	2025.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju EU fondovi, Financijski plan JU NP Mljet i sredstva privatnog investitora
Mjera 1.1.3. Razvoj turističke infrastrukture							
1.	Izrada projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju biciklističkih staza	Aktivnost	Općina Mljet	III.	I.	2021.-2022.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju EU fondovi, Proračun Općine Mljet i Financijski plan JU NP Mljet i drugi
2.	Izgradnja otočnih biciklističkih staza	Projekt	Općina Mljet s JU NP Mljet	III.	I.	2023.-2027.	10.000.000,00 HRK EU fondovi, Proračun Općine Mljet i Financijski plan JU NP Mljet
3.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju luke nautičkog turizma	Aktivnost	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2023.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Proračun Općine, Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje
4.	Izgradnja luke nautičkog turizma u naselju Sobra	Projekt	Općina Mljet, Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje	III.	I.	2023.-2024.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju

							Proračun Općine i/ili sredstva Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje i sredstva privatnog partnera, EU fondovi
5.	Izgradnja turističkih resorta različitih tipova u naseljima Saplunara, Babino Polje, Korita, Ropa	Projekt	Općina Mljet u sustavu javno-privatnog vlasništva	III.	I.	2022.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Proračun Općine i sredstva privatnog partnerstva i EU fondovi
5.	Izgradnja šetnice „lungo mare“ od Grčice do plaže Sutmiholjska	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Proračun Općine i sredstva privatnog partnera i EU fondovi
6.	Uređenje središnjeg trga u Babinom Polju	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2024.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Proračun Općine i EU fondovi
Prioritet 1.2. Poticanje razvoja poljoprivrede s naglaskom na ekološku poljoprivredu							
Mjera 1.2.1. Ulaganje u ekološki prihvatljivu poljoprivrednu proizvodnju							
1.	Potporna razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	Projekt	Mala poljoprivredna gospodarstva čija je ekonomska veličina između 2 000-7 999 EUR	II.	I.	2021.-2027.	15 000 EUR po gospodarstvu Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)

2.	Potporna razvoju mladih poljoprivrednika	Projekt	Poljoprivrednici od 18 do 40 godina	II.	I.	2021.-2027.	50 000 EUR po poljoprivredniku Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
3.	Ekološki uzgoj voća i povrća u kontroliranim uvjetima na malim poljoprivrednim gospodarstvima	Projekt	Poljoprivrednici ili grupe poljoprivrednika upisani u Upisnik i koji su u prijelazu na ekološku proizvodnju	II.	I.	2021.-2027.	Ratarske kulture 347,78 EUR/ha, trajni nasadi 868,18 EUR/ha, povrće 576,94 EUR/ha, trajni travnjak 309,94 EUR/ha Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
4.	Nabava opreme i mehanizacije za održivu i ekološki prihvatljivu poljoprivrednu proizvodnju	Projekt	OPG-ovi, poljoprivredna zadruga	II.	I.	2021.-2027.	do 1 000 000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
5.	Uzgoj i održavanje autohtonih sorti biljnih i životinjskih vrsta	Projekt	OPG-ovi, poljoprivredna zadruga	II.	I.	2021.-2027.	50 000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
6.	Ulaganje u preradu, marketing i razvoj poljoprivrednih proizvoda	Projekt	Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika, proizvođačke grupe/organizacije	II.	I.	2021.-2027.	10 000 do 3 000 000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)

Mjera 1.2.2. Edukacija poljoprivrednih proizvođača							
1.	Edukacije o mogućnostima dodjele bespovratnih sredstava iz Programa ruralnog razvoja	Aktivnost	Općina Mljet, LAG 5	II.	I.	2021.-2027.	Zahitjeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
Mjera 1.2.3. Modernizacija i diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednih gospodarstava							
1.	Rekonstruiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava	Projekt	Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika, proizvođačke grupe/organizacije	II.	I.	2021.-2027.	5 000 do 2 000 000 EUR, odnosno 3 000 000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
2.	Komasacija poljoprivrednog zemljišta	Projekt	Općina Mljet	II.	I.	2021.-2027.	150 000-3 000 000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (EPFRR)
Prioritet 1.3. Poticanje razvoja gospodarstva							
Mjera 1.3.1. Jačanje infrastrukturnih kapaciteta za razvoj gospodarstva							
1.	Izgradnja proizvodnih kapaciteta malih i srednjih poduzetnika te ulaganje u opremu	Projekt	Mikro, mali i srednji poduzetnici	II.	I.	2021.-2027.	20.000-2.000.000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije

2.	Ulaganje u proizvodnu tehnologiju malih i srednjih poduzetnika	Projekt	Mikro, mali i srednji poduzetnici	II.	I.	2021.-2027.	70.000-200.000 EUR Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
Mjera 1.3.2. Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime							
1.	Subvencije za razvoj poduzetništva	Projekt	Općina Mljet	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Općinski proračun
Mjera 1.3.3. Razvoj i promocija tradicijskog obrta i društvenog poduzetništva							
1.	Promocija i razvoj društvenog poduzetništva	Aktivnost	Udruge i organizacije civilnog društva te zadruge, Općina Mljet	II	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije

Tab. 37. Akcijski plan Strateškog cilja 2. Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu i društvenu infrastrukturu

Naziv	Tip provedbe	Nositelji i sudionici	Stupanj prioritnosti	Stupanj pripremljenosti	Razdoblje provedbe	Ukupno planirana sredstva i izvori financiranja
Prioritet 2.1. Unapređenje društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture						

Mjera 2.1.1. Poboljšanje uvjeta za izvođenje predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja							
1.	Izrada projektne dokumentacije za nadogradnju škole za njezine potrebe	Aktivnost	Općina Mljet	III.	I.	2021.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske županije i proračun Općine Mljet
2.	Nadogradnja zgrade Osnovne škole Mljet za njezine potrebe	Projekt	Osnovna škola Mljet u suradnji s Dubrovačko-neretvanskom županijom i Općinom Mljet	III.	I.	2021.-2022.	2.000.000,00 HRK EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske županije i proračun Općine Mljet
3.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju dječjeg vrtića	Aktivnost	Općina Mljet	III.	I.	2021.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske županije i proračun Općine Mljet
4.	Izgradnja dječjeg vrtića	Projekt	Javna ustanova za predškolski odgoj (u osnivanju),	III.	I.	2021.-2022.	4.000.000,00 HRK EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske županije i proračun Općine Mljet
Mjera 2.1.2 Izgradnja i uređenje novih sportsko-rekreativnih objekata, dječjih igrališta i ostalih sadržaja							
1.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju školske sportske dvorane u Babinom Polju	Aktivnost	Osnovna škola Mljet Dubrovačko-neretvanskom županijom i Općinom Mljet	III.	I.	Kontinuirano.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske županije i proračun Općine Mljet, javno-privatno partnerstvo

2.	Izgradnja školske sportske dvorane u Babinom Polju	Projekt	Osnovna škola Mljet, Dubrovačko-neretvanskom Županijom i Općinom Mljet	III.	I.	2022.-2023.	15.000.000,00 HRK EU sredstva, proračun Dubrovačko-neretvanske Županije i proračun Općine Mljet
3.	Izgradnja velikog nogometnog igrališta u Blatu	Projekt	Općina Mljet	II.	I.	2024.	3.000.000,00 HRK EU fondovi i Proračun Općine Mljet
4.	Izgradnja višenamjenskog malonogometnog igrališta u Pomeni, Sikjerica	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2023.	700.000,00 HRK EU fondovi i Proračun Općine Mljet
5.	Izgradnja sportskog i multikulturalnog centra	Projekt	Općina Mljet i namjenski osnovana javna ustanova u vlasništvu Općine Mljet u sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	I.	2023.-2024.	15.000.000,00 HRK Javno privatno partnerstvo, sredstva EU
Mjera 2.1.3 Izgradnja, obnova, uređenje i opremanje društvenih i vatrogasnih domova te drugih centara za okupljanje							
1.	Izgradnja vatrogasnog doma s pratećim sadržajima	Projekt	Dobrovoljno vatrogasno društvo Mljet u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2023.-2024.	5.000.000,00 HRK EU fondovi i Proračun Općine Mljet
Mjera 2.1.4 Obnova, izgradnja i opremanje objekata u sektoru socijalne skrbi i zdravstva							
1.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju projektne dokumentacije	Aktivnost	Dom zdravlja Dubrovnik u suradnji s Dubrovačko – neretvanskom Županijom i Općinom Mljet	III.	I.	2023.-2024.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, sredstva Doma zdravlja Dubrovnik, Proračun Dubrovačko-neretvanske Županije i Proračun Općine Mljet
2.	Izgradnja mini doma zdravlja u Babinom Polju	Projekt	Dom zdravlja Dubrovnik u suradnji s Dubrovačko – neretvanskom Županijom i Općinom Mljet	III.	I.	2023.-2024.	7.000.000,00 HRK EU fondovi, sredstva Doma zdravlja Dubrovnik, Proračun Dubrovačko-neretvanske

							Županije i Proračun Općine Mljet
3.	Izgradnja doma za umirovljenike s dodatnim sadržajem za zdravstveni turizam u Prožurskoj Luci	Projekt	Općina Mljet po sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	I.	2024.-2026.	50.000.000,00 HRK EU fondovi, sredstva privatnog partnera i Proračun Općine Mljet
Prioritet 2.2. Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture							
Mjera 2.2.1. Rekonstrukcija, modernizacija i izgradnja vodoopskrbnog sustava							
1.	Izrada projektne dokumentacije	Aktivnost	NPKLM vodovod d.o.o. Korčula u suradnji s Općinom Mljet	III.	Kontinuirano prema potrebi	2021.- 2027.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, Financijski plan Hrvatskih voda, sredstva NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i Proračun Općine
2.	Izgradnja magistralnog vodopskrbnog cjevovoda od naselja Polače do naselja Saplnara	Projekt	NPKLM vodovod d.o.o. Korčula u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2023.- 2027.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, Financijski plan Hrvatskih voda, sredstva NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i Proračun Općine
3.	Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za središnji dio otoka	Projekt	NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i/ili Voda Mljet d.o.o. Babino Polje u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2022.- 2024	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, Financijski plan Hrvatskih voda, sredstva NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i/ili Voda Mljet d.o.o. Babino Polje i Proračun Općine

4.	Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za istočni dio otoka	Projekt	NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i/ili Voda Mljet d.o.o. Babino Polje u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2022.- 2024.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, Financijski plan Hrvatskih voda, sredstva NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i/ili Voda Mljet d.o.o. Babino Polje i Proračun Općine
Mjera 2.2.2. Izgradnja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda							
1.	Izgradnja lokalnih sustava javne odvodnje naselja izvan područja NP Mljet po fazama i redu prioriteta	Projekt	NPKLM vodovod d.o.o. Korčula u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2023.- 2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU fondovi, Financijski plan Hrvatskih voda, sredstva NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i Proračun Općine
Mjera 2.2.3. Izgradnja/modernizacija cestovne infrastrukture							
1.	Izgradnja lokalne ceste od D120 (Crna Klada) – LC69095 (Kozarica)	Projekt	Županijska uprava za ceste Dubrovačko – neretvanske županije u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2024.- 2025.	11.000.000,00 HRK Financijski plan ŽUC DNŽ i Proračun Općine Mljet, EU fondovi
2.	Izgradnja nerazvrstane ceste NC 18 NC5-Zapadna granica k.č. 8781/4 k.o. babino Polje u dužini od 900 m	Projekt	Općina Mljet	III.	III.	2022.	9.000.000,00 HRK Proračun Općine Mljet, EU fondovi
3.	Izgradnja lokalne ceste (sada nerazvrstana) od L69081 (Prožurska Luka) – L69070 (Okuklje)	Projekt	Županijska uprava za ceste Dubrovačko – neretvanske županije u suradnji s Općinom Mljet	III.	I.	2024- 2025.	8.500.000,00 HRK Financijski plan ŽUC DNŽ i Proračun Općine Mljet, EU fondovi
4.	Izgradnja nerazvrstane ceste NC 14 NC12-Uvala Blace u dužini od 1200 m	Projekt	Općina Mljet	III.	III.	2022.	7.000.000,00 HRK Proračun Općine Mljet, EU fondovi

5.	Izgradnja benzinske postaje Tatinica	Projekt	Privatni investitor	II.	I.	2025.- 2026.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava Sredstva privatnog investitora
6.	Proširenje - nadogradnja i rekonstrukcija benzinske postaje Sobra	Projekt	Privatni investitor	II.	II.	2022.-2023.	3.000.000,00 HRK Sredstva privatnog investitora
7.	Izgradnja javnog parkinga u naselju Polače	Projekt	Općina Mljet u suradnji s Javnom ustanovom NP Mljet	III.	I.	2023.-2024.	7.000.000,00 HRK EU fondovi, Proračun Općine Mljet i financijski plan JU NP Mljet
Mjera 2.2.4. Izgradnja heliodroma							
1.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju heliodroma	Aktivnost	Ministarstvo zdravstva u suradnji s Ministarstvom obrane i Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture	III.	I.	2021.-2022.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava Državni proračun, EU fondovi
2.	Izgradnja heliodroma	Projekt	Ministarstvo zdravstva u suradnji s Ministarstvom obrane i Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture	III.	I.	2022.-2025.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava Državni proračun, EU fondovi
Mjera 2.2.5. Povezivanje otoka s kopnom i izgradnja obalne infrastrukture							
1.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju luke nautičkog turizma u naselju Sobra	Aktivnost	Općina Mljet i/ili Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje po sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	I.	2021.-2023.	Zahijeva dodatnu evaluaciju sredstava Proračun Općine i/ili sredstva Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje i sredstva privatnog partnera, eventualno EU fondovi
2.	Izgradnja luke nautičkog turizma u naselju Sobra	Projekt	Općina Mljet i/ili Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje po sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	I.	2023.-2024.	50.000.000,00 HRK Proračun Općine i/ili sredstva Usluge Mljet d.o.o. Babino Polje i sredstva

							privatnog partnera, eventualno EU fondovi
3.	Izgradnja obalnog zida – rive u naselju Polače	Projekt	JU NP Mljet u suradnji s Općinom Mljet, eventualno u sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	II.	2024.-2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Financijski plan JU NP Mljet, Proračun Općine Mljet, eventualno sredstva privatnog partnera sredstva privatnog partnera, eventualno EU fondovi
4.	Izgradnja obalnog zida – rive u naselju Pomena	Projekt	JU NP Mljet u suradnji s Općinom Mljet, eventualno u sustavu javno – privatnog partnerstva	III.	II.	2024. – 2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Financijski plan JU NP Mljet, Proračun Općine Mljet, eventualno sredstva privatnog partnera sredstva privatnog partnera, eventualno EU fondovi
5.	Izgradnja luke otvorene za javni promet na istočnoj strani otoka	Projekt	Lučka uprava Dubrovačko – neretvanske Županije, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	III.	I.	2024. – 2025.	10.000.000,00 HRK EU fondovi, Financijski plan Lučka uprava Dubrovačko – neretvanske Županije i Državni proračun
Mjera 2.2.6 Izgradnja i jačanje elektroopskrbnog sustava							
1.	Izgradnja – zamjena podmorskog elektroenergetskog kabela 35 kV Pijavično - Zaglavac	Projekt	HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o. Zagreb	III.	III.	2022.-2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Financijski plan HEP-a, EU fondovi
2.	Izgradnja elektroopskrbnog sustava za dio naselja Babino Polje – predio Uvala Sutmiholjska	Projekt	HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o. Zagreb	III.	I.	2022.-2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava

							Financijski plan HEP-a, EU fondovi
3.	Podzemno kabliranje cjelokupnog otočnog elektroenergetskog sustava	Projekt	HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o. Zagreb	III.	I.	2022. – 2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Financijski plan HEP-a, EU fondovi
Mjera 2.2.7 Ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu							
1.	Jačanje širokopojasnih veza	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2025.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Općina Mljet, EU fondovi
Prioritet 2.3. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te unaprjeđenje učinkovitosti i jačanje kapaciteta javne samouprave i ustanova							
Mjera 2.3.1. Unaprjeđenje organizacije i rada Općine Mljet te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom							
1.	Stvaranje sinergije lokalne vlasti i građana Općine Mljet	Aktivnost	Općina Mljet	I.	Kontinuirano se provodi	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
2.	Jačanje kapaciteta službenika Općine Mljet za pripremu i provedbu projekata	Aktivnost	Općina Mljet	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
3.	Poticanje suradnje s javnim i privatnim ustanovama, gospodarskim i civilnim sektorom u Republici Hrvatskoj	Aktivnost	Općina Mljet	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
4.	Poticanje suradnje s javnim i privatnim ustanovama, gospodarskim i civilnim sektorom u inozemstvu	Aktivnost	Općina Mljet	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije
Mjera 2.3.2. Podizanje kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja							

1.	Opremanje predškolske ustanove	Aktivnost	Općina Mljet, Osnovna škola, ustanova predškolskog odgoja	I.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije, donacije
Mjera 2.3.3. Podizanje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja i povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju							
1.	Mobilnost djelatnika Osnovne škole u svrhu usavršavanja i podizanja kvalitete	Projekt	Osnovna škola	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (ERASMUS+)
2.	Mobilnost učenika s područja Općine Mljet	Projekt	Osnovna škola	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (ERASMUS+)
3.	Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine	Projekt	Obrazovne institucije	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (ERASMUS+)
4.	Poticanje rada s darovitim djecom i učenicima	Projekt	Osnovna škola	II.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (ERASMUS+)
Mjera 2.3.4. Unapređenje kvalitete i dostupnosti preventivnih i zdravstvenih usluga							
1.	Provođenje preventivnih programa vezanih uz aktivnosti educiranja	Aktivnost	Dom zdravlja Dubrovačko-neretvanske županije,	I.	Kontinuirano se provodi	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava

	stanovništva kroz seminare i radionice		Dubrovačko-neretvanska županija				Vlastita sredstva, programi i fondovi Republike Hrvatske i Europske unije (ESF+)
--	--	--	---------------------------------	--	--	--	--

Tab. 38. Akcijski plan za strateški cilj 3. Unaprjeđenje zaštite okoliša

Naziv		Tip provedbe	Nositelji i sudionici	Stupanj prioritetnosti	Stupanj pripremljenosti	Razdoblje provedbe	Ukupno planirana sredstva i izvori financiranja
Prioritet 3.1. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te zaštita okoliša							
Mjera 3.1.1. Sanacija divljih odlagališta otpada i uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom							
1.	Izgradnja reciklažnog dvorišta Žukovac	Projekt	Općina Mljet u suradnji s Komunalno Mljet d.o.o. Babino Polje	III.	II.	2022.-2023.	1.000.000,00 HRK Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Proračun Općine Mljet, EU sredstva
2.	Sanacija divljih odlagališta otpada	Aktivnost	Općina Mljet u suradnji s Komunalno Mljet d.o.o. Babino Polje	III.	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava Nacionalna i EU sredstva, proračun Općine Mljet, Komunalno Mljet d.o.o.
Mjera 3.1.2. Primjena OIE i mjera energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru							
1.	Energetska obnova i OIE javnih i poslovnih zgrada	Projekt	Općina Mljet, ustanove, pravne osobe	III.	I.	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, vlastita sredstva
2.	Energetska obnova i OIE obiteljske i drugih građevina	Projekt	Fizičke i pravne osobe	III.	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske

							učinkovitost, vlastita sredstva
3.	Izgradnja električne punionice	Projekt	Općina Mljet	III.	I.	2022.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, vlastita sredstva
Mjera 3.1.3. Podizanje razine svijesti stanovništva o važnosti zaštite okoliša, razvrstavanju otpada te o prednostima korištenja OIE							
1.	Edukacije o važnosti zaštite okoliša i korištenja OIE za stanovnike Općine		Organizacije civilnog društva, ustanove, pravne osobe i fizičke osobe	III.	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, vlastita sredstva
Prioritet 3.2. Ulaganje u sustav civilne zaštite kao odgovor na katastrofe							
Mjera 3.2.1. Uspostava i jačanje lokalnog djelovanja u civilnoj zaštiti za potrebe uspješnog odgovora na prirodne katastrofe i pandemije							
1.	Izgradnja kapaciteta i nabava opreme za jačanje sustava civilne zaštite		Općina Mljet, DVD,	III.	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Ministarstva, vlastita sredstva
Mjera 3.2.2. Ulaganje u protupožarnu infrastrukturu							
1.	Ulaganje u protupožarne puteve		Općina Mljet i DVD Mljet	III.	Kontinuirano	2021.-2027.	Zahtijeva dodatnu evaluaciju sredstava EU sredstva, Ministarstva, vlastita sredstva, Hrvatske šume d.o.o.

11. ZAKLJUČAK

Plan razvoja Općine Mljet rezultat je rada temeljenog na partnerstvu između ključnih dionika razvoja, a sadrži temeljne odrednice razvoja Općine Mljet. Dokument je izrađen u suradnji sa službenicima Jedinog upravnog odjela Općine Mljet, načelnikom te javnim ustanovama, poljoprivrednicima, poduzetnicima i civilnim sektorom. Prikupljeni su projektni prijedlozi koji predstavljaju temelj razvoja Općine Mljet do 2027. godine.

Dokumentom su određeni ključni razvojni pravci Općine Mljet, indikatori provedbe strateškog dokumenta te struktura odgovornih dionika za uspješnost implementacije. Područje Općine Mljet proteklih godina karakteriziraju negativni demografski i gospodarski trendovi koji utječu na cjelokupni razvoj Općine, a kako bi se zaustavili ti trendovi, potrebno je održivo valorizirati raspoložive potencijale s kojima Općina Mljet raspolaže. Krajnja svrha cijelog procesa strateškog planiranja je osigurati konkurentnost gospodarstva poticanjem ulaganja u sektore poljoprivrede, turizma i poduzetništva, poticati korištenje inovativnih tehnologija, unaprijediti društveni život građana, unaprijediti prostor i infrastrukturu naselja te djelovati u smjeru očuvanja okoliša. Kako bi se navedeno ostvarilo potrebno je kontinuirano poticati razvojne projekte i aktivnosti koji bi rezultirali smanjenjem nezaposlenosti i povećanjem indeksa razvijenosti.

Pred općinskom je upravom izazov da sve definirane ciljeve socio-ekonomskog razvoja ostvare u suradnji s privatnim i civilnim sektorom te da definirana vizija razvoja postane realnost. Viziju razvoja moraju u obzir uzeti svi dionici razvoja, kako bi se ambicije ovog Plana razvoja ostvarile u željenoj mjeri na korist cijele lokalne zajednice.

Stupanjem na snagu ovog Plana razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine prestaje važiti Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine.

12. DODACI

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MLJET
Općinsko vijeće

KLASA: 302-02/05-21-01/01
URBROJ: 2117-03/01-21-LD-05
Babino Polje, 23.03.2021.

Na temelju članka 38. stavak 5. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17), članka 25. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14, 123/17 i 118/18), članka 35. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20) i članka 37. stavak 1. točka 22. Statuta Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj 2/21), Općinsko vijeće Općine Mljet na svojoj 36. sjednici održanoj dana 23. ožujka 2021. godine donijelo je

O L U K U o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine

Točka 1.

Općina Mljet pokreće postupak izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine (dalje u tekstu: Plan razvoja)

Točka 2.

Plan razvoja temeljni je srednjoročni akt strateškog planiranja od značaja za Općinu Mljet koji se donosi za razdoblje od 5 do 10 godina, a kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja, odnosno iz Nacionalne razvojne strategije, te sektorskih i višesektorskih strategija.

Točka 3.

Plan razvoja donosi se kako bi se definirao smjer daljnjeg razvoja Općine Mljet, te osigurala strateška podloga za upravljanje razvojem sukladno potrebama stanovnika uz učinkovito i održivo korištenje raspoloživih resursa.

Cilj Plana razvoja je omogućiti usmjeravanje daljnjeg gospodarskog rasta i daljnjeg unapređenja kvalitete života u Općini Mljet sukladno načelima održivog razvoja i ujednačavanja razvijenosti (unutarnja i priobalna naselja).

Točka 4.

Obuhvat plana razvoja je područje Općine Mljet u njezinim administrativnim granicama.

Točka 5.

Programska polazišta propisana su odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske prema kojima se Planom razvoja, kao temeljnim srednjoročnim aktom strateškog planiranja od značaja za Općinu Mljet, definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja: Nacionalne razvojne strategije, Plana razvoja Dubrovačko – neretvanske županije i sektorskih i višesektorskih strategija.

Plan razvoja mora biti usklađen s prostornim planovima Dubrovačko – neretvanske županije i Općine Mljet.

Općina Mljet, MBS: 2575469, OIB: 15619832320, Zabrežje 2, 20225 Babino Polje
Tel.: ++385 (0) 20 745 255, Fax: ++ 385 (0) 20 745 390
Broj žiro računa - IBAN: HR2624070001826800003
email: nacelnik@opcina.mljet.com.hr, komunalniredar@opcina.mljet.com.hr
mob. ++ 385 (0) 99 282 14 14

Točka 6.

Izrada Plana razvoja povjerava se ovlaštenom konzultantu u Zakonom propisanom postupku javne nabave.

Općinski načelnik imenovat će koordinatora izrade Plana razvoja, kao i druga tijela koja će sudjelovati u postupku izrade.

Točka 7.

Za potrebe izrade Plana razvoja ishodit će se mišljenje nadležnog tijela o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja, prema propisima kojima se uređuje zaštita okoliša.

Točka 8.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Općine Mljet“.

DOSTAVITI:

1. Službeni glasnik
2. U predmet: Klasa: 021-05/01-21-01/04
3. Pismohrana

Predsjednik Općinskog vijeća:

Pero Basica, dipl. ing.

O tome obavijest:

1. Krutak d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MLJET
Općinski načelnik

KLASA: 302-02/05-21-01/01
URBROJ: 2117-03/02-21-LD-14
Babino Polje, 24.05.2021.

Na temelju članka 36. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 123/17), članka 35. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/2001, 60/2001, 129/2005, 109/2007, 125/2008, 36/2009, 150/2011, 144/2012, 19/2013, 137/2015 – pročišćeni tekst, 98/2019 i 144/2020), članka 53. stavak 1. točka 30. Statuta Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj: 2/21) i točke 6. stavak 2. Odluke o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj: 3/21), Općinski načelnik Općine Mljet dana 24. svibnja 2021. godine donosi sljedeću

O D L U K U
o imenovanju lokalnog koordinatora za obavljanje i koordinaciju
poslova strateškog planiranja za Općinu Mljet
(124/2021-PAO)

Točka 1.

Za lokalnog koordinatora za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini Općine Mljet imenuje se Dragec Levak, pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Mljet.

Za zamjenika lokalnog koordinatora imenovanog prethodnim stavkom imenuje se Antonia Nusskern Lazo, viši referent za komunalne poslove u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Mljet.

Točka 2.

Lokalni koordinator iz točke 1. stavak 1. obavlja sljedeće poslove i zadaće:

1. Koordinira i nadzire izradu akata strateškog planiranja od značaja za Općinu Mljet iz članaka 25. i 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, a za koje ga ovlasti Općinski načelnik Općine Mljet, a prvenstveno Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine;
2. Provjerava usklađenost akata strateškog planiranja od značaja za Općinu Mljet iz prethodne točke s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine i o tome podnosi izvješće Općinskom načelniku Općine Mljet i Radnoj skupini za poslove strateškog planiranja za Općinu Mljet;
3. Nadzire i prati provedbu akata strateškog planiranja iz točke 1. ovog članka, te izvješćuje Općinskog načelnika Općine Mljet, regionalnog koordinatora i Radnu skupinu za poslove strateškog planiranja za Općinu Mljet o njihovoj provedbi;
4. Koordinira poslove na razini Općine Mljet vezane uz planiranje i provedbu razvojnih projekata;
5. Obavlja upis razvojnih projekata od značaja za Općinu Mljet u Registar projekata iz članka 46. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske;
6. Suraduje s regionalnim koordinatorom i Radnom skupinom za poslove strateškog planiranja za Općinu Mljet i dugim koordinatorima na poslovima strateškog planiranja i upravljanja razvojem i
7. Obavlja duge poslove sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Zamjenik lokalnog koordinatora iz točke 1. stavak 2. obavlja naročito i pretežito poslove i zadaće iz prethodnog stavka točka 3. i 5.

Općina Mljet, MBS: 2575469, OIB: 15619832320, Zabrežje 2, 20225 Babino Polje
Tel.: ++385 (0) 20 745 255, Fax: ++ 385 (0) 20 745 390
Broj žiro računa - IBAN: HR2624070001826800003
email: nacelnik@opcina.mljet.com.hr, komunalniredar@opcina.mljet.com.hr
mob. ++ 385 (0) 99 282 14 14

Točka 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, te se unosi u propisane registre i objavljuje u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj: 25/13 i 85/17) i općim aktima Općine Mljet.

DOSTAVITI:

1. Imenovani koordinator
2. Imenovana zamjenica koordinatora
3. Službeni glasnik
4. Registar akata
5. Pismohrana

O tome obavijest:

1. Krutak d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MLJET
Općinski načelnik

KLASA: 302-02/05-21-01/01
URBROJ: 2117-03/02-21-LD-15
Babino Polje, 24.05.2021.

Na temelju članka 35. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/2001, 60/2001, 129/2005, 109/2007, 125/2008, 36/2009, 150/2011, 144/2012, 19/2013, 137/2015 – pročišćeni tekst, 98/2019 i 144/2020), članka 53. stavak 1. točka 30. Statuta Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj: 2/21) i točke 6. stavak 2. Odluke o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj: 3/21), a u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 123/17), Općinski načelnik Općine Mljet dana 24. svibnja 2021. godine donosi slijedeću

ODLUKU
o osnivanju i imenovanju Radne skupine za strateško planiranje u postupku izrade
Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine
(125/2021-PAO)

Točka 1.

Ovom Odlukom o osnivanju i imenovanju Radne skupine za strateško planiranje u postupku izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine (nastavno: Odluka) osniva se Radna skupina za strateško planiranje u postupku izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine (nastavno: Radna skupina).

Točka 2.

Radna skupina sudjeluje u svim fazama izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine (nastavno: Plan), a naročito kod:

1. Definiranja razvojnih izazova i potencijala (analiza stanja: SWOT);
2. Definiranja vizije razvoja usklađene s relevantnim dugoročnim aktima strateškog planiranja, razvojnih potreba i razvojnih potencijala;
3. Definiranja prioriteta javnih politika, razvojnih smjerova, strateških i posebnih ciljeva;
4. Definiranja ključnih pokazatelja ishoda i ciljanih vrijednosti pokazatelja;
5. Izrade terminskog plana provedbe projekata s naznačenim ključnim koracima i rokovima provedbe;
6. Izrade indikativnog financijskog plana s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu posebnih ciljeva i projekata od strateškog značaja;
7. Izrade fiskalne procjene učinka;
8. Osiguravanja usklađenosti s Nacionalnom razvojnom strategijom, Strategijom razvoja Dubrovačko-neretvanske županije, sektorskim i višesektorskim strategijama, te dokumentima prostornog uređenja i
9. Izrade okvira za praćenje i vrednovanje.

Točka 3.

Članovi Radne skupine imenuju se iz reda svih ključnih dionika razvoja Općine Mljet.

Točka 4.

Članovi Radne skupine će se u svome radu rukovoditi načelom konsenzusa, načelom jednakosti i načelom transparentnosti, tako da su sve uključene strane potpuno informirane i upoznate s aktivnostima koje Radna skupina poduzima u svom radu.

Općina Mljet, MBS: 2575469, OIB: 15619832320, Zabrežje 2, 20225 Babino Polje
Tel.: ++385 (0) 20 745 255, Fax: ++ 385 (0) 20 745 390
Broj žiro računa - IBAN: HR2624070001826800003
email: nacelnik@opcina.mljet.com.hr, komunalniredar@opcina.mljet.com.hr
mob. ++ 385 (0) 99 282 14 14

Svi članovi Radne skupine ravnopravni su u iznošenju vlastitih stavova, te pri donošenju odluka.

Točka 5.

Radna skupina imenuje se u slijedećem sastavu:

1. Dragan Medan, predstavnik Komunalno Mljet d.o.o. Babino Polje, predsjednik;
2. Nikola Kralj, općinski vijećnik i predstavnik JVP Mljet, zamjenik predsjednika;
3. Pero Bašica, općinski vijećnik, za člana;
4. Petar Benković, predstavnik Voda Mljet d.o.o. Babino Polje, za člana;
5. Ivan Sršen, predstavnik JU NP Mljet, za člana;
6. Andrea Anelić, predstavnik TZO Mljet, za člana;
7. Sanja Lazo, predstavnik OŠ Mljet, za člana;
8. Sandra Benković, predstavnik Doma zdravlja Dubrovnik, za člana;
9. Dominik Bašica, predstavnik otočnih gospodarstvenika, za člana i
10. Stjepo Radulj, predstavnik otočnih gospodarstvenika, za člana.

Točka 6.

Članovi Radne skupine odgovaraju Općinskom načelniku Općine Mljet, a njihov rad koordinira lokalni koordinator imenovan od Općinskog načelnika Općine Mljet.

Točka 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, te se unosi u propisane registre i objavljuje u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj: 25/13 i 85/17) i općim aktima Općine Mljet.

DOSTAVITI:

1. Imenovani članovi, 10x
2. Službeni glasnik
3. Registar akata
4. Pismohrana

O tome obavijest:

1. Krutak d.o.o.

Općinski načelnik:

Đivo Market, dipl. ing.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MLJET
Općinski načelnik

KLASA: 351-02/01-21-01/02
URBROJ: 2117-03/02-21-LD-01
Babino Polje, 06.05.2021.

Dubrovačko-neretvanska županija
Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i
komunalne poslove
20 000 Dubrovnik
Vukovarska 16

Predmet: Zahtjev za davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi izrade
Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine
- prethodno mišljenje, traži se

Općina Mljet je pokrenula postupak izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine, a koji je potrebno donijeti najkasnije do 31. prosinca 2021. godine.

Postupak ocjene o potrebi izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš ovog dokumenta propisan je odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj: 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).

Polazeći od činjenice da se projekti planirani predmetnim Planom razvoja u načelu temelje na odredbama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ broj: 6/19 – pročišćeni tekst) za čiju je izradu i donošenje provedena Strateška procjena, ali i izradene druge prateće strateške procjene i odredbama Prostornog plana uređenja Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj: 2/21 – pročišćeni tekst) za čiju je izradu i donošenje u zakonitom postupku utvrđeno da nije potrebno provoditi ocjenu o potrebi izrade Strateške procjene, držimo da ni za Plan razvoja Općine Mljet do 2027. godine nije potrebno provoditi ocjenu o potrebi izrade Strateške procjene.

U nastavku dajemo pregled dokumenata koji se odnose na naprijed navedene temeljne dokumente:

I. GPFRJD

Glavni plan razvoja FRJD, (Službeni glasnik DNŽ, broj 15/2017.)

<http://www.zzpudnz.hr/LITERATURA/FRJDiSPUO.aspx>

SPUO

http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=R_WKAeywR1g%3d&tabid=657

<http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=NtnYfku8OpY%3d&tabid=657>

HIA

<http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=RSf6hQHDzEU%3d&tabid=657>

Naručitelj

RH MMPI - DNŽ

Izrađivač Glavnog plana

TRAMES CONSULTANTS D.O.O., Dubrovnik

RAMBOLL DENMARK A/S, Kopenhagen

Ovlaštenik izrade SPUO

OIKON D.O.O., Zagreb

Izrađivač HIA-e, Procjene utjecaja Plana
na dobra svjetske kulturne baštine

Katri Lisitzin, SAR/MSA, Uppsala

Općina Mljet, MBS: 2575469, OIB: 15619832320, Zabrežje 2, 20225 Babino Polje

Tel.: ++385 (0) 20 745 255, Fax: ++ 385 (0) 20 745 390

Broj žiro računa - IBAN: HR2624070001826800003

email: naclnik@opcina.mljet.com.hr, komunalniredar@opcina.mljet.com.hr

mob. ++ 385 (0) 99 282 14 14

II. PKOIE**Plan korištenja OIE (Službeni glasnik DNŽ, broj 7/2017.)**<http://www.zzpudnz.hr/LITERATURA/Plankori%C5%A1tenjaobnovljivihizvora.aspx><http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=B8Nn8Glf5xg%3d&tabid=658>**SPUO**<http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=EghEVrb3nbA%3d&tabid=658>

Naručitelj

DNŽ

Izrađivač Plana

OIKON d.o.o. Zagreb

Ovlaštenik

IRES Ekologija, d.o.o. Zagreb

III. PPDNŽ (Službeni glasnik DNŽ, broj 2/2019., 6/19. – proč.tekst)http://www.zzpudnz.hr/dokumenti_3/dok282.aspx**SPUO**<http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=q1ymDvHtbR0%3d&tabid=783><http://www.zzpudnz.hr/LinkClick.aspx?fileticket=bH9nSvUdOHQ%3d&tabid=783>

Nositelj izrade

DNŽ

Izrađivač

ZZPUDNŽ

Ovlaštenik

Dvokut ECRO, d.o.o. Zagreb

IV. PPUOM (Službeni glasnik Općine Mljet broj: 2/21 – pročišćeni tekst)<http://www.opcinamljet.com.hr/documents/sluzbeni-glasnik-opcine-mljet-broj-02-2021/>

Odluka donesena u zakonitom postupku da nije potrebna ocjena o potrebi Strateške procjene

<http://www.opcinamljet.com.hr/documents/sluzbeni-glasnik-opcine-mljet-br-03-2019-2/>

Usporedna analiza svih projekata/zahvata iz Plana razvoja Općine Mljet do 2027. s prikazom na koji način su vjerojatno značajni utjecaji istih već procijenjeni u postupcima SPUO za GPFRJD, PPDNŽ, PKOIE i PPUOM:

R. br.	Zahvati koji podliježu ocjeni odnosno procjeni utjecaja na okoliš, a koji se planiraju Planom razvoja Općine Mljet do 2027.	Dokumenti kojim su planirani zahvati koji se planiraju Planom razvoja Općine do 2027.	Izjava da je u postupcima SPUO za specificirane zahvate unutar navedenih dokumenata provedena strateška procjena utjecaja na okoliš
1.	Izgradnja luke otvorene za javni promet na istočnoj strani otoka	GP FRJD PPDNŽ PPUOM	DA
2.	Izgradnja luke nautičkog turizma u naselju Sobra	GP FRJD PPDNŽ PPUOM	DA
3.	Izgradnja obalnog zida – rive u naselju Polače	GP FRJD PPDNŽ PPUOM	DA

4.	Izgradnja nerazvrstane ceste NC 18 NC 5 – zapadna granica č.z. 8781/4 k.o. B. Polje u dužini od 873 m	PPDNŽ PPUOM	DA
5.	Izgradnja javnog parkinga u naselju Polače	PPDNŽ PPUOM	DA
6.	Izgradnja helidroma na središnjem dijelu otoka	PPDNŽ PPUOM	DA
7.	Izgradnja – zamjena podmorskog elektroenergetskog kabela 35 kV Pijavično - Zaglavac	PPDNŽ PPUOM	DA
8.	Izgradnja elektroopskrbnog sustava za dio naselja Babino Polje – predio Uvala Sutmiholjska	PPDNŽ PPUOM	DA
9.	Podzemno kabliranje cjelokupnog otočnog elektroenergetskog sustava	PPDNŽ PPUOM	DA
10.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	PPDNŽ PPUOM	DA
11.	Izgradnja magistralnog vodopskrbnog cjevovoda od naselja Polače do naselja Saplunara	PPDNŽ PPUOM	DA
12.	Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za središnji dio otoka	PPDNŽ PPUOM	DA
13.	Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za istočni dio otoka	PPDNŽ PPUOM	DA
14.	Izgradnja lokalnih sustava javne odvodnje naselja izvan područja NP Mljet po fazama i redu prioriteta	PPDNŽ PPUOM	DA

Usporedna analiza svih projekata/zahvata iz Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine za koje je izvjesno da za njihovu realizaciju nije potrebna Strateška procjena, već da se njihova realizacija temelji na odredbama PPUOM.

R. br.	Zahvati koji ne podliježu ocjeni odnosno procjeni utjecaja na okoliš, a koji se planiraju Planom razvoja Općine Mljet do 2027.	Dokumenti kojim su planirani zahvati koji se planiraju Planom razvoja Općine do 2027.	Izjava da nije propisana izrada Strateške procjene
1.	Nadogradnja zgrade Osnovne škole Mljet za potrebe osnovnoškolskog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Babinom Polju	PPUOM	DA
2.	Izgradnja školske sportske dvorane uz osnovnu školu Mljet u Babinom Polju	PPUOM	DA

3.	Izgradnja mini doma zdravlja u Babinom Polju	PPUOM	DA
4.	Izgradnja doma za umirovljenike s dodatnim sadržajem za zdravstveni turizam u Prožurskoj Luci	PPUOM	DA
5.	Izgradnja velikog nogometnog igrališta u Blatu	PPDNŽ PPUOM	DA
6.	Izgradnja višenamjenskog malonogometnog igrališta u Pomeni, Sikjerica	PPUOM	DA
7.	Obnova sakralnih spomenika kulture na širem području Babinog Polja	PPUOM	DA
8.	Obnova "rimске palače" u Polačama	PPUOM	DA
9.	Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju Odisejeve spilje u Babinom Polju	PPUOM	DA
10.	Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju spilje Galičak – doma nimfe Calypso	PPUOM	DA
9.	Izgradnja sportskog i multi - kulturalnog centra na širem području naselja Sobra	PPUOM	DA
10.	Izgradnja otočnih biciklističkih staza na cijelom području Općine u obuhvatu nerazvrstanih cesta i protupožarno-šumsko-poljskih puteva, te puteva ucrtanih u katastru kao javno dobro	PPUOM	DA
11.	Izgradnja vatrogasnog doma s pratećim sadržajima unutar GZ Žukovac	PPDNŽ PPUOM	DA

Molimo Naslov, da nam sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i naprijed navedenoj argumentaciji izda prethodno mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine, očekujući da neće biti potrebno provoditi predmetni postupak ocjene.

S poštovanjem.

DOSTAVITI:

1. Naslov
2. Pismohrana

O tome obavijest:

1. KRUTAK d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zaštitu okoliša,
imovinsko-pravne i komunalne poslove
Vukovarska 16, Dubrovnik

KLASA: 351-01/21-01/51
URBROJ: 2117/1-09/2-21-02
Dubrovnik, 21. svibnja 2021.

OPĆINA MLJET
n/p načelnika Điva Marketa
Zabrežje 2, 20225 Babino Polje

PREDMET: Potreba provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan razvoja Općine Mljet do 2027.
- mišljenje, daje se

Upravni odjel za Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije je zaprimio zahtjev Općine Mljet (KLASA: 351-02/01-21-01/02, URBROJ: 2117-03/02-21-LD-01, od 6. svibnja 2021.) za mišljenjem o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan razvoja Općine Mljet do 2027. sukladno članku 66. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", brojevi 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18)

Uvidom u dostavljene podatke utvrđeno je da se projekti planirani Planom razvoja Općine Mljet do 2027. godine temelje na odredbama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br. 6/03., 3/05.-uskl., 3/06.*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13., 2/15.-uskl., 7/16., 2/19., 6/19.-pročišćeni tekst, 03/20. i 12/20.-pročišćeni tekst; *-Presuda Visokog upravnog suda RH Br:Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., "Narodne novine", br. 10/15. od 28.1.2015.) i Glavnog plana razvoja FRJD („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br. 15/2017), za koje je provedena strateška procjena utjecaja na okoliš, kao i na odredbama Prostornog plana uređenja Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“, br. 2/21-pročišćeni tekst) za koji je proveden postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš te je donesena odluka da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. U odnosu na zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno procjeni utjecaja zahvata na okoliš, za koje se navodi da će biti ugrađeni u Plan razvoja Općine Mljet do 2027., isti su procijenjeni strateškim procjenama navedenih planova na županijskoj razini, odnosno ugrađeni su u Prostorni plan uređenja Općine Mljet. U zahtjevu je prikazana usporedna analiza pojedinačnih zahvata koji će biti obuhvaćeni Planom razvoja Općine Mljet do 2027. s navedenim planovima.

Sukladno navedenom, s obzirom da se Planom razvoja Općine Mljet do 2027. ne planiraju zahvati koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno procjeni utjecaja zahvata na okoliš, a koji već nisu sagledani u postupcima strateške procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Glavnog plana razvoja FRJD, na temelju članka 69. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je određeno da se u svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene neće provoditi strateška procjena za strategiju, plan ili program na nižoj razini, za čije polazne osnove je strateška procjena provedena strateškom procjenom plana na višoj razini, a za koji je Zakonom o zaštiti okoliša, odnosno posebnim zakonom utvrđena obveza usklađenosti niže razine s višom, Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije daje mišljenje da za Plan razvoja Općine Mljet do 2027. godine nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

VIŠA SAVJETNICA-SPECIJALISTICA

Dijana Tomašević Rakić, dipl. ing. biol.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana

13. LITERATURA

1. Bajić Hazdovac N., 2013., Suvremeni demografski i socio-ekonomski problemi otoka Mljeta
2. Europski zeleni plan, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr
3. Gjurašić M. (2013) – Gospodarska slika Mljeta u prvoj polovici 19. stoljeća prema podacima iz katastra Franje I. uspostavljenog na otoku 1836. godine, izvorni znanstveni rad
4. Hrvatska gospodarska komora, Bruto domaći proizvod po županijama u 2016. godini, <https://www.hgk.hr/bruto-domaci-proizvod-po-zupanijama-rh>
5. Hrvatska gospodarska komora, Županije – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali, <https://www.hgk.hr/documents/analiza-zupanija-2018-web5bd31ccf68e7f.pdf>
6. Lokalna razvojna strategija LAG-a 5 za razdoblje 2014.-2020., http://www.lag5.hr/LAG_5_LRS.pdf
7. Mirovinsko osiguranje, statistika, <https://www.mirovinsko.hr/hr/statistika/860>
8. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html
9. Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026., <https://planoporavka.gov.hr/>
10. Plan gospodarenja otpadom Općine Mljet za razdoblje 2018.-2022. godine
11. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, <https://www.dzs.hr/>
12. Prikaz broja, površine ARKOD-a i broja PG-a s obzirom na veličinu i sjedište PG-a 31.12.2020., <https://www.aprrr.hr/arkod/>
13. Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet, https://mgipu.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Prostorno/Planovi/PPNPmljet/PPNP_Mljet-tekst.pdf
14. Prostorni plan uređenja Općine Mljet, http://www.opcinamljet.com.hr/wp-content/uploads/2021/02/154_2101_tekst-1.pdf
15. Popis stanovništva 2011. godine, <https://www.dzs.hr/>
16. Registar udruga Republike Hrvatske, <https://registri.uprava.hr/#ludruga>
17. Statut Općine Mljet, <http://www.opcinamljet.com.hr/documents/statut-opcine-mljet-2/>
18. Statut Javne ustanove Nacionalnog parka Mljet, 2014., https://np-mljet.hr/wp-content/uploads/2020/dokumenti/STATUT_JU-NP-Mljet_2014.pdf
19. Statistika on-line, HZZ, <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

20. Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017 do 2030 godine,
<https://mmpi.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/MMPI%20Strategija%20prometnog%20razvoja%20RH%202017.-2030.-final.pdf>
21. Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine,
<http://www.opcinamljet.com.hr/documents/strategija-razvoja-opcine-mljet-do-2020-godine/>
22. Strategija razvoja ljudskih potencijala Dubrovačko-neretvanske Županije 2021-2027.,
<http://www.edubrovnik.org/wp-content/uploads/2021/05/Strategija-razvoja-ljudskih-potencijala-DNZ-2021-2027.pdf>
23. Šulc I., Valjak V., 2012., Zaštićena područja u funkciji održivog razvoja hrvatskog otočja – primjer otoka Mljeta
24. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, 2017., https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_12_123_2798.html
25. Zakon o zaštiti okoliša, 2018.,
<https://www.zakon.hr/z/194/Zakon-o-za%C5%A1titi-okoli%C5%A1a>
26. Zdravstveno statistički ljetopis Dubrovačko-neretvanske Županije za 2016. godinu, ZJZ DNŽ, 2017.
27. Županijska razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2020.,
<http://www.edubrovnik.org/wp-content/uploads/2017/01/Z%CC%8CRS-DNZ.pdf>

